Сабрана дела
Змаја Јована Јовановића

IX

Издавачко и књижарско предузеће Геца Кон А. Д.

ЗМАЈ ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ

ПРОБЕ ПЕРА
И
РАЗНЕ
КРАЋЕ ПЕСМЕ

БЕОГРАД
Издавачко и књижарско предузеће Геца Кон А. Д.
12. Кнез Михаилова 12.
1934

Сабрана дела

Јована Јовановића Змаја

на дигитални свет донео

Золтан Чала
zcsala@pm.me

ПРИРЕДИО
ЈАША М. ПРОДАНОВИЋ

XIII

Пробе пера

Први део

I

Песник

Има л' карактера
Кој' без пеге сјаје? —
Ал' песников барем
Треба такав да је.
Њему кад је Јупитер
Даровô Пегаза,
Ев' ово му каза:
»Теби прља доња
Сме доћи до коња, —
Ал' не до образа.«

II

Кад би човек

Кад би човек знао
Када ће да мрије,
Он би се родио
Сто година прије.

III

Успомене.

Зашто старцу дршћу
Глава, руке, ноге?
— Хтео би да стресе
Успомене многе.

IV

О мојој комшиници

Често луда жеља
Не доводи цељи.
  Комшиница моја,
  Кокетна госпоја
Много ми је бéља
Кад се не набели.

V

Ох

Ох, да се мастило
Претвори у вино,
Многе би песнике
Жеђни терет мин'о
И стихови многи не би
На хартију пали,
Јер песници сами
Њих би прогутали.

VI

Цинцар на умору

Кад је Цинцар Мата
На умору био,
Дошао је попа
Па га утешио:
»Знај у земљи има
Много сребра, злата«,
— Е онда је лако
Издахнуо Мата.

VII

Сваком своје

Јевреј здраво воли новац —
  Sapienti sat,
А Јевреј је човек, даклем,
  Он је нама брат.
Ако тражиш од њег' новца,
  Он ће ти га дат —
Ал' он новац страшно воли,
  И то ваља знат,
Грехота је, даклем, њега
  С новцем растављат,
Узајмити од Јевреја,
  То је десперат.

VIII

Зашто — зато

Питате ме, зашто ли ме мучи
  Нека туга дерна. —
Заклела ми с' невина Драгојла
  Бити увек верна.
Од тог доба пун сам туге,
  Сумње, чемера:
Откуд знаде та невиност
  Шта је невера?

IX

Шлеп и џеп

Што год дужи женин шлеп,
Све празнији мужев џеп,
Шлеп, шлеп, шлеп, —
Џеп, џеп, џеп, —
Комедија с трагедијом
Има савез леп.

X

Безлобноје уподобленије

Има егземплара
  Смирених отаца,
У којих је трбух
  Као права каца;

У њег' може стати
Вина грдна маса,
А и обруч ту је —
У виду појаса.

XI

Мој кукавни дукат

Имао сам у џепу
Један дукат сам,
И то о б р е з а н.
Морô сам га разбити, —
Јевреј гледа танко,
Гледа га и преврће
П' онда рече: »Manco«,
Одбио ми »sehs Percent« —
Ох, жалосно стање!
Хришћан мора да плаћа
И за обрезање.

XII

Expediens

П.. Андрија тужи се
Да му ј' мала плаћа,
Зато радо одлази
Где је свињска даћа
Ту имаде изобиљ
Кобасица, вина:
Кад се људи напију
Буде и батина.

Да не мора сведочит
  Ако буде крви,
Он је нашô expediens:
  — Опије се први.

XIII

Комарци и влада

Нашто су комарци?
  Чега, кога ради? —
Рад примера онима
  Који су на влади,
Јер комарци мрзе оног
  Ко им много кâди.

XIV

Меко и тврдо

Који нема дуга
  Већ јастука брдо,
Код тога се збива
  Једно мало чудо:
Може лежат меко
  А заспати тврдо.

XV

Да устане свети Сава

Кад би данас устô
  Немањићу Сава,
Та светиња тиха,
  Благост, кротост права,

Колајну бих своју
— То уверен буди —
Садерати моро̂
С недостојних груди.

XVI

Љубав, вера, над

Пијућ' данас ја вам имам
Лепу намеру,
Ја за љубав друштву пијем,
Пијем на веру.
Где је љубав, где је вера
Мора бит и над:
Мој се добри крчмар нада
Да ћу платит кад.

XVII

Чему се чуди моја проста глава

Не чуди се ничем
Моја проста глава,
Једно ј' само чудо које
Још не проницава:
Како Срби смеду речи
Да слога спасава,
Како смеду хвалит ову
Значајну девизу,
Кад је досад скоро никад
Опробали нису.

XVIII

Физиолошки процес

У свакоме вину
Има нешто воде,
Код обичних људи
То све на зној оде.
Код неких појета
То друкчије бива:
Ту се вода сваколика
У песмице слива.

XIX

Где је истина

Људи веле да је
  Истина у вину;
И ја ћу потписат
  Ту изреку њину.
Ал' и лаж је близу
  — Убила је тама! —
Она с' често налази
  У наздравицама.

XX

Епиграм

Намигуша Јулка
  Хоће да се уда,
И то жели добит
  Момка млада, луда.

Велика је мудрост
  Што ту жељу креће:
Зна да је паметан
  Запросити неће.

XXI

Савет некима (те некима)

У великих двора,
  Великих палата,
Све је на високо,
  Ал' су ниска врата.
Ако желиш ући,
  Не смеш ићи право:
Згрбити се мораш,
    Згрбити се здраво

XXII

Разне жртве.

Некада су жреци
Приносили жртву,
А небо се мрштило
На дртину мртву. —
Свештеници прави
Што се свешћу ресе,
На жртву приносе
Своје интересе.

XXIII

Предрасуда и њен смисао

Још и данас стара
  Предрасуда мути:
Кад ко попа сретне,
  Да то на зло слути.
Предрасуда ова
  Од старина оста,
Ал' верујте, у њој
  Има смисла доста.
Никад није добро
  Кад попа сретнемо:
Јер тај поп не иде
  Куда ми идемо.

XXIV

Под

Ако ј' човек под надзором,
  Каже: Хајде де!
Ако стоји под стечајем,
  Бар се мицат сме.
Кад се нађе под седином,
  То му ј' донô век.
Бива неки под истрагом —
  Одбрана му лек.
Ако ј' гњурач и под водом,
  Врати се натраг,
Али ко је под папучом,
  Ту је готов враг.

XXV

Зашто човек нема репа

Природа човеку није дала реп,
Ал' му с тим недаром наук даде леп:
Кад га разне госе бичевима страше,
Тад да буде човек, — да репом не маше.

XXVI

Инат

Доведе л' нас нужда
Кадгод до ината,
То нек буду стражња
И последња врата, —
Ал' нипошто од ината
Не прав'мо заната.

XXVII

Топ и поп

Кад не ваља топ,
Нек се растопи!
Кад не ваља поп
Нек се распопи!
С неваљалим топом
Тако се и ради,
Ал' кад попа не ваља —
Још се и награди.

XXVIII

Страх од смрти

Страх од смрти — болест дуга;
Траје целог века,
Болест гадна; њојзи има
Само једног лека.
А какав је лек тај, реци!
Хај'де погоди! —
Који год се боји смрти
Нек се не роди.

XXIX

Лаж

(Штампано у VII књизи, стр. 165)

XXX

Братимство

Братимство је света реч,
Душе у склад спрема,
Али многи о њојзи
Баш ни појма нема.
Ил' ако је поима,
То је кâ од беде:
Мисли да је братимство
Нешто што сеједе.
Ал' искуство вели нам:
»Није тако, није,
Братимство се не једе,
Братимство се — пије«.

XXXI

Програми

Бечкеречки, Новосадски,
Па Кикиндски, — хоі!
А ја мислим, како б' било,
Мили Боже мој,
Да истакне свако српско
Место програм свој.
То мислећи подићу ме
Неки врашки мрави.
Тад би злотвор хвалио нас:
»Баш сте Срби прави!«

XXXII

Чивутски савет

Један Чивут искусан,
Вешт у свом занату,
Рекао је некоме
Српском облегату:
»Драги Аргонауте,
Ви би златна руна;
Ал' кад вам је већ стало
До лична рачуна,
Окајте се политике, —
Ту је мања рента;
Махните се програма
Држ'те се процента.

XXXIII

Језикословна крупница

Филолози, ви можда не знате,
Зато чујте из мог жутог кљуна,
Где је корен и откуд долази
Тај субстантив: буна.
Има једна биљка коју каткад влада
Непојмљивом глађу халаво динира,
(Каткад је и светлој круни презентира),
Па од оте биљке, — буником се зове —
Од оте се биљке буна деривира.
(Коме с' ово не допада,
Нек мете ad acta, —
Ал' бадава то су
Хисториска факта).

XXXIV

Дуговање Герману

Ко ј' кројачу дужан —
Е па нека, нека!
Ко је праљи дужан,
Праља ће да чека.
Ко крчмарску конту
Не може да плати,
Име ће му стајати
Са кредом на врати'.
Ако ј' дужник минорен —
Браниће се тутор;

Не платиш ли порцију —
  Ту је егзекутор.
Дугујеш ли брату свом,
  Лако ћеш с' одужит;
Дугујеш ли Чивуту —
  Рок ће се продужит.
Ал' пред судом највишим
  Не будимо ружни, —
Анђелићу Герману
  Не остајмо дужни.

XXXV

Наш попа

Наш је попа од оних
  Бољих и ваљани';
Само што се на предику
  Не сме да накани.
А знате ли зашто
  Он од тога пати:
Попадија дан и ноћ
  Предике му чати.

XXXVI

Нека извесна сабља

Има нека сабља,
  (Знам је и чија је),
Та се увек оштри
  Да у миру сјаје.

Та се увек оштри
  Да страха задаје;
Та се увек оштри
  Догод претње траје.

А кад једном дође
  До озбиљног трења —
Сабља биће истрошена
  Од силног оштреања.

XXXVII

Из ништа — нешто.

Кад ја што надрљам,
  Нек се не замера;
Јер, забога, то су
  Само пробе пера.

Сада ми баш ништа
  На ум пало није, —
Па гле, и из тога
  Створих строфе двије..

Кад то тако иде,
  То је моја срећа, —
А из тог се створи
  И строфица трећа.

Хоћете л' још једну?
  Изволите: ето ј' —
(Па можда ћу штогод
  Замислит у петој).

Не долазе мисли
  Ма да с' чело гњечи, —
Но где нема мислй,
  Може бити речи.

Али кад ја малоглав
  Писац, још се не дам,
Већ без мисли, ево,
  Створих строфа седам,

Помислите, кол'ко б' могли
  Други да саставе
Из велике своје
  Још празније главе.

XXXVIII

Примерна жена

Кад год Пера доцне дође,
  На прозор не куца,
А врата му већ отвара
  Добра жена Зуца, —
Из далека она њега
  Чује како штуца.

XXXIX

Молитва једне Бошњакиње

Молила се једна жена,
  Бошњакиња тужна лица:
»Дај нам, Боже, више стена,
  А мање — стеница!«

LX

Посматрање на даћи

Која баба при опелу
 Више суза пролије,
Она, богме, и на даћи
 Више вина попије.
То је сасвим логично
 И физиологично.
Буде каткад на даћи
 Вино права буза,
Ипак више вреди
 Од бабиних суза.

XLI

Слобода штампе

Где слободу штампе
 Сила тако спречи,
Да постане баром
 Пуном жабокречи:

Утопит се може
 Ко тамо потече,
Ал' пливат научит
 Ту карактер неће.

XLII

Ђаво у сватови

Више пута ђаво
(Да му време прође)

Кад се когод жени
У сватове дође;
Благослови пак остави
Даре иза врата:
Мужу боцу вина,
Жени шпил карата,

XLIII

И живот је школа

И живот је школа,
  И то врло јака,
Па ипак је у њој
  Много лоших ђака.

Волео бих знати
  Би ли профитирô
Кад би когод ову
  Школу репетирô.

XLIV

Голуб гушан

Наш је Душан
Голуб гушан,
Голуб зато, јербо
Жену слепо слуша,
А гушан је, јер га
Жена ипак гуша.

XLV

Смешан двобој

Како може двобој бити смешан?
Питаће ме неко, —
Кад то не би могло бити,
Ја вам не бих рекô.

Доказ'ћу вам и примером,
Ако вам је воља:
Кад се двоје боје —
Од празних пиштоља.

XLVI

Млади дани

Млади дани човеку
На поклон се дају,
То ја судим по томе
Што се не враћају.

XLVII

Врло практично

Моја тетка Дуда
Није више луда;
Кад нумере снева,
Она не оклева:
Таки у сну сецује,
Надом пуни груди,
И нумере изиђу

Пре нег' се пробуди.
То јој терно, верујте,
И на јави вреди, —
Ако ништа, оно бар
Форинту уштеди.

XLVIII

Једнаки младожењски назори

Што се тиче женидбе
(И џепова празних)
У том нисмо, младожење,
Назора ми разних, —
Назора смо једнаких:
Назора миразних.

XLIX

Ипак нам је поњатно

Чега није бивало
 На овоме свету!
Људи су се некада
 Клањали телету.

То би нама данаске
 Било непоњатно,
Да не знамо е је то
 Теле било златно.

Педесета

L

Шта?! Педесет већем?!
  Па још само проба!
Та толико не би
  Скупила ни моба.

(Камо среће да ј' Стармалом
  Откуд добра моба,
Па да му је на одмет
  Ова моја проба!)

Перо ми је лоше;
  Сам бих му се ругô;
Да га бацим, — шта л' ћу? —
  Па да пробам друго.

Раскреченим пером
  Удариħу о сто,
Шат са другим лепше
  Дотерамо до сто.

Хартија ће трпет
  Што шепртља скриви
Кад хартија трпи —
  Трпите ме и ви!

LI

Ситуација

Народи су мајорени —
(Ал' под куратėлом);
Избори су слободни —
(Ал' само начелом).

Скупљати се можемо —
(Ал' у малом числу);
Равноправност каже се —
(Ал' у ужем смислу).

Реда има, дабогме —
(Ал' на егзециру);
Слобода се дарива —
(Али на папиру).

И мир се обећава —
(Ал' евентуално);
Само плаћат порцију,
То је једно стално.

LII

Још је теча ђаволан

Кад запитах нашег Течу
О Грковом сину,
Не рече ми да ј' у Бечу
Већ да је у — »Wien«-у!

LIII

Триста, — и т. д.

»**Триста** —
Без попа ништа није«
Тако се каз'ло прије.

Сташе нас гонит јачи, —
А попа се повлачи;
Од народа се лучи,
Не сме да чашу жучи
Са њим испије —
То беше још **тристије**.

Али ни то није доста,
Наједаред кортеш поста
Партије Тисине, —
То је **тристисиме**.

LIV

Ново перо

Ала је то диботно
Кроз цигару дисат!
Ала је то комотно
Новим пером писат!

Два три реда напишеш —
Још је нешто празно;
Лако перо притиснеш,
Па клизи кô масно.

Знаш да се од дромбуље
Не направи лира.
Дилетанта критичар
Знаш да фумигира.

Својом пробом здружујеш
И воду и сушу,
Публичицу поштујеш
Као сродну душу.

Прах не дижеш за собом
Као каква дама,
Иронију не тражиш,
Већ ако ће сама.

Погрешиш ли, — нека ти
Одбију од плате,
За вечност се не бринеш —
Кâ ни она за те.

LV

Omne trinum perfectum

Памет вели: ради!
  Леност вели: кради!
И tertium datur:
  Скапање од глади.

LVI

Некоме

Има људи
Разних ћуди,
А ти рече:
»Камо среће
Да је Шекспир,
Место драме,
Правио —
Саламе!«
Па још да је уз то знао
И пиво да вари,
И на веру да је давô
Те реалне ствари:
То би било, нема сумње,
Прекрасно и славно, —
Ти би данас плакô што је
Шекспир умро давно.

LVII

Адвокат Сима

Отац му је бербер био;
Бербери му и два брата;
Ал' он, Сима
Међу њима
Блиста сјајем адвоката.

Кад му браћу ко запита:
»Зашт' и Сима бербер није
Као ви?«
Они веле: »Хи, хи, хи!
Он додуше бербер није,
Али брије
Још вештије
Него ми.«

LVIII

Неколико савета

(Ако коме не хасне, неће му ни шкодити)

Уклони се кецу
Кад фасујеш гаже! —
У мају месецу
Нек' те шуме снаже! —
Не радуј се зецу
Којег истом траже! —
Не одбиј' перецу —
Кад немаш менаже!
Не деверуј »хецу«,
Он рађа бламаже! —
Знај да и кепецу
Прилика помаже!
Себичну грандецу
Не слушај што каже! —
Купи к себи децу,
Јер све друго лаже! —

Не моли се свецу
Који не помаже! —
(И још ћу ти нешто рећи
У четири ока:
Никад немој песме писат
Само ради срока!).

LIX

Крчмарима и крч-Марицама

(По немачком. Ући ће у Змајеве песничке преводе)

LX

Мода

Све на свету белом,
И тамо и овде,
Док длан о длан лупиш,
Изиђе из моде.

Уђе па изиђе, —
Али мода сама
Вечито се држи
Баш тим променама.

Из тог какав морал
Скресат није лако,
Ја сам само хтео
Рећи да је тако.

LXI

О Самсону

Молила Самсона
  Лукава му драга,
Да јој само каже
  Где му лежи снага.

Самсон није хтео
  Варат своје злато, —
Шта је даље било,
  То вам је познато.

Ој Самсоне, Самсоне,
  Худе драге мазо,
Ти јој ниси снагу своју
  Већ слабост показô!

LXII

Новим Самсонима

Самсон рекô својој драгој
  Што је желила, —
А ми знамо да му с' драга
  Звала Делила.

И сад има још Самсона
  У сањавилу,
Који својој худој драгој
  Заспе на крилу.

Сумњу им је худа драга
  Реч'ма превила:
»Не бој ми се, моје име
  Није Делила.«

Но ви рец'те: »Не питам те
  Јеси л' Делила,
Ал ми с' чини да би нешто
  Делит желила.«

LXIII

О лудости

Лудост што је младост има
Велика је; Боже прости,
И веће је не мож' бити,
Осим само — у старости.

Јер младости бива радо
И кроз прсте прогледано;
Али лудост у старости
Броји се бар — дупловано.

LXIV

Meminisse iudabit

Кад год хлебац једем,
  Мислим на орача;
А кад вино пијем,
  Мислим на копача;

Кад добијем писмо,
  Мислим на писача;
Лепу слику гледајућ',
  Мислим на цртача;
А кад читам новине,
  Мислим на — слагача.

LXV

Ћутање

Јест, некима људма
  »Ћутање је злато«,
И вреди им баш толико
  По што је продато.

LXVI

Чудна болест

Поп Адамов Јеша
  Уздише и хуче,
Ал' од оца крије
  Свога бола кључе.
Доктори држали
  Конзилија дуга,
Да докуче име
  Његовог недуга;
И истина права
  Доктор'ма се руга:
»Нема ту недуга
  Него — дуга, дуга!«

LXVII

О ђаволу и о миру

»Ђаво не дâ мира« —
Тако с' често вели.
А би л' на то штогод
Надовезат смели?

»Ђаво не дâ мира,«
Ал' кад нам га дâ,
Ђаволски га скупо
Наплатити зна.

LXVIII

Начело једнога попе

Запитао неко
Попу нашег села:
»Тако т' Бога, попо,
Ког си ти начела?«

Питање је било
Између' четир' ока;
Veritas in vino —
А чаша дубока.

И попа му рече
— Пошто чашу смота —
»Моје је начело —
Да постанем прота.«

LXIX

Ad vocem: »Начело«

Има једна земља
Где се 'вако каже:
Народу начело
Ништа не помаже.

Без начела бити,
То нек им је дика;
Зато ће им влада дати
Доста начелника.

LXX

Прави филозоф

»Рецимо што јесте;
Ошто нам је крити!
Да филозоф прави
Мора много пити«.

— Тако вели ђак-филозоф
Носа багрошарна —
»Јер то ј' — вели — наука
Врло сувопарна«.

LXXI

Зар није тако

Кад Цигану царство даше,
Шта му ј' први посô био?
Пословица, ето, прича
Да је оца обесио.

То већ није било лепо,
  То гадно бејаше. —
Требô ј' оне обесити
  Што му царство даше.

LXXII

Варош или град

Треба л' рећи: **варош**, —
  Ил' је боље: **град**?
Нисам компентентан,
  Ја сам јоште млад.
Ал' би ми се хтело
  Рећи већ и сад,
Да је свесно село
  Много више зрело
Него труо град.

LXXIII

Ја и публика и критичар

Ја. Докле ћу ја пера пробат,
  Као гушчад лења.
Публика. Док не лупиш о камен
  Нашега стрпења.
Критичар. Ти ћеш донде булазнит,
  Док се не расрдим,
Па те строго, поштено,
  Својски не нагрдим.

Ја. Браво, ретка гласино!
Никад не промукла!
Волим таку критику —
Ма ме и утукла.

LXXIV

Није могло бити друкчије

Заволô је Прока
Цуру, цветак мали.
Просио је дуго,
Нису му је дали.

Он не хтеде живет
Сам са својом тугом;
Отишô је у свет
Пак се — венчô с другом.

LXXV

На балу

Био сам на балу,
Баш у Сентомашу;
Гледао сам чардаш играт
Пријашина Јашу:
Бацако је ноге
У свом раскалашу,
Не знаш шта му ј' бешње
Или »Friss« ил' »Lassú«
— Бог да живи танцмајстора:
Испивену флашу!

LXXVI

Проширење штампарине

Да сам нешто министар,
Ил' бар његов друг,
Сећајућ' се често
На државни дуг,
Гледао бих штемплу
Да с' прошири круг.

Изишô би одмах
Закон, ево тај:
»Ко истину каже,
Тај је stempelfrei.
Али на лаж сваку
Жиг нека се стави.
Деветкратно с' казни
Ко то заборави.«

Па да ви'те онда,
Браћо моја драга,
Како би нам касе
Биле пуне блага!

LXXVII

Шта ли ћу, Боже, сад написати

А шта да се бринем!
Од бриге се сéди —
А седина данас
Велико не вреди.

Дигнућу високо
  Моју црну главу, —
С висине ћу спазит
  Каку цуру плаву.

На њојзи ће бити
  Свилена либада,
Носићем ће пружат
  На десет хиљада.

Имаће манира
  Углађених, фини';
Биће здраво налик
  Својој славној стрини.

А ја ћу је гледат
  Што најлепше знадем
(Кô да из свог врта
  Леп пупољак крадем).

Она ће ме питат:
  Што сам тако оран?
А ја ћу јој рећи:
  »Слуга сам покоран!«

LXXVIII

Ово се не сме превести на стране језике

(јер се и не може)

Родила је мајка
  Девет п о с о б а ц а;
А п о с о б а ц сваки
  П о с ô за пећ б а ц а.

Е, дабогме, мајци
  Била б' већа дика,
Да ј' родила девет
  Вредних радника.

LXXIX

Шала и бокал

Често бива чиста шала
  Баш око бокала.
Никад није чиста шала
  Никла из бокала.

Семе ј' њено у души
  Доброћудна света,
А бокал је само
  Залива, пак цвета.

LXXX

Савет који није на одмет

У тиквици чега има?
  — Ракије.
Сме се гуцнут, ал' не да се
  Опије.

Зато људи умерени,
  Честити
Паз'те, нêте сваку тикву
  Испити!

А владике, митроносци
  Честити,
Паз'те, нêте сваку тикву
  Попити!

LXXXI

Колајне — тајне

Тесногрудим људма
  Нађе се на груд'ма
Највише колајна.

Како могу стати!
  Како им се могу дати!
— То остаје тајна.

Ал' у то се бркат,
  Те тајне чепркат,
Била б' лудост крајна.

LXXXII

Исповест

Кад ме питаш, попо,
  Ево ти истина:
Ја се радо крепим
  Чашом добра вина.

Али крчмар има
  Одвише слободе:
У најбоље вино
  Долива ми воде.

Други би се тукô
  Да му с' вино меша,
А ја се узвисим, —
  Мени ни бригеша.

Бољим делом вина
  Ја се мирно сладим,
А сувишну воду —
  Од ње песме градим
    И публику хладим.

LXXXIII

Познајемо се и по сну какви смо

Сневао сам ноћас
Да сам мала птица;
Ухвати ме белом руком
Нека лепотица.

Па ми стаде гладит
И леђа и крила
(А лепа је била
Као горска вила).

Смешила се на ме
Своји бели зуби,
Примаче ме уст'ма
— Мал' ме не пољуби.

А ја сам вам дрхтô,
Као да ме туку;
Кљуцн'о сам и гребô
Њену белу руку.

Цура пита: »шта би хтела,
Птицо моја драга?«
А ја одговорих:
»Пусти ме без трага«.

она ме пусти,
А ја се пробуди'?
(Чудни смо ми људи;
И у сну смо луди.)

LXXXIV

Критичару од заната

Бити само критичар
То ј' лабава ствар,
То много не вреди.
На то с' правда једи.

Критичару, ти си
Стекô страшан глас,
Сад би могô критику
Задести за пас.

Критиковô с' доста,
Не треба нам више,
Него дај нам пример
Како да се пише.

Де напиши сонет
Да га с' начитамо;
Роман ил' новелу,
Ма и драму само.

То публика иште
(Правда respective) —
Право ј' да и други
Критичари живе.

LXXXV

Ево хеца за мог чтеца

Седи̏ једна госпа,
Мајка многих деца;
Деца плачу —
Њојзи
Ни у врх ферштеца.
Достојанство чува,
Неће да се бреца,
Племенита крвца
Кроз жиле јој штреца.
Са лица јој сија
Радосна грандеца,
А и како не би:
— Има четир' кеца.

LXXXVI

Кубура с пером

Хтео бих песму писат,
Ал' ми е' перо ћуди...

А да се молимо —
  Нисмо тако луди.

Најбоље ј' не писат,
  Кад ти перо неће...
Та се песма зове
  Негативно цвеће.

LXXXVII

Утеха

Доста сам надрљô
  За годину дана,
Мале с' песме једва виде
  Из големих мана.

Све сам писô пешице,
  Ал' ме није жао:
Да сам јахô Пегаза,
  Већ бих с њега пао.

LXXXVIII

Пријатељу, који би се женио па ме пита за савет

Благо оном ком је жена
  Као горска вила,
Па у мираз донесе му
  Појачање крила.

Ал' така се цурица
  Крије у залађе,
А љубав је слепа —
  Не мож' да је нађе.

LXXXIX

Мајстор Сима

Питао сам мајстор Симу,
  Хотев шалу збити:
Шта б' радио кад се вино
  Не би дало пити?

Али мајстор Сима
  Није се помео,
Одговор ми брзо даде:
  Ја бих га тад јео.

XC

Нова астрономска теорија

Земља ј' наша чигра,
  И то поголема, —
Вртела се не би
  Да свог бича нема.

Кад та чигра хоће
  Да се заустави,
На небу се одмах
  Репатица јави.

Ошине је вешто
  Својим дугим репом,
А земља се врти даље
  Готовошћу слепом.

Једанпут ће репатица
  Земљу омашити, —
И Бог ће је карат,
  Ал' ће доцне бити.

XCI

Ето га, на

Имô неки јункер
  Коса у кавезу,
Па га поче учит
  Певат марсељезу,
    Das war schön:

Кад је кос ту песму
  Научио лепо,
Тад се јункер препô
  И од страха крепô.
    Das war dumm!

XCII

Празна хартија

Синоћ доцне седох,
Нешто писат хтедох, —
Нису били никакви

Дубоки уздаси,
Ал' у лампи неста уља,
Лампа се угаси.

Ја у одар понесох
Стиховања разна, —
Хартија ми мораде
Преноћити празна.

Кад је јутрос зорна зрака
На хартију пала,
Тад хартија празна
Рече лампи: хвала!

Ја сад ово написах
Да хартију казним здраво, —
Ал' у себи осећам:
Имала је право.

XCIII

Нешто о жеђи

Жарко, Богдан, Миле
Баш су нуле праве, —
И они су жедни,
Али чега? — Славе.

Жарко, Богдо, Миле,
Худе ли сте среће!
Жеђ се ваша никада
Утолити неће.

Моја жеђ је боља,
Ма да није фина;
Ублажи се одмах —
После литре вина.

XCIV

Идила

(која се често видила)

Знате л' шта је смешно?
Казаћу вам сваком:
Кад се стари деда свади
Својом старом баком.

Дигну суве мишице,
А прсте разгране —
Хтели б' да се почупају
(Кô у младе дане).

Хтели б' да се чупају
Кô јунаци прави,
Ал' ниједно, јаој, нема
Ни длаке на глави.

Па кад виде да залуд
Ратну трубу трубе,
А они се помире
Па се и — пољубе.

XCV

Сад већ ни пословице нису поуздане

Јака матка, така Катка,
Веле Словаци.
Пословица може катшто
Да се пребаци.

Ја познајем једну Катку,
Жену Коне мог,
Познајем и њену матку —
Живео је Бог!

Јака ј' матка, (кад језиком
Кону замлаћа):
Катка није тако јака,
Него — још јача.

XCVI

Импровизирана здравица

У здрављице брата нашег
Кога чека страшна проза, —
Јер кад сутра данак сване.
Полагаће ригороза.

Нека сутра бригу стресе
(Kô ја ову чашу сада):
Нек му с душе брига падне
(Не дај, Боже, другог пада!)

Он данаске не сме пити,
  Јер му треба ведра глава,
Али сутра накнадити
  Све то мора — доктор права.

XCVII

Шта је други дан било

Наш је добри ригороско
  Мегдан одржао
Клизаво је било,
  Ал' он није пао.

Ој честити друже,
  Весела ти мати,
(Која брзојавља
  Аков вина слати!)

Ој честити друже,
  Весео ти тата,
(Који једва чека
  Сина адвоката!)

Весели ти и ми,
  Дружиница твоја,
(Коју брига мори
  Јучерања твоја!)

А шта вели народ?
  Он ништа не вели,
Али ти погађаш
  Шта од тебе жели.

XCVIII

Глиша

»Море, море, Глишо,
Галантоме прави,
Та ти имаш дуга
Кô косе на глави!«

На те с' речи снужди
Наш галантом Глиша,
Па отрча берберу
Да му косу шиша.

А бербер се насмеја:
»О господин — Глишо!
Што да шишам кад вас је
Чивутин ошишô!«

XCIX

Дрн, дрн, дрн.

Свирô неко у дромбуљу —
Дрн, дрн, дрн:
»Калуђеру, ниси доста
Црн, црн, црн.
Мораш бити роду своме
Трн, трн, трн«.

Ко то тако дромбуљаше:
  Дрн, дрн, дрн? —
Како мора тај тек бити
  Црн, црн, црн.
Наћи ће се и за њега
  Трн, трн, трн.

Хор. Дрн, дрн, дрн! —
Црц, црн, црн! —
Трн, трн, трн! —

С

Стотинита проба пера

Деведесет и девет
  Пробао сам перâ, —
Сваком перу рекô сам:
  Не ваљаш ни кера!

Остало ми још једно
  У кутији само,
Кад већ није друкчије,
  Оди и ти амо.

То ме перо поуком
  Оваком дарива:
Што ти пишеш слабачко,
  Нису пера крива.

И тиме је опрана
  Част стотине пера, —
Али онда писац можда
  Не ваља ни кера.

CI

Одличје

Има неки неко
  Јунаштвом се дичи, —
Кад га у рат пошљу
  Он ти први лӣчи.

Сад већ орден има,
  Ни бриге му није, —
Тај се орден с пуним правом
  Зове: одличније.

CII

Пред поштанским звањем у једној главној вароши

Странац: Чија је то лепа кућа,
  То красно имање?

Вођа: Кад не знате казаћу вам,
  То ј' поштанско звање.

Странац гледи и гледи,
Очију не скида.
Желите ли још што знати?
Вођа тихо пита.

Странац: О зидару ове куће
Имам лепо мнење,
Пошту сам вам видио, —
Ал' где је поштење?

CIII

Питомо, ал' није практично

'Вако ми је реко
(Ил' читао) неко:
Кад те когод вређа,
Окрени му леђа.

Јест, ал' ако уз то
И батином прети?
»Е онда је прво
Батину отети.

Па ако те и онда
Неправедно вређа,
Натерај га нек теби
Он покаже леђа.«

CIV

Савет мога покојног кума

Ако имаш бесну жену
Ти је дотерај.
Не да ли се дотерати
Ти је отерај.

CV

Тако је — кад није друкчије

Многе с' песме пишу водом —
А читају модом.

Женске тајне пишу с' крадом —
А читају сладом.

Уговор се пише с братом —
Чита с адвокатом.

Дугови се пишу кредом —
А читају с једом.

CVI

Срце је ко јаје

Срце је кô јаје
(Ласно се и квари),
Само ј' донде меко
Док се не обари.

А богатство шта је?
Премишљô сам дуго, —
Богатство је шпархерд,
Ил' огњиште друго.

Па тако се никад
И не чуди раја
Што на том огњишту
Има тврдих јаја.

CVI

Широко, високо, дубоко

Као што се земља
  Око сунца врти,
Е тако се врти
  Живот око смрти.

(Чисто ми се допада
  Како лепо каза';
А у ствари ипак је
  Само гола фраза.)

CVII

Non possimus satiram non scribere

Многи су људи грешни
  Ал' зато нису смешни.
Ко баш силом хоће,
  Да нам буде смешан,
Нека уобрази
  Да је непогрешан.

CVIII

Хм

Младост лудост! Младост лудост?!
  Слушах старце глаголават.
И ја, млађан, на те речи
  Почео сам очајават.

Већ сам хтео убити се:
Што да живим луд на свету;
Ал' утешна мисô дође
Моме лудитету.

Ова мисô истрже ми
Из деснице револвер,
Па, ми рече: »Оди амо
Шау си писли хер« —

»Младост лудост«! — тако мудри
Старци зборе, пишу,
Али ипак за младошћу,
За младошћу, за лудошћу
Уздишу.

CX

Срећа што се десило пре сватова

'Вако ми је причао
Мој пријатељ Ника:
»Малко ме је преварила
Моја слатка дика;
Та превара мала
Рану ми задала,
Али ипак зато
Мојој дики хвала!
Што ранија рана
То се лакше вида, —
О мање је бола,

О мање је стида.
Хвала што је ћуди
Показала прије,
Док нас јоште попа
Привезао није.«

CXI

Est modus in rebus

Како с' може вода
  Захитити ситом? —
Један ме је мудрац
  Научио и том:

»Треба чекат води
  Смрзнутога стања:« —
Ал' како ћу, ако ми
  Није до чекања!

»А ти онда стрелном
  Брзином се жури,
Брже но што вода
  Кроза сито цури.

И тако ћеш посô
  Отаљат ваљано,
Али сито не сме
  Бити подерано.«

CXII

Разна питања, без икакве везе

Љубичице, љубичице, што с' кријеш у
хладу?
Удовице, удовице, што тераш параду?

Пијаницо, пијаницо, откад пијеш млека?
Филоксеро, филоксеро, зар ти нема лека?

Прâво наше, прâво наше, ко за тебе мари?
Ој слободо, ој слободо, куд ћеш са
жандари?

Ој судијо, ој судијо, зар је бело црно?
Параграфи, параграфи, ко вас је заврн'ô?

CXIII

Многима

На кога сте жива
Камење бацали,
Доследно сте и гробу му
Један камен дали.

Тај ће камен распуцат се
На комаде туђе —
Да можете њима бити
Друге врле људе.

CXIV

Није вајде, морам признати

Није хтело да ми прија,
Ал' сад морам признат и ја:
»Више вреди кобасица«
(Лепо чисто надевена),
»Него драма Шекспирова«
(Недотупно преведена).

CXV

Песма једног младића

Алај волим што сам млад,
Па лудујем кадикад!
Не лудујем што сам луд,
Већ што ми је така ћуд.

Питам Чиву: пошто ј' свет;
Удовици пружим цвет. —
Нашалим се с' лепом Вером,
Понудим је табакером.

Кад играмо коло вито,
Ја подвикнем поносито:
»Благо нама, благо нама,
Дивне слоге — у ногама!«

Попадију варам стару,
Да сам спавô на биљару.
Попи тргнем из дубока
Цепа књигу — Paul de Kock-a.

Са пијаним полицајем
  У збиљски се шапат дајем;
Он чајеве плаћа скупе —
  (Ја их сипам испод клупе).

Алај волим што сам млад,
  Па лудујем кадикад;
Кад ми књига већ додија,
  Разведри ме лудорија.

Просим руку жуте Ајке, —
  Кад ми кажу: Нема мајке,
Раскиселим ведро лице:
  »Нећу жену без пунице!«

Кад ко чита Ново Доба,
  У вис дигнем ока оба,
Ала волим што сам млад,
  Па лудујем кадикад.

Кад укебам мастор Спиру,
  Ја му причам о Шекспиру,
Зева, зева, Боже мој,
  Спопадне га хладан зној.

Кад ме чардаш играт зовну,
  Ја потрчим шпајзсалону
Правдајућ' се да не могу
  Јер сам синоћ скрхô ногу.

Циганима дам форинту:
Да учине ову финту:
Кад наздравим молском кнезу,
Да свирају марсељезу.

Кад се жени Цинцар Фичо...
Ал' доста сам већ напричô;
Можда вам је песма »фад« —
Тек ја волим што сам млад.

CXVI

Ћ у т а њ е

Ћутањем се може
Многа лудост скрити,
Но то лудост у мудрост
Неће претворити.

CXVII

Н е ш т о о м о р а л у

Многи народ трпео је
Притисак озгора,
Зато: јер је мислио
Да га трпет м о р а.

А тиран му плаћао
Подругљивом шалом,
И његово м о р а њ е
Назвô је м о р а л о м.

Неки су се народи
  Тим успават дали;
Други су показали
  Шта је морал прави

CXVIII

Љубичица и коприва

Љубичица мирише,
  А коприва жеже;
Љубичицу траже људи,
  Од коприве беже.

Љубичице, жези
  И ти твога врага,
А коприво и ти буди
  Пријатељу драга!

CXIX

Рад

Јест, само на раду
  Смемо зидат наду
Да ће друштво доћи
  Своме Елдораду.

Али најпре мора свако
  Изгубити наду
Да ће моћи благовати
  У Елдонераду.

CXX

У просветном веку

Вероват у снове
  Срамота ј' голема;
У просветном веку
  Тога чуда нема.

За доказ вам показујем
  Моју баба-Ику;
Не верује она сану,
  Него — сановнику.

CXXI

Мудар савет

Купала се деца,
  Наравски, у води;
Река је дубока,
  Па може да шкоди.

Сом се један диже
  И по води пруђи,
Те прозбори деци
  'Вако мудрујући:

»Ако с' које удави,
  Нек' не иде кући,
Јербо ће га мајка
  Немилице тући«

Зар то није био
  — Реците ми о'ма' —
Савет врло мудар
  И поштен од сома.

CXXII

Si duo faciunt idem

Кад двоје исто чине,
  Није свеједно,
Примером то доказат,
  Можда је вредно.

Кад попа водом крсти:
  Тајна је свѐта;
Кад крчмар водом крсти:
  Тајна је клета.

Кад нам редуша кува
  Попару — браво!
Кад то чини министар:
  Однô га ђаво!

Кад се мораш сам да браниш,
  Можда је глупо:
Кад те брани адвокат,
  Зацело ј' скупо.

Кад жена сукњу носи:
  Свак радо гледи;
Кад муж то исто чини·
  Трагикомеди!

Кад Ержа чардаш игра
  Милина глâти;
Кад Милица друго не зна:
  Јадна јој мати!

Кад змија прахом пузи:
  Не уме друкче;
Кад човек исто чини:
  Карактер пуче!

Кад прави песник пева:
  Знаш песма да је;
А кад ја песму створим:
  Крпарија је!

CXXIII

Noscitur ex sociis

А. С ким се дружиш?
Б. Ни с ким.
Т. Доста ми је, — знам:
  Низак си и сам.

CXXIV

Материно злато

Отишао Пера, —
  Свима је познато, —
Отишô да проси
  Материно злато.

Али нуто јада!
  Цинцарица седа
Ћерку би му дала,
  Али злато не да!

CXXV

Малер

Ево вам малера
  Пегазића Мише:
Празна му је глава
  Кад хоће да пише,
А кад му је пуна глава,
  Тад мора да спава.

CXXVI

Шаљивчина добошар

Добовао добошар:
»Dођ'те, људи, на пазар!
Продаје се рухо
Једнога голића;
Продаје се мозак
Једног фићфирића;
Продаје се кућа
Једног бескућника;
Продаје се палата
Једнога песника;
Продаје се јунаштво
Једнога полтрона;

Продају се начела
Једнога шпиона;
Продаје се коса
Ћелавога Мује;
Продаје се савест
Издајице Грује;
Продаје се целибат
Општинскога бика;
Продаје се »светиња«
Једног поганика;

* * *

Добошар је хтео
И даље да ређа,
Ал' му уста заклопи
Жандар иза леђа.

CXXXVII

Речи и смисао

Реч је живо дрво
Грања права, крива;
А речи су дрвета,
Од њих шума бива.

По тој шуми смисô шета
У слободи пуној —
Шета, па се каткад
И изгуби у њој.

CXXVIII

Филоксери

Ух, ала си глупа,
Филоксеро клета,
Што ми гризеш чокот
У цветилу цвета!

Што не чекаш зрела сока
— Име му је вино —
Па да га пијемо,
Па да се частимо.

Подгризати само воли
Сићушна грдоба,
Ти си, видим, право
Чедо нашег доба.

CXXIX

У берберници

Гледах млада бербера, —
Шишô је и бријô;
Запитах га: где се
Тако извештио.

Насмеја се берберче, —
Одговор ће дат:
»Е па мој је отац
Био — адвокат.«

CXXX

Тук на лук

Ој Јелена, Јело,
Љубнô бих ти чело,
Али знам зацело,
Остало б' ми на брков'ма
Рајспулферство бело.

»Ој чикане, чико,
Препотопска дико,
И моје се чело
Тог пољупца плаши,
Остала б' ми црна уста
Од бркова ваши.'«

CXXXI

Друго је слобода

Газда Перин Јоцко
  Дика ј' целој кући,
Ето сада већем
  И мађарски учи:

Miatyánk: оченаш
  Alamizsna: дарак
Uraság: господство
  Atöpörtö: чварак.

Pénz: новац. Bor: вино
  Jog: право. Viz: вода
Fülemile: славуј.
  Szabadság: слобода

На то Пера скочи,
Ћушну га па дода:
»Друго је Szabadság.
А друго слобода.«

CXXXII

Поучно

Једанпут је стеница
У каранфил пала,
Нашла га девојчица
Па га мирисала.

Од тог доба та девојка
Доказује, тврди
Да каранфил смрди.

Али зато каранфил
Још нигде не мрзе. —
Са пресудом девојке,
Не будите брзе!

CXXXIII

Ја ћу служит Богу

Ја ћу служит Богу,
Кол'ко грешан могу;
А ђаволу нећу
Никад палит свећу;

Још пре бих му послао
  Читаву бакљаду,
И то тако близу
  Да опрљи браду.

CXXXIV

Необорив закон

Има један закон
  Који заповеда:
Напред или натраг!
  Стајати се не да.

Ко мисли да стоји.
  Вара с' овог света.
Свако иде напред,
  Ил' се натраг крета.

CXXXV

Течност

Хајде што се не дâ
  Разумети вечност;
Ал' ево не могу
  Да појмим ни течност:

Неком не мож' да науди
  Ни најдебљи слап,
Други мртав падне чим га
  »Удари« тек »кап.«

CXXXVI

Нужда и закон

»Нужда закон мења« —
 То ј' истина жива,
Ал' би боље било
 Да обратно бива.

CXXXVII

Нешто из књиге љубави

Амора са стрелом
 И са крили мали
Цртали су негда
 И у њ веровали.

А сад је то басна;
 Митолошка тама,
Сад се Амор не помиње
 Баш ни у песмама.

Амор се раздувô
 Као прамен дима —
А морске љубави
 Још и данас има.

CXXXVIII

Објашњење

Мој комшија Жарко
 Сит је светске лажи,
Па зато је прегô
 Да истину тражи.

У вину је истина
  Лепо сакривена;
Она ј' дакле језгро —
  Вино ј' љуска њена.

И комшија Жарко
  Кад год му се стушти:
Чисто језгро хоће, —
  Зато вино љушти.

CXXXIX

Моја ситна исповест

Циганке су црне,
  — Па таке су феле, —
И ја им се клањам,
  Што с' никад не беле.

Ја би рађе пољубио
  Овога минута,
Ја би рађе пољубио
  Ма и десет пута.

Младу, црну, природну,
  Веселу Циганку,
Него нашу помодну,
  Набељену Анку.

CXL

Краљево око

Читô сам неко да је 'вако рекô:
»Краљево око види далеко.«
— То јест видело би
Да није лоше коби;
Да високих није људи
И намера њиних худи',
Што пред њега стану
Као прошће неко,
Баш онда кад треба поглед
Да баци далеко.

CXLI

Из искуства

Чаша вина прија,
Ствара добре воље;
Ал' две чаше, брате мој,
Пријају још боље.

CXLII

Поштење

Нећу рећи глупо, —
Дакле, ево шта је:
Поштење је скупо,
Ал' и треба да је.

И мора толико
  У цени поскупит,
Да га никад нико
  Нигде не мож' купит.

CXLIII

Над и — кад

»Бог ће дати па ће добро бити« —
  Тако вели нâд,
А колена изумиру
  Питајући: Кад?

CXLIV

Данашњи малер

Мисли лете кô комарци
  Око моје главе,
И од моје косе себи
  Љуљашчице праве.

Задирну ме, заштину ме
  — Хе, ево је, ту је!
У тај часак даље прну,
  Па опет дозује.

Ево већем четврт сата
  Ловим их и вребам —
Ал' не могу баш ни једну
  За брк да укебам.

CXLV

Молитвица

Сачувај нас, Боже,
Од јагњеће коже,
Коју лис обуче
Да с' у тор увуче!

CXLVI

Је ли тако

Ко ј' написô »Магбета«
»Хамлета« и »Лира«?
Треба л' зато Бакона
Славит ил' Шекспира?

Ја вам на то могу
Рећи као свето:
Њима је свеједно,
А и нама detto.

Ко срцем и душом
Славна дела чита,
Тај и нема каде
Да за име пита.

Критичари писличари
Са троножног трона
Нит' ће створит Шекспира,
Ни новог Бакона.

CXLVII

Младост — лудост

Кад сам био мален
— Пре буквара, штице —
Љубиле ме девојке,
А ја брисô лице.

Сад се тога сећам
Кô кроз неко грање; —
Пољупци су били луди,
Још луђе брисање.

CXLVIII

А молим те

А молим те, искусни
Стари свете бели,
Реци-дер ми: ко иде
Лепше својој цели:

Ил' марвинче четвор'ножно
Којем леђа туку,
Ил' створење двоножно
Које за нос вуку? —

CXLIX

Сигуран знак

Кад се почну мушице
Купит око вина,
Нешто, нешто значи
Та навала њина.

То ће вино, брате,
— Ако знао ниси —
Ускиснути скоро
Или — већем киси.

CL

Tertium non datur

Ко би хтео да пуца
На муву из топа,
Боји с' да ће му се
Смејат Еуропа.

Е па шта да ради?
Ту се треће не дâ; —
Ил' се мора махнути
Топа и торпеда,
Ил' мора начинит
Од муве медведа.
Ту се треће не дâ.

CLI

Једном дечку

Мој синовче драги
Од тринêст година,
Читô сам ти песму —
Штампана је била.

Сад публика већем знаде
  Да ти умеш писат;
Сад је крајње време
  Да с' научиш брисат.

CLII

У екстази

»Ох, ово је прасе
  Румено, па реш.
Куварице, ти се
  Поносити смеш!

Да си у ком двору,
  Већ би орден стекла,
Мора бити да си
  На сунцу га пекла!«

Тако рече намесник
  Куварици Рози.
(Зар то није »поезија«
  У кухињској прози!)

CLIII

Само констатирам да је тако

Једнима су дани црни,
  Другима и ноћи беле.
— Ето ви'те и боје се
  Неправично деле.

Али зато правда вели:
»Нека, нека, нека! —
А то човек чује
И — до смрти чека.

CLIV

Загонетка с одгонетком

Има једно царство,
Пуно је динара;
Али зато ипак вели
»Немам, брате, пара!«

Има једно царство
Пуно је дуката;
Али зато ипак вели
»Немам трунке злата!«

Цинцилинцилинци:
Осамдесет на сто!
Цинцилинцилинци —
То вам је цинцарство.

CLV

Слово и дело

»Сваки човек, пре ил после,
Мора испит горку чашу.«
Тако често поп Андрија
Придикује пастви својој.

Ал' то нису празне речи,
Та наука није лажна,
Јер поп Андра како учи,
Он и ради увек тако.

Он пред подне, »јежедневно«
Грк Васиној болти хита,
Спусти чашу енглишбирта —
Ради бољег апетита.

CLVI

Ad vocem: лој

Чивут Хајман био је
Лиферант у боју,
И онда је живео
Кô бубрег у лоју.

Владао се баш како
Доликује Крезу,
И кад год је звиждао
Била ј' химна кнезу.

Али кад се доказало
Да је варô јако,
Онда су га повијали,
И он је све скакô.

Продали му спахилук
У накнаду штета —
Тад нестаде лоја
— И лојалитета.

CLVII

Из детињства

На дуд сам се пењô
  Двеста, триста, пута,
Многи су ме вид'ли,
  Ал' о том се ћута.

А само једанпут
  Спао сам са дуда, —
Е о томе у селу
  Причало се свуда.

CLVIII

Из књиге (туђег) искуства

Често бива 'вако
  (Стари људи кажу,
А неуки, млади
  У стихове слажу):

Госпођа Ен-енка
  Горопад је права,
У том духу и ћерку
  Своју аспидава.

Ипак ћерка њена,
  Удавача млада,
Голубица ј' права, —
  Бар тако се влада.

У сваком јој кроку
Видиш чедност саму —
Еле, једном речи
Ни налик на маму.

Али нуто чуда
Не смем рећи, страх ми'
Чим се чедност уда,
Одмах се помами.

CLIX

Може му бити, па бира

Кад је газда Моја
Хтео женит сина,
Намерка девојку
Од шеснêст година.

Повуци, потегни
С углађеном фразом,
Напокон запита:
А како ј' с миразом?

»Колико година,
Толико хиљада«.
На то Моја рече:
»Врло ми је млада!«

CLX

После гозбе

У гостима бејах
  И претурих сретно,
Друштво беше вољно,
  Вино ексцелентно.

Ексцелентно вино
  Беше здраво јако,
А домаћин воде
  Не даде никако.

Још да није било
  Водених здравица,
Ја бих данас био
  Мамурнога лица.

CLXI

Растанак

Збогом, врајла Вемо,
Ми се растајемо.

На пет миља даљине
Од сад ћемо дисат, —
Питање је ко ће
Коме први писат.

Пишите ми, s' il vous plait,
Ако се удате;
Ако се ја оженим,
Писаћу да знате.

Али ако не нађемо
Ни ја ни ви пара,
— Зато неће проплакат
Еуропа стара.

CLXII

Зато ли је

Да се не забразди
  Тргајући кера, —
  Зато ј' филоксера.

Да се благостање
  Српско установи, —
  Зато су чангови.

Да би могла сова
  Увек бити јака, —
  Зато има мрака.

Да калуђер лакше иде
  Путем целибата; —
  Зато му је Ката.

Да се смрдљив купус
  На ђубре не баци, —
  Sunt благодејанци.

Да се не би учитељ
Угојио (глађу), —
Зато има плаћу.

Да се не би сваки ђаво
У шампањском купô, —
За ото је скупо.

Да се луда глава
Са паметном мери, —
Зато су фризери.

Да се не би судац
Без начела скитô, —
За ото је мито.

Да се чистом вину
Штогод мутно дода, —
За ото је вода.

Да се прашна истина
Окупа у шали, —
Зато је Стармали.

Да се не би туга
Чула усред мира, —
Зато банда свира.

Да се не би могла
Видети даљина, —
Зато је прашина.

Да се не би плаћали
  Ти фрајмони клети, —
  Зато су салфети.

Да се не би знале
  Многе фине тајне, —
  Зато су колајне.

CLXIII

Човечије срце

Човечије срце
  Не види се гди је, –
А када га видиш,
  Онда живо није.

Срце даклем само
  Анатоми знају,
Сви остали људи
  Ње га не познају.

CLXIV

Опет о томе

Човечије срце
  Мора да се једи
Што му у суседству
  Баш желудац седи.

Али оно мало
  Што ужива права,
То је зато што му ј'
  Подалеко глава.

CLXV

И опет о томе

Човечије срце
  Греје жеља врућа;
Уздисати не зна, —
  То је посô плућа.

Плућа уздишеду, —
  Препукнут не знаду, —
Тај привилегијум
  Срцу остављаду.

CLXVI

Извињење

Гле, што ја написах
  Три песме у молу
(Као да се и ја
  Разумевам болу).

Опрости ми греху
  Опрости, Стармали!
Ако песме примиш,
  Прими их у шали.

Ја сам хтео писат
  Нешто много луђе;
Али су ми перо
  Подметнули туђе.
(Перо би господар
  А ја бих оруђе).

Опрости ми, даклем,
  Молим те ипаки,
Јер ка̂ што ћеш видет
  Поправићу с' таки.

CLXVII

Догађај у кафани

У кафани једној
  Десило се ово:
(У ствари је старо,
  У песми је ново).

Кафа беше млака, —
  Скрао је неко:
Да је била врела,
  Он би се опеко̂.

CLXVIII

Што се ђаво не жени

Зашт' се ђаво не жени?
  Премишљао Швица,
Ал' се брзо сетио:
  Боји се пуница.

CLXIX

Из ноћног дневника једног благодејанца

На мом столу, браћо,
Салама голема.
То јест, то сам снио, —
Ал' кад сам се пробудио,
А саламе нема.

За сам и то снио
Да сам гладан био.
Ал' кад сам се пробудио,
Заиста сам гладан био.

Докле тако, свете,
Гнездо судбе клете!
Салама се само снива, —
А глад не избива.

CLXX

Si tres faciunt idem, non est idem

Кад је баба љута,
Уклони се с пута.

Кад се жена љути,
А ти само ћути.

Кад се љути цура млада,
Реци кâ у шали:
Фрајлице, голубице,
Би л' се ви удали?

CLXXI

Чик

Који гледа све на свету
С реалног гледишта,
Нек ми каже шта је дебље
Никад или ништа?

Који хоће све на свету
Да на вагу баца,
Нек ми каже кол'ко броји
Цента пољубаца?

CLXXII

Адвокат Н. Н.

Има један адвокат
— Незналица велија —
Ал' процесе добија,
Даклем ипак делија.

Делијом га и зову,
Јер, кâ што се вели:
Што с партаја одере,
То са судцем дели.

CLXXIII

Комплименат

Госпођица Јела
Бела је, пребела:

Бeља је од снега
Најстуденијега;

Бeља је од млека
Најкиселијега;

Бeља је од крина
Немиришљавога, —

Само није бeља
Од белила свога.

CLXXIV

Романцуљак

У тамбуру, у тамбуру,
У тамбуру, ој,
Свирао је, свирао је,
Млади бербер мој.

Свирао је из дубине
Осећаја сви';
Свирао је да га чује
Његов vis-à-vis.

Свирао је од зорице,
Кад је румен зрак,
Свирао је до вечери,
Кад се спушта мрак.

Свирô ј' драгој да бар један
Поглед добије —
И због тога није дошô
Да ме обрије.

CLXXV

Не даде ми се

Хтедох писат нешто
  Ситно, фино, сјајно,
Нешто љубозарно,
  Нешто уздисајно.

Хтедох писат како љубав
  Вечним жаром дише;
И почô сам писат,
  Ал' ме забунише.

Збунише ме моји
  Нови суседјани:
Баш се сад потукли —
  Ономад венчани.

CLXXVI

Кад се Јевреј помађари

Где се Јевреј помађари,
  Ту се понос јави —
Познаје му с' по носу
  Да је Мађар прави.

CLXXVII

После кише — (ал' није јапунџе)

Написô сам шест песама
  С мојом надри-шалом,
Па их пођох носити
  Пријану Стармалом

Врло сам се журио,
  Бојећ' се облака,
Ал' ме ипак на улици
  Стиже киша јака.

Кад сам стигô Стармалом
  — У суво из буре —
Ал' из мојих песама
  Млази воде цуре.

Узверисмо очима
  И ја и Стармали —
П'онда смо се смејали,
  Баш слатко смејали.

CLXXVIII

Relata refero

Знате л' шта је рекао
  Покојни грк-Мата:
»Може човек богат бити
  Без сребра и злата.

Човек може имати
  И среће и мира
И без једног дуката,
  Без једног талира.

Без тог свега може имат
  Уживања свака
Разуме се — ако има
  Довољно банака.«

Не знам кол'ко ј' истине
  У реч'ма грк-Мате;
Господо банкари,
  Ви то боље знате.

CLXXIX

Опомена

Свакоме се десит може
  (Ил' у збиљи ил' у шали),
Може му се десит да му
  Ко брке запали.

То највише прети оном
  (Ил' у шали ил' у збиљи)
Који брке воском маже
  Па их уфитиљи.

CLXXX

Зимски уздисај

Ала, ала, ала!
Ово нам не ваља:
Што баш онда хладан ветар
У прозоре лупа
И снег завејава —
Кад су дрва скупа.

CLXXXI

Каквих нема критичара

Та и сунце има пега,
 Та и Шекспир има мана.
Бог је добар, — он се стара
 И за критичара.

Али нешто кад би сунце
 Стрло пеге са свог лица;
Кад би Шекспир оно мало
 Поправио погрешчица.

Шта би онда критичари?
 Понеки би плакô —
Ал' би с' нашô који б' рекô
 »Не ваља ни тако!

CLXXXII

Допуна књизи о бонтону

Кад приступиш госпојама,
 Руку им пољуби, —
Седнеш ли се картат с њима,
 А ти онда — губи.

CLXXXIII

Душа и новац

Никад јоште душа
Па ма како богата,
Пребогата била, —
Никад јоште душа није

Новац изгубила.
Да ј' то икад било,
Би се запамтило, —
Већ на против стара
Пословица труби:
Новац душу губи.

CLXXXIV

Луда риба

Једноj риби у води
  Било нешто зима.
А чула је да негде
  И ватрице има.

Зажелела у срцу
  Да до ватре дође,
Да се мало огреје,
  Да је језа прође.

Рибо, луда рибо,
  За ватром не хити —
Боље ти је зепсти,
  Нег' печеном бити.

CLXXXV

Жељица

Турчин не сме да пије
  Руменике вина.
А чивутин, он опет
  Не сме јести свиња.

Још да нам је каквих
Комшија ваљани',
Којим вера туђе
Право гутат брани.

CLXXXVI

Судбина — јарац

Женио се мајстор Пека
Двапут свога века.

Прву ј' жену тукô,
Тукао је доста,
Тукао је јер му
Беше здраво проста.

Друга му је жена,
Уверих се јуче,
Боље васпитана —
Она њега туче.

CLXXXVII

Шта човек не може да сноси

Шта је то што човек
Не може да сноси?
Та људи иду гладни
И голи и боси.

За другога ору,
За другога сеју;
И цепају дрва
Да се други греју.

Знају ћутећ испит
   Много грких чаша,
Само им не рец'те:
   То је срећа ваша.

CLXXXVIII

Блажени

»Блажени ништи духом«,
Блажени још те како,
Блажени врло јако,
Јер њихово је тамо
На небу горе »царство«, —
А овде доле често је
Њихово — министарство.

CLXXXIX

Жене и тајне

Криво судиш да су жене
   На језику лаке
И да су им уста бржа
   Него што су шаке.

Ако тако мислиш,
   Грешиш њином соју:
Жена уме чуват тајну,
   Али само — своју.

CXC

Копривина хвала

Хвалила се коприва:
„Ја сам страшно цвеће,
Гром у свашта удари,
Ал' у мене неће.

Ја сам јунак једини
Међ' свекол'ким цвећем:
Гром се боји од мене,
Да га не опечем«.

Шта да велим на ову
Копривину хвалу?
Њојзи нек је на дику,
А нама — на шалу.

CXCI

Из брачног живота

У брачном животу
Има ствари глупи':
Кад се жена изоштри,
Онда муж отупи.

CXCII

Тиранија и правда

Мислио сам дуго,
Мислио сам јако:
Откуд је тиранија
Стекла име тако

После сам се досетио, —
И с досетке ове,
Требало би да се правда
»Ти доцнија!« зове.

CXCIII

Мушица крај чаше вина

Седела је мушица
Поред чаше вина
И уздисала је
Срцу из дубина.

Да л' је тужну море
Какви јади стари,
Па од тешка дерта
Ни пити не мари!

Ил' јој можда срце
За чим боље пуца;
Или нема друштва
С киме да се куца.

Или се заклела
Да довека пости,
Јербо је члан друштва
Од умерености.

Није, није, није,
Мушица би пила,
Ох ал' како, кад је чаша
Заклопљена била.

CXCIV

Тако вам је то!

Што год више Турака,
Све мање пилава.
Што год више паприка,
Све мање смокава.

Што нам мање сокола,
Више (туђих) брава.
Што год више правника,
Све то мање права.

Што год више барока,
Све голија глава.
Што год лепших санова,
Све ружнија јава.

CXCV

Испрошена мома

Испрошена мома
  Папучице штика,
Папучице лепе
  За свог заручника.

А ја сам запитô
  Девојчицу плаву:
Хоћете л' му за ноге, —
  Ил' можда на главу?

CXCVI

Има разлога

Удовица Јуца
У Староме Керу
Није хтела поћи
За ћелавог Перу.

Знате л' зашт' не хоте
У брак овај ступат?
Јер када се сваде —
Не може га чупат!

CXCVII

Ако није тако — није ни друкчије

Једни веле: »Дан те чека«,
Други веле: »Чекај дан«, —
Мени с' чини, Србе брате,
То је само сан.

Нит' дан тебе чека,
Нит' ти чекај дан!
Јер ко се наспавô,
Тај може да скочи
И у пола ноћи:
Запали свој жижак
И дође у стижак.

CXCVIII

Вино и пиво

'Вако ми је рек'о један
Стари учитељ:
»У вину је истина;
У пиву је — 'мељ.

Ко вино пијуцка,
Тај истину лови;
Који пиво сучу
Постају — мељови.

CXCIX

Усклучак

Ала волим што сам жив,
Па још уз то млад и здрав:
Да кривима будем крив,
А правима прав.

CC

Неким женама

Чујте, жене,
Мене,
Па ћу и ја вас:
Сунце има пега,
Има пега, да, —
Ал' кад би се набелило
Престало б' да сја.

CCI

Деда Васа лули својој:

Луло моја,
Разбибриго моја;
Бригу си ми разбијала
Док још брига беше мала,
Сад је брига наћикала
Као нека стена, —
А ти, моја луло мала,
Сад си разбијена.

CCII

Једној обрвачи

Ој девојко обрвачо,
Твоје чело тако бело, —
Али моје мушко срце
Ипак се отело.

Твоја коса тако црна,
Тако мека као свила.
Није коса, то је мрежа,
— Ал' ме није уловила.

Отô сам се стрелицама
Твојих уста мали'.
Твоје очи, ватра жива
— Ал' ме не опали.

Твоје грло тако дивно,
  Твоје речи пуне склада;
Ти си горској вили равна
  — Ал' ме ипак не савлада.

И отсад ћу јунак бити,
  Свима чар'ма супрот стати —
Само стрепим да ме нећеш
  Обрвама обрвати.

CCIII

Није био ни Сократ сасвим без себичности

Осуђеном Сократу пун су пехар дали;
У њем' беше нешто као цијан-кали
(Али то су Грци онда друкче звали).

Сократ пехар прими, па на ноге ђипи;
У пехару кипи, а Сократ га припи
У живот и здравље супрузи Ксантипи.

»Жива здрава била сто хиљада лета!
Нека је на земљи свака срећа срета,
Да се не дошета до онога света!«

CCIV

С туђег

»С туђег хата насред блата«,
  Ни чворуге нећеш добит,
Ал' кад паднеш с туђих крила,
  Тад се можеш сав раздробит.

CCV

Шта нам веле врапци

Наши врапци 'вако зборе:
  »Жив—жив—жив!
Немој с' никог бојати
  Ако ниси крив.
Не бој се ни Бога,
  Не бој се ни цара, —
Само чувај леђа
  Од пустих жандара.

CCVI

Савет

Немој никад бисер сипат
  У валов пред прасе,
Него бисер подај жени,
  А прасе преда се!

CCVII

Попа и учитељ

Где се попа и учитељ
  Не могу да сложе,
Главан им је посô
  Да се ваздан гложе.

И где год је тако
  (Ту се рака копа),
Ил' не ваља учитељ,
  Ил' не ваља попа.

Каткад бива и то,
По големој туги,
Да нит' ваља један,
Нити ваља други.

CCVIII

Преки лек

Где се устав гази
En gros, en détail,
Не помаже »друга влада«
Него — »други краљ«.

CCIX

Магарац се досетио

Магарцу је жао било
Што ј' магарац прави,
Што га нико неће
Достојно да слави.

Напокон се сети,
Одлану му души:
»Том су свему криве
Моје дуге уши.«

И он оде хирургу
(Ради свога мира),
Замоли га да му
Уши оперира.

Подрезат му уши,
То је било лако, —
Ал' онда је магарац
Јоште већма њакô.

CCX

Лепа утеха

Прошлост је била,
Будућност ће бити,
А садашњост гледи
У те сестре двије,
Па да с' њима изједначи,
И она нас — бије.

CCXI

Кад би с' нешто могло

Кад би с' нешто могло
Од ваздуха живит,
Општем благостању
Морали би с' дивит.

Није, није тако!
Ја сам рекô глупо,
Јер онда би ваздух
Продавали скупо.

CCXII

У похвалу мушке стране

Сви су људи »момци«,
  Као чврсте стене,
Прави су јунаци —
  Док се не ожене.

Сви слободу своју
  Тако скупо цене,
Мегданџије храбре су —
  Док се не ожене.

Један, ако треба,
  На сто врага с' крене,
Не боје се никог —
  Док се не ожене.

Али и у браку
  Нађе се јунака.
Тако ј'
  То јест, ако ј'
    Супружница млака.

CCXIII

У похвалу женске стране

Све су цуре кротке,
  Не маре за владу,
Тихе су и благе —
  Док се не удаду

Да су слаба страна,
  Осећају, знаду,
Повлаче се скромно —
  Док се не удаду.

Као љубичица
  Крију се у хладу,
Пример мирољубља —
  Док се не удаду.

Ал' се и у браку
  Нађе пиле неко.
Тако ј'
  То јест, ако ј'
Муж хајдукли Вељко.

CCXIV

Помисли у себи

Немој се поносит
  Кад те когод хвали, —
Помисли у себи:
  Тај се можда шали!

Кад те когод куди,
  Не срди се јако, —
Помисли у себи:
  Хе, можда је тако!

CCXV

М о ж д а

У одаји мојој
  Зујала је мува;
То је била песма
  Да те Бог сачува.

Али ме је нечем
  Присетила јако —
М о ж д а и ја вама
  Зуцам исто тако.

CCXVI

Т у ђ е

Где је туђе небо,
Њива није росна.

Где је туђа воља,
Патња није сносна.

Где је туђа кујна,
Ту су јела посна.

Где је туђа мајка,
Ту су деца босна.

CCXVII

Idem non semper idem

»Ако са врела мила
  За мном гинеш *м л а д*«, —
Онда те прати над,

»Ако са млака миља
  За мном гинеш с т а р —
То је већ друга ствар.

CCXVIII

Има још добрих људи на свету

Завидела пивска чаша
  Малој чаши, чаши винској:
»Према теби ја сам ништа,
  У служби сам врло ниској.

Из мене се пије боза,
  Јечменица пенушава,
Ал' из тебе кад ко сркне,
  Срце му се заиграва.

Велика сам, истина је,
  Ал' баш то ми срећи смета:
Поред мене никад нико
  Не запева »многа љета«.

Тако пивска чаша ноћу
  Уздисаше сасвим ти'о.
Мишља: нико не чује је —
  Ал' то чуо чича Мијо.

Чича Мијо, добра душа,
  Диже пивску, утеши је, —
И од тога доба увек
  Рујно вино из ње пије.

CCXIX

Баба Јула

Пилићи јој викали:
Баба-Јуло, пи, пи, пи!

Баба Јула слушала
И жеђ своју кушала.

Сад јој вели птица кос:
Баба-Јуло, црвен нос!

CCXX

Добричина

Удала се Анка, Сока,
  Удала се Фема, —
И сад добри чика Васа
  Више кћери нема.

Сад да дођу откуд какви
  Просиоци нови,
Чика Васа не би знао
  Да противуслови.

Добричина сушта,
  По рајском типу —
Дао би им своју
  »Слачајшу« Ксантипу.

CCXXI

Негдашњи цветак

Била једна цура
 Пре шездесет лета;
Онда су је звали
 »Цветак овог света.«

Просили је многи
 И са разних страна,
Момчадија красна,
 Вредна и ваљана.

Али »цветак« неку
 Вишу срећу сања,
Дан за даном јури, —
 Па ето кајања.

Тад је »цветак« ишô
 Врачарама свуда,
Да јој оне кажу
 Кад ће да се уда.

Свака јој је карта
 Нову наду дала,
Ал' крај свих врачара
 Није се удала.

Није се удала
 Ма да ј' »цветак« била;
Сад већ давно види
 Да је остарила.

Па шта чини сада
  У часима дугим?
Сада она врача
  Цветићима другим.

CCXXII

Није свашта за сваког

Чизмар који не зна
  Сашит добре саре,
Нек проба, на пример,
  Ићи у пекаре.

Коме књига смрди,
  Нек мотику шчепа;
Ко није за проту,
  Нек иде да клепа.

Koj' адвокат само
  Гули, дере свуде,
Нек параграф баци,
  Нек кожодер буде.

Који лечник нема
  За лечење дара,
Тај нека се најми
  Гдегод за гробара.

Који гајдаш уме
  Само туђе ноте,
Нека се окане
  Гајде (и срамоте).

Ко под круном не зна
  Шта народу ваља,
Нек поштено каже:
  Ја нисам за краља.

CCXXIII

Из брачног живота

Сима има Кату,
Андра има Пелу,
Коста има Нату,
Стева има Јелу.
Лука има Сосу,
Влајко има Босу,
Мирко има Санду —
А Санда команду.

CCXXIV

Слободњак

Један млади ватрењак
  Слободи се клео:
»Само за те жртвоваћу
  Крв и живот цео!

И у ватру и у воду
  Ја ћу ићи за те,
Љубићу те, бранићу те —
  Док ме не потплате.«

CCXXV

Благо! и тешко!

Благо мољцу у старој архиви.
Тешко кући кад се преда Чиви!

Благо путу куд не иду диви,
Тешко правди где су суци криви!

Благо стрели на доброј тетиви,
Тешко мишу где је мачак сиви!

Благо сетви коју слога њиви,
Тешко слабом у алтернативи!

Благо бесу у свили, кадиви,
Тешко миру кад у страху живи!

CCXXVI

Критичар

Ништа брже прозрети се неће
Но критичар кога пакост креће.
Чим се прозре, тим се презре:
На коприви грожђе не зре.

CCXXVII

Зарекох се

Зарекох се ја одавно
Да не гледам женско око,
Ил' случајно кад га видим
Да не гледам подубоко.

Ал' ја онда нисам знао
  Како с' дивне очи твоје,
У којима мени пише:
  Суђено је. Суђено је.

Зарекох се, е па добро,
  Знате л' шта ј' то: Зарећи се?
То је глагол од два смисла
  И двојако тумачи се.

Први смисô здраво строг је;
  Мрдати је ту бадава,
Други смисô милостив је, —
  Он све прашта, разрешава.

CCXXVIII

Питаш

Питаш би л' те љубит могô? —
  За том збору нисам вичан.
Сведоче ти »Пробе пера«
  Да сам здраво прозаичан.

Ал' кад питаш тако мило,
  Тако нежно, чисто строго —
Једно знадем насигурно;
  Ја те мрзит не бих могô.

Ја те не бих могô мрзит
  Ни змијама да ме шибаш, —
У авану да ме туцаш, —
  На треници да ме рибаш.

CCXXIX

У мом белом двору

У мом белом двору,
(Две собе и кујна)
У свакоме куту
Нека радост бујна.

Прашине ни за лек,
Опајано свуда.
У кавезу птица
Пева као луда,

На округлом столу
Пуне цвећа вазе,
Кад заиштем воде,
Донесу ми тазе.

Где је негда био
Паук с танким плетом,
Сад кандилце гори
Пред иконом светом.

Патос није паркет,
Ал' га се не стиди,
У ормaну књиге
Kâ војска у глиди.

Кроз прозоре чисте
Сунце зраком згађа,
Кошуља ми бељa,
Кафица ми слађа.

Са писаћег стола
  Неста вашариште.
Раскречена пера
  От'шла на сметлиште,

Види с' нека рука
  Која није лења.
Уместо дувана
  Сад мирише вења.

А стара портрета
  Што на зиду висе
Климају ми главом:
  »О ж е н и о с и с е!«

CCXXX

О п р о ш т а ј с ч и т а о ц и м а

Е сада је време,
  Читаоци мили,
Да се поздравимо;
  Живиздрави били!

Па реците и ви
  »Бог да га поживи!
Написô је двеста
  Хвала му — јер преста

Пробе пера

Други део

I

Циганинова примедба

У сватови' нема туге,
  Невоље ни брига;
Па зато је у сватове
  Сврнуо и Цига.

У сватови' има игре,
  Песмице и шале, —
Дали Циги д о б р а вина
  Из чашице м а л е.

Узô Циган па испио
  Од једнога цврка,
Тако брзо, — ама није
  Сквасио ни брка.

Сад га сташе запиткиват
  Је ли, чича Кâро,
Је л' да нам је вино фино,
  Добро, јако, старо?

Циган Кâра одговара:
  »Ху, триста му јада!
Вино ј' с т а р о, — само штета
  Што је чаша м л а д а!«

II

Кума — Тинин нос

Кума Тина има нос,
Све га људи гледе;
Ал' кад рекну: црвен је, —
Тиме је увреде.

Ни модрим га не смеш назват, —
Моја кума Тина
Већ одавна не пије
Ракије ни вина.

Нос је њезин румен само;
Вели моја кума.
— Јест, румен је, јер та боја
Долази од рума.

III

Како сам ја награбусио

Питао сам Српкињицу
Из клостера мађарскога:
Реци-дер ми, душо моја,
А тако ти жива Бога,
Волиш ли ти српски говор
Српске речи,
Да л' и теби српски језик
Мило звечи?

Српкињица климну главом
Као мали миш,
Па ми рече, па ми рече:
»Igenis!«

IV

Две сестре

А. Познајеш ли две сестрице
Што су увек у алеји?
Једна плава, друга смеђа,
Познајеш ли?
Б. Познајем и'.

А. А шта велиш са којом би
Могô стићи својој срећи?
Б. Ох, не питај, драги брате,
То је мени тешко рећи.

Кад погледам ону плаву,
Тад бих хтео смеђе луче —
А у смеђу кад с' загледам,
Тад ме к плавој срце вуче.

V

Из мојега сећања

Познавô сам једног старца:
Бројанице ј' увек брао,
Средом није ништа јео,
Петком није ништа пио,
А недељом није крао.

VI

Нобл-бал

То је био нобл-бал.
  Моја соба, друштво фино:
Ја и чаша и бокал.

Неста свеће, — оста мрак.
  Ноћ је била па и прође,
С јутра сину зорин зрак.

У чашици баш ни трун, —
  Баш ни млаза какве влаге,
А мој бокал разом пун.

Ноћ је прошла здраво мирно:
  Чашу нисам с места крен'о
Бокал нисам ни додирн'о.

Сад ће песма да ме ода,
  С правим стањем да вас позна:
У бокалу ј' била — в о д а
  (За то ј' песма тако прозна).

VII

Трагична истина

Често песник за сто седа
  Кад је дванêст већ избило;
А на столу — ту је перо,
  И хартија, и мастило.

О чему ће сад да пише,
  Кад је тако клон'о, сусто? —
Он не пише јоште ништа,
  Само гризе перо пусто.

У хартију гледи празну,
  Гризе перо, дуго, дуго;
Ви би рекли: мисли нема, —
  Њему фали нешто друго.

Има мисли још те каквих,
  Ал' му једна све наткрили,
А та једна, покушајмо,
  Можда би је погодили:

»Ово перо што сад гризем,
  На гушчем је крилу било...
Хеј, да ми се сад на столу
  Откуд створи и то крило!

VIII

Спомен из ђачког живота

Кад сам био ђаком
  У времена сјајна,
Био сам »на косту«
  Код некога Клајна.

Мимогред речено:
  Кост је био сув,
А господар Клајн је
  Страшно био глув.

Једанпут седимо
Сви за вечером,
А на пољу грми, сева,
П' онда пуче гром.

Гром је страшно пукô,
Чуо га и Клајн,
Погледа на врата,
Па рече: »Херајн!«

IX

Спаљивање или сахрањивање

Питали брат Леку
(Можда тек од шале):
Би ли волô да га
После смрти спале;
Или можда томе
Он налази мане,
Те би волô да га
У земљу сахране.

Одговори Лека:
То с' код мене мења;
У тој ствари нисам
Увек једног мнења;
Зими кад је цича
Те пуца камење,
Е онда бих гласао
И ја за спаљење;

А у лето кад је,
  Псећи топло доба,
Тад ми с' боље свиди
  Хладовина гроба.

X

Сасвим као на мору

У руци ми чаша
Пивом наливена:
Чини ми се море —
На њему је пена.
Распирујем пену,
Kâ да оркан дува
А под пеном, јао,
Плива — једна мува.

XI

Ваздух

Умствовање једног отпуштеног учитеља

(Штампано у III књизи стр. 16.)

XII

Вероватна сумња

»Ко то наше лозе
Испод земље сиса,
Те нам са чокота
Сок весеља збриса?«

Тако народ пита
Па у земљу звера;
А неки му вели:
»То је филоксера«

Та ман'те се, људи,
Какве филоксере! —
То ће бити посô
Покојног поп-Пере.

XIII

Плата и Ната

Плата ј' момак поета
(Језика немушта);
Ната ј' лепа девојка,
Али проза сушта.

Они су се видели
Издалека лане,
Од то с' доба уздише
Са обадве стране.

С једне стране поезија
Уздише за Натом,
С друге стране проза
Уздише за Платом.

XIV

Пузологично посматрање

Поједини људи
Понос духа сузе,
Па до неке среће
Могу да допузе.

Допузе до плата
И до масних звања,
До власти, узура,
Наименовања.

Допузе до грба
И господства сјајна,
Допузе до двора,
До златних колајна.

Пак се онда шире
С накићеним груд'ма.
— То се тако може
Појединим људма.

Ал' народ ниједан
До највеће среће
Допузио досад није, —
Па ни отсад неће.

XV

Малер који се често догађа

Женио се Влајко, —
  Нашô ј' шири стан.
То је било скоро,
  Баш на Петров-дан.

Пуница му плела
  Свакој жељи над,
Таст му обећао
  Велик виноград.

Јулчица је била
  Чедо ваљано, —
Смешила се само,
  Али значајно.

Јулчин ујак рече
  Назидат му двор!
Ох, Влајко је био
  Најсрећнији створ!

Рај је ништа према
  Овој опсени.
И Влајко зажмури
  Па се ожени.

Сватови су били
  Нема замера;
Пред зору су пили
  И шампањера.

Влајко само једну
  Чашу попио,
Али се у сласти
  То-то-топио.

И мамурлук прође
  (Свему бива крај),
Влајко чека, чека
  Обећани рај:

Од ујака дворац,
  Од пунице над,
А од таста онај
  Велик виноград.

Безазлени Влајко
  Шири наруча;
Ал' у место свега тога
  Пӯ — па папуча
  Пӯ — па папуча.

XVI

Чему се чуди госпоја Фема

Једноме се само чуди
Стара госпа Фема:
Како може дуго живет
Жена —
Која ј' нема.

XVII

Праоцу Ноју

Ноје, Ноје,
Име твоје
Угинути неће:
Ти си први осетио
Да с' земља окреће!

XVIII

Велика утеха

Да л' баш има раја,
О том сумње трају,
И са тог срећници
У бригу се дају,
Ал' патници нешто
Извесније знају:
Да им патња није вечна —
Мора доћи крају.

XIX

Тика-так и така-тик

Срце ми је мирно било:
Тика-так!
Не бојах се женских стрела
Ја јунак.

Смедох прићи да ти гледам
  Бајни лик:
Срце твоје једва с' чуло:
  Така-тик!

»Што ми може слаба жена!«
  Мишљах ја
(А ти шта си помишљала,
  Бог то зна).

Тика-так се ужурбао —
  Боже мој!
Така-тик је хладан био —
  Пркос твој...

Тика-таку недостаје
  Практика;
Победи га срца твога
  Тактика.

XX

Два намастирска кључа

I Кључ од библиотеке

Ал' ме јадног ломи та проклета рђа,
У целоме свету баш ме нема грђа;
Од Косова висим, нико ме не дира,
А у кључôници паук муве бира.

II Кључ од подрума

Ох, како се сјајим, лепшега ме нема,
Витак сам ко мома кад с' у коло спрема;
Из руке у руку непрестано шећем,
Двадест пута на дан по брави с' окрећем.

XXI

Безмарност и самарност Влајкова

Ко се сећа Влајка
  Од године старе, —
Он је увек хукô:
  »Ох, шта ћу без Маре!«

Сад је већем стекô
  Што ј' желео жаром, —
Ал' сад опет хуче:
  »Ох, шта ћу са Маром!«

Пријатељ му рече
  Пријатељским каром:
»Магаре без Маре,
  Магаре са Маром!«

XXII

Е то је већ нешто друго

А. Ох, шта чујем, стара лудо,
  Из села Уздина, —
  Продао си уверење
  За две литре вина.
    Срам те буди, срам те буди
    Од деце и људи!

Б. Молим, молим, господине,
Чините ми криво:
Није само вино било,
Било је и пиво,
И сланине неке старе,
И четир' цигаре.

XXIII

Голубови и газда им

Хвалили се голубови
У газдашкој кући,
Хвалили се, хвалили
Да немају жучи.

А домаћин рече:
»Част вам и поштење!
Барем неће горко
Бити ми печење.«

XXIV

Шта коме треба дати

Људма чврстим, људма **тврдим**
Поверимо **тврдиње**.
А шта ћемо **меким** дати?
— Њима ваљда **мекиње**.

XXV

Зар није тако

Ко год гледа бистрим оком,
  Где застане, куд се крене,
Тај кад види арсенале,
  Мора кашто да с' осмене.

Осмене се, јера лако
  Дође до тог умовања:
И без топа, и без пушке,
  Може доћи до пуцања.

Шта је пута обруч пукô,
  Кад га качар врло стегô;
Качара је тако шинô,
  Да је одмах збуњен легô.

Топ и пушка јесу снага
  (Неки мисле свемогућа),
Ал' добро је зазирати
  И од стеге и обруча.

XXVI

Не буди му подрок

Ово вам је калуђер
  Особите врсте,
Чим га људи опазе,
  Сви се одмах крсте.

XXVII

Признање једног слушаоца филозофије

И Хегел и Лајбниц,
То је мени фантом;
Жеђ се моја филозофска
Гаси само **кантом**.

XXVIII

Пегаз

Читао сам, господине,
Како учиш Пегазе:
Светујеш им паметно
Да по блату не газе:

»Ко би блато тражио,
Ако има крила!«
Ал' времена бивају
Каткад врло гњила.

У такоме времену
Сотончић се шири,
Блатуштину узбурка,
Па је у вис пири.

Кад се блато подигне
И разгоропади,
Онда Пегаз сети се
Шта треба да ради.

Јупитер му за полет
  Дао крила вита:
Ал' за сваки случајац
  Дао му и — копита.

XXIX

Један корак само

Од речи до дела
  Има корак само,
То је мален простор
  Кад га погледамо.

Ту баш силан коров ниче —
  Одавно га знамо,
И то нам је сведоџба:
  Да не корачамо.

XXX

Магарац и слон

(штампано у VII књизи стр. 244)

XXXI

Није све

Није све лепо
  Што није ружно.
Није све весело
  Што није тужно.

Где нема косе,
  Није све чело.
Није све црно
  Што није бело.

Није све злато
  Што ј' жуте боје.
Није све туђе
  Што није моје.

XXXII

Како ја остајем вечито жедан

Док порез не платим,
  Не смем вина пити;
Мислим: после ће ми
  Много слађе бити.

А кад порез платим
  Па се пити спремам, —
Онда опет, јаој,
  Ни парића немам.

XXXIII

Dictum factum

»А шта ће ми буђелар
Кад немам новаца!«
Тако рече љутит Аца —
Пак буђелар баца.

У то дође писмоноша,
Донесе му двеста гроша —
Шаље му их деда Тоша
Из Мартоноша.

Тада Аца весô рече:
А на што ми пустих пара
Када немам буђелара!
Хајд'мо, браћо, до крчмара,
Ново буре нек отвара,
Па да буде славе
До зорице плаве, —
Па да будем чист!«
П а т а к о и б и с т.

XXXIV

К а к о Ц и н ц а р С и м а с в о ј о ј д е ц и п е в а

Като — злато,
Катице — златице,
Мој Зафиру,
Мој талиру,
Перко — бисерко.

Васице — касице,
Стевице — вексលице,
Ћиро — жиро,
Јанко — банко,
Анчице — банчице.

XXXV

Чуо сам овај савет па га бележим.

Драго мало дете,
  Што си на свет пало,
Плачи, исплачи се
  Док си јоште мало!

Али кад те време
  Већ човеком створи,
Тад се мани плача,
  Пак се мушки бори!

А кад старост иње
  На главу ти стресе, —
Ако не мôш друго,
  А ти барем смеј се! —

XXXVI

Дрвета и људи

Кажу, веле — (то је шала)
  Како неко некуд шета
Па не може шуму видет
  Од многих дрвета.

Ал' мој поглед — (то је збиља)
  Више пута залуд блуди
Не видећи човечанства —
  Ода шта? — од људи.

Честитања и жеље

Кад осване ново лето, просуће се речи,
(Просуће се све што шушти и оно што звечи);
Доћ' ће жеље моловане свакојаке феле,
И црвене и плаветне, зелене и беле.
Удесиће оџачари, боктери, вртари,
Писмоноше, брадобрије, келнери, стражари.
Тешко оном свакон уву које није глуво,
Тешко оном ко је неку мангуру сачувô.
Свако жели да га видиш и саслушаш мирно,
Радо би те кроз срдашце чак до џепа дирн'о.
У тој хуци, калабуци, кад вам уши зује,
Често жеље понајлепше улудо прохује;
У тој вреви Жижа не би дошла својој цели,
Зато ј' тако уранила да жеље подели.

Србији

Какве да ти пошљем жеље? —
Железницу? — Ту већ спремаш;
Хајде један локомотив —
Ако га већ немаш.

Онима
У које смо ипак очи упрли

Да вас хвалим... знам да би ми
Тешко веровали,
Већ да Бог дâ да вас Мађар
Никад не похвали.

Црној Гори

Божић, Божић бата
Донео нам злата,
Позлатио врата,
И обоја (послебоја)

Тужној раји

Па ви, јадни, нисте криви
Што вам тоне лађа,
Ироди су јоште живи —
Ал' се и Спас рађа.

Српском народном позоришту

То ни у сну нисам снио,
Знајућ' да си српска дика,
Да ћу т' кадгод пожелети
Мало мање — **Раденика**!

Министру финансије

На јаслима твоје штале
Има доста крава,
Отпадништво, дембелуштво,
Ту се опорава.

На тој каси данас сиса
Многи мајчин мазник,
Зато школа и просвета
Честита ти — **празник**!

С л а в н о м ј у н а к у Н. Н.

Кад си рекô: Натраг »G'sindl!«
Мисло си в е н а ц брати,
Ниси знао, да ће т' »G'sindl«
Само један »в е н ч и ћ« дати.

Ја ти желим тих венчића
Још стотину, још тисућа; —
Само од нас, само од нас —
Далеко им лепа кућа!

Ш п и ј у н и м а

Одмор'те се сада малко,
Велики и мали,
А кад прва пушка пукне,
Прво Туре кад јаукне,
Да Бог да вас тамо требовали.

П а н ч е в а ч к и м Н е м ц и м а и И з р а е л и т и м а

Је л' вам право, браћо Немци и Израелите:
Да вам Бог дâ свако добро — које нам желите!

Ж и ж и

А шта ћете Ж и ж и рећи,
Има л' за њу жеља,
Је л' већ стекла на све стране
Добрих пријатеља?

Па шта ћете њој пожелет
  Да јој буде дика? —
Само једну хиљадицу
  Нових претплатника!

Црвена јаја

Европском миру

Ово јаје нека види
  Цела Еуропа;
Црвено је, није бело,
  И остаће тако цело
Док се — не расцопа.

Нашој отаџбини

Овај дарак, де прими га!
  Знам да нећеш појести га,
Ниси гладна, ти си сита
  — Дефицита.

Патницима

Вама с' не сме ништа дати,
  Баш ниједно јаје;
»Христос васкрс!« то је страшна
  Реч за полицаје.

Г. А.

Ово јаје ја бих теби
  Поднео за ручак —
Само кад бих, баш зацело,
  Знао — да је мућак.

Омладини (у ужем смислу)

Ко има првенство:
  Квочка или јаје?
О томе се може диспутати дуго;
  А међу тим — зле нам коби! —
Неко трећи појео би
  И једно и друго.

Државном тужиоцу

Баш је чисто ово јаје,
  Наш közvádló bácsi!
Ал' већ ти ћеш и у њему
  Знати длаку наћи.

Несрећнику

Несрећнику, заблуднику
  Није мрети било лако,
Ал' се теши да ј' бар семе
  Посејô опако.
Зато њему за душу
  Стармали принаша
И раздаје просјацима,
  Некол'ко то-јаша.

Некима

Кад с' потроши ово јаје,
Бациће се празна љуска.
Тај вам символ, ево, даје,
Са поздравом, моја гуска.

Једном Српчету

Видиш ли ти ово јаје,
Моје Српче мило!
Из њега би пиле било,
— Да се није обарило.
(С обарења тог прерана
Нит' је пиле нит' кајгана).

Без адресе

Да се ово јаје
Претвори у кам,
Ја бих нашô Давида,
Коме да га дам.
А — и штоно велите —
Можда бих и сам
Потрефио голијата,
— Јер га добро знам.

Неком, те неком

Ја већ добро провидим
Твојих жеља тајну:
Ти би волô добити
Таковску колајну.

Таковска се колајна
  Такима не даје —
Место тога ево ти
  Шаренкасто јаје;
Стармали ти шаље то
  С натписом: таково.

Нашим претплатницима

Ев' и вама, мили моји,
  Свакоме једно лепо јаје,
А на њему и то стоји:
  Прва четврт истекла је.

Риболошке ситнице

(Писано у оно време кад смо се радије смејали)

I—II

(Написане по немачком. Уђи ће у Змајеве песничке преводе)

IV

Рибија чорба,
  Она је прва,
У њојзи има
  Укусних мрва.

Куцкају жлице,
  Кâ да се свира.
Ал' то је, браћо,
  Тек увертира.

Која нас спрема
  С вештином ретком,
Отвара жељу
  За продужетком
(Такав је концерт
  Средом и петком).

V

Печена риба
Иште салату,
За своје муке
Ту малу плату.
Последњу жељу
Ко да закрати?
Е кад баш иштеш,
— Ја ћу ти дати.

VI

Штука са реном,
Ја с мојом женом.
  Кроз нос ме дере...
  Сузно је гледам,
  Ал' зато ипак
  Другом је не дам.

VII

С главе риба смрди
  Пословица шиба —
Јер с главе може смрдет
  И што није риба.

VIII

Рибар рибу лови
  С великим мрежама;
У те мреже риба
  Чисто лети сама.

И ја имам вољу
  На забаву исту,
Пак се учим п е ц а т и
  У шаљивом листу.

IX

Не замер'те гвардијану
  Штô за рибу баца новац,
И свети је Петар
  Био риболовац.

X

Уз чашу пива
  Укусну, фину
Што не би дали
  Коју сардину?

Мамурном стом(а)ку
  (Баш и на селу)
Што не би дали
  Коју сарделу?

Ал' ако живот
Бекриски схватим,
Ни харингу вам
Нећу да кратим.

XI

Која деца једу много риба,
Болеће их тиба.
Ова претња није баш ни глупа,
— Јер је риба скупа.

XII

Ој буцови, буцови,
И вама бих песму спевô,
Ал' опрост'те не могу, —
Јер вас нисам никад јео.

У толико већа је
Другим рибам' дика,
Што сад виде да имају
Праведна песника.

XIII

Крупнија риба
Ситнију ждере
И у том послу
Не пази мере.

Крупнија ситну
  У стомак смести;
Из тог се може
  Нешто извести:
Нама подоба
  Крупнију јести.

XIV

Рибу не мрзе
  Тирани љути,
Јер рибу сечеш,
  А она ћути.

Рибу не мрзе
  Чувари мира,
Јер риба никад
  Не протестира.

Љуби је и ти,
  Страдални робе,
Ког секу, пеку,
  Стружу и глобе.

Јер риба има
  Шиљасте кости —
И после смрти
  Уме убости.

XV

У претресу овом мом
Не сме фалит сом.
Откако га знам,
Посô му је: хам!
  Брке би му опеват
  Хтела моја муза,
  Ал' се чуди, чуди се,
  Што нема мамуза.

XVI

Што ја рибе волим,
  Не бројим у дику,
Ал' немојте то замерит
  Воденом песнику;
Јербо и ја не замерам
  Критичару моме,
Критичару моме
  Во—во—воденоме.

XVII

Овај смуђић ваља
  Да дође пред краља,
Да га једе с кнезом —
  Ил' бар с мајонезом.

XVIII

Има једна риба
  Што се зове м р е н.
Поштенија ј' него штука:
  Сама носи р е н.

XIX

О јегуљи ја бих могô –
Али нећу причат много.
Не држ' је у руци, —
Из руке исклизи;
Већ је брзо скувај,
Па одмах загризи.

XX

Око мене облећу
Дубоки уздаси, —
Јесетро и моруно,
То су ваши гласи.

Ви мислите да ћу в а с
Заборавит туде.
Ох, ала сте наивне,
Управ рећи: луде.

Та ја увек озбиљно
Славу вашу трубим, —
Само не знам, од вас двеју
Коју већма љубим.

XXI

Кад је узмем у руку,
Баш је лака мрежа,
Али јадним рибама
Она је најтежа.

XXII

И кесега мени је позната,
Сребрна ј' и лепа;
На кровов'ма карловачким од ње
Не видимо црепа.

XXIII

Има, кажу, таких риба,
— Ни велике здраво нису, —
Али јаој злотвору
Кад им дође близу.

Из ње одмах севне
Силовита муња,
Па злотвора ошине,
А он се отшуња.

Ала нешто и ми Срби
Кад већ ћутат тол'ко знамо,
Хеј, да таку електрику
У себи имамо!

XXIV

Злати риба без хлеба,
То ћеш уз реч често срести.
Зато брзо хлеба амо —
Да можемо рибу јести!

А без вина каква ј' риба?
  Чујем неког питати ме.
Ни без њега није зла,
  Ал' је боља с њиме.

XXV

Рибицама малим, златним,
Робовима наших двора
Певам песму чиста срца —
Ту желудац ћутат мора.

Јесте лепе, јесте миле,
И ја осим бистре воде
Још вам желим нешто више,
Ја вам желим и слободе.

А у себи мислим ово:
Вас не чува златно руво,
Да сте само мало веће,
Кувар би вас давно скувô.

XXVI

Ихтиолог надене
  Свакој риби име,
Ал' га рибе не знају,
  Нит' се диче њиме.

Можемо их именом
  Звати по сто пута,
Оне беже, тражећи
  Безбеднога кута.

XXVII

Околина чини људе,
  Искусници тврде.
Барске рибе, ритске рибе
  Све на блато смрде.

XXVIII

Риба с' гуши на ваздуху
Исто као ми у води.
Природа је сваком дала
Што му жићу годи.

Ја сад мислим и премишљам
О рибама свуда, свима;
Ја сад мислим и премишљам
О људма и народима.

Ето мислим о ваздуху,
Ето мислим и о води,
Па премишљам и о правди,
Премишљам и о слободи.

XXIX

Како грдних има риба
Познато ће свима бит,
Пророка је Јону
Прогутао кит,
Не знаш кад га ј' прогутô,
Није л' био сит,

Зато велим пророцима:
»Не идите оној страни,
Гдено ћете — напред знате —
Бити прогутани!«

XXX

Рибе ждеру једна другу,
— Пак им прија —
А ми на то прогунђамо:
Тиранија!

Зато слабе спасавамо
Од злих ћуди,
Пак их *с а м и* поједемо
— Ми смо људи.

XXXI

Гледао сам мајстор Ику:
Упецô је деверику.
Одмах рече »Богу хвала!
— Штета само што је мала.«

Опет пружи пецаљицу
Говорећи: »Бог и вера!
Кад сам нашô *д е в е р и к у*,
Шат извучем и *д е в е р а*.«

XXXII

У штучијој глави леже
— Људи су докучили —
Коске сличне справама,
Ки̑м су Христа мучили,

Зато л' наш поп Аца
(Близу Карловаца),
Кад му штука на ум пане,
Одмах узда'не.

XXУIII

И ако су рибе неме,
Ал' нас уче, ма и немо,
Да ћутимо и ми увек,
Док рибе једемо.

То нас уче рибе
И њихове кости,
Што се могу ласно
У грло забости.

XXXIV

Кад сам почô о рибама,
Нека иде без прекида.
Јест, и ја сам једном јео
Рибе из Охрида.

Зато могу уверит
И цара и краља,
Да ј' Краљевић Марко
Добро знао шта ваља.

XXXV

Откако сам, говорим
На све четир' стране,
Да су рибе диван створ,
Да немају м а н е.

Какве м а н е ?! — Ал' ипак
Имају м а н и ћ а,
И то само подиже
Вредност њина бића.

XXXVI

Немојте ми замерит
Рибољубну шалу,
Песник мора хвалити
Све што је за хвалу.

Ал' ја ћу вас отштетит
С друге једне стране,
Зато нећу славити
Неке »великане«

XXXVII

После рибе пије се,
Навика је стара;
И да не би мамурлук
Нанео нам квара,

Неке рибе дају нам
Лековита дара,
Друго јутро лече нас
С кашиком ајвара.

XXXVIII

Ал' на крају била би
Увреда опака
Кад се не би захвално
Сетио и рака.

И ја морам признати
Грехове им старе,
Што натрашке ходају,
Напредак не маре.

Али, кад их скувамо
— Не губ'те из вида —
Тад тек на њих наиђе
Црвенило стида.

XXIX

»А шта велиш остриге? —
И на то се јави«
Остриге су из шкољке,
Даклем бисер прâви.

Али Немцу острига
Изванредно гове,
Кад ју види »Au-Stern!« викне,
Даклем звездом зове.

XL

Чиме ћу да завршим?
Помозите људи! — —
Ко год рибе не воли,
Тај нек ме осуди.

Ал' ако ме други сви
Бар мало похвале,
Пуцаће од зависти
Појете остале.

Зато, браћо, пишите
Промишљено, стварно,
А за предмет узимајте
Што је популарно.

Именолошке ситнице

I Део

I

Иларијон — ово име
Повластице има старе,
Да нас шаљив кале њиме
Сме терати у Цинцаре.

II

И Коломан (Тиса)
Име је без мане,
Само наше свесно коло
Нек се њега ма'не.

III

Од Гавре је ласно
  Направит гаврана;
Па то баш и чини
  Женица му Ана.

IV

Абердар је чудно име,
Бар српскога кова није;
Али ков се сваки прима
Од рођеног кујунџије.

V

Намастирској Фаники
Треба дати мира.
Имам зато разлога: —
Нас не профанира.

VI

Бројећ' дела Милан-грозног
Забуни ме мука веља, —
Не пада ми лан на памет,
Већ — кудеља.

VII

Ви'те, ова Лекса
Свом је мужу срда;
Она му је прави
Лексикон погрда. —

Именолошке ситнице

Други део

I

Поворка имена
  Чисто ј' недогледна,
Лепо ј' име Лена,
  Лепши ј' придев вредна.

II

Брзо расте душа
  Поред срца здрава,
Тако је од Растка
  Постануо Сава.

III

Познавô сам једног Марка
Који није вино пио,
Пак је зато (у Сомбору)
И батина искусио.

Једанпут је чича Вића
Скр'ô на њем' свога бича,
Велећ: »Ти л' се, хуљо, нађе
Да срамотиш Краљевића!«

IV

Благо теби, Илија,
  Омирска ти нада.
Ти штогод напишеш,
  Све је — Илијада.

V

Циганин свом сину
  Дао име Њоња,
(Нека буде слично
  Кад украде коња).

VI

Сара своје просиоце
  По оружју цени.
(Заслужује да јој дођу
  Какви Сарацени).

VII

А гле баба Ра́ве!
  Згурила се јако,
Кашље, штуца, пљуца
  И шмрка помалко.

Је л' истина, баба Ра̑во,
  Би ли веровали,
Да су тебе негда
  Равијојлом звали?

VIII

Гавра може имати
   Многу белу страну,
Ако није и душом
   Подобан *гаврану*.

IX

Мој комшија *Аца*
   Муж је врло скром.
И жена му често тепа:
   Каткад *Шáцом*
   Каткад — *шàчицом*.

X

А што се ти, стрина,
Зовеш *Јозефина*?
Папâ ми се звао *Јоза*
А мамâ ми била *фина*.

XI

Ох, ала се ретко чује
Лепо српско име *Реља*,
Ал' да отсад буде чешће,
То је моја жеља.
Тај би знао србовати
И у Пешти сред Мађара,
(Ал' наравски, не би смео
Бити *Реља* од — *пазара*.)

XII

Иконија — свето име.
Нема чуда ни најмања
Ако јој се кадгод, гдегод
И калуђер који клања,

XIII

Можда ј' лепо име Јуца
(Не пачам се у густове)
Ал' мој комша од тог штуца —
Пуница му с' тако зове.

XIV

»Ох Милка, па Милка!«
Тако вели Рада.
А и Милка тако вели:
»Ох Рада — парада!«

XV

Хипократ се каже Владан,
То запамтит смемо,
Ал' Хипокрит како ћемо
Сад да преведемо?
Хе, тај красан радин
Нек се каже: владин.

XVI

И тад кад је Тинка
Дремљива и с а н а,
Њен поштовач, песник
Кличе јој: о с а н а!

XVII

Узô Србин Мађарицу,
Ето нова пара,
А она му роди
Сина А л а д а р а.
Мађарско је име,
То увиђа свако, —
Ал' и српског има смисла
Има, још те како.

XVIII

Женско име Д р а г а
Не вреди ни врага
Кад је име само,
Кад му не додамо:
Добра, мила Д р а г а!

XIX

Познавô сам Србина,
Звао нам се Коста,
Али чудном неком с и л о м
Сад С и л а р д о м поста.

XX

У неком имену
  Има негације.
С а в а ј' само донде Сава
  Док се не с а в и ј е.

XXI

Није свака И р м а
  И крштена И р м а;
Некоме дућану
  То је само фирма.

XXII

Лепо ј' име Н а д а,
  Признају то људи;
Ал' само у Сарајеву
  Многу сумњу буди.

XXIII

Љ у б и м и р е драги,
  Добар си ми брат, —
Ал' ћеш пропаст ако
  Будеш адвокат.

XXIV

У грк-Андре газдарица,
Е р ж а јој је име,
Персона је мала

Ал' се одуздала,
И, шта више, кажу
Да га још и лема.
— Хе, он има Е р ж у, али
Е н е р ж и ј е нема.

XXV

Авансман се српски каже
»Помик лоши'«.
У то с' уздô дијурниста Н и к а,
Кад се п о м и к л о ш и.

XXVI

Жена ти се зове П е л а,
Па сам чуо, брате,
И што она рекне,
Нема а п е л а т е.

XXVII

На имена наших днева
Не држите, браћо, ништа;
Може с' когод потписиват С т е в а,
А у ствари ипак бити П и ш т а.

XXVIII

Д о б р и л а је славно име,
Красног нада драж, —
Ал' га не сме носилица
Утерат' у лаж.

XXIX

Воли Јову жена,
Па му тепа Јоја,
Ал' крај свега тога
Дође и до боја.

XXX

Владика се не сме женит
По завету свом,
Осим, осим, осим, осим, —
Са Симонијом.

XXXI

Аксентија у Сомбору
Има жену Дору,
Осим тога има хата
Дората.
Кад га жена увреди,
У шталу с' увуче, —
Па дората туче.
Кад сустане и малакше,
Чисто му је лакше.

XXXII

Худо животари
Jéла поред Виће.
Он се Јелом заситио
Па сад тражи пиће,

XXXIII

Име Ре́за туђа ј' звука,
Али ако Ре́за
Нађе себи друга
Ком је име На́ца
— Ето резанаца.

XXXIV

Зашто песник Рајко
Лудује за Тином?
Јер се њено име
Лепо слаже с вином.

XXVV

Љуба, то је име
Врло сакрменско
Љуба може бити
И мушко и женско.

XXXVI

Ако имаш сина Павла,
Био велик или мали,
Држ' га даље од Мађара,
Јер га Мађар одмах пали,

XXXVII

Не би с горег било
Кад би се сви Срби
Звали Светозари,

— Јер де нек то проба
Ко да помађари.

XXXVIII

Добра б' жена била
И та наша Ста́ка.
Кад би јој муж могô
Настачит банака.

XXXIX

Отац пита »хоћеш, кћери,
Да те удам за Максима?«
Ћерка, мало глува, рече:
»Па макар и Сима.«

XL

И говору потребна је
Економија,
Зато чешће чујеш Тонка
Нег' Антонија.
Но због тога међ' супрузи
Не би био рат,
Кад би само знале Тонке
Економисат?

XLI

Мојсију се каже Мо́ша
(Чивута их понајвише),
Ал' кад с' најê бела лука,
Баш на мошус не мирише.

XLII

Наша А т а била би
Тако речи златна;
Ал' јој име не приличи,
Јербо је н е' а т н а.

XLIII

Какво ј' име Г о л у б...
Што да чепркамо?
Не фали му ништа,
Голубица само.

XLIV

Да се браца М а н о ј л о
Свог поноса ма'н'о.
Хоће да нам посведочи,
Па се пише М а н о.

XLV

К а́ ј а с' није још удала,
Нека, нека је, —
Што је није нико узô,
Нико с' не к а ј е.

XLVI

Нашу фрајла Л и з у
Много грде, псују,
Али кад се сете њена новца,
Тад се о б л и з у ј у.

XLVII

Ева, то је рајско име
(Пре Нојеве лађе),
Ал' Евице више вреде,
Јер су много млађе.

XLVIII

И Бела је лепо име,
Признајемо сви,
Али само кад се с њоме
Не набелаји.

XLIX

Примакô се некој Лекси
Неки доктор Кон,
Пружио јој неку књигу
(Ваљда лексикон).
Усуди се и за њено
Име питати;
Она стидно одговори:
Не знам читати.
А кад доктор на то викну:
»Ха, Алексија!«
Чудила се мома млада,
Откуд врага зна!

L

Ово ћу избацит
  Без икаквих мука:
Л у к а в може бити
  И ко није Л у к а.

LI

В а т о, В а т о, В а т о,
Ти си право злато,
Муж ти беше званичник
И злопатник пре;
Привatио с' тебе сад је
Богат п р и в а т ј е.

LII

Г а в р о, ако мислиш
  Прећи у туђ' табор,
Прва ти је дужност
  Да постанеш Г а б о р.

LIII

О К с а н т и п и Сократовој
  Каз'ћу са свим просто:
Оно »К с а н« је пропало,
  Али т и п је остô.

LIV

Један Србин рече Л у ј з и:
Ох, Л у ј з о, Л у ј з о, Л у ј з о,
Да сам бар малко Немац,
Ја бих те одмах узô.

LV

Зашто пева луде песме
Наш Озбиљко? Не зна ни сам.
— Заљубљен је он у Р о к с у,
Певање му ј' п а р о к с и з а м.

LVI

Вељку нуде Л е́ л у,
Па да благо стече, —
А он вели неће,
Неће да л е л е ч е.

LVII

Б а р а ј' фрајла богата,
Па јој многи к а д е, —
И тако се усред мира
Праве б а р и к а д е.

LVIII

Оженио с' браца Неца,
Па сад ј ѐ ц а, —
Симпатија према жени:
Жена му се зове Ј е́ ц а.

LIX

Клотилда је Српкиња
Врло светла ума, --
Луцкаста је била
Само њена кума.

LX

Па да ви'те није
Непријатна Мара,
Када јој се језик
Уморен одмара.

LXI

Кад од Савла буде Павле,
Одобрава свако;
Ал' од Павла постат Савле,
То је наопако.

LXII

Код нас нема Лудовика,
То изгледа ка̂ да ј' сретно,
Јер и викат каткад треба,
Ал' — паметно.

LXIII

Симе адвоката
Женица је Ката,

Ал' он, кâ адвокат
И љубитељ цвећа,
Воли дупликата.

LXIV

Нерон, римски тиран
Зло је прононсиран,
Ал' његово име
Чисто српски звони,
Јер за њиме нико
Баш сузе не рони.

LXV

Пита мајка ћерку Пόлу:
»Пôло драга, Пόло мила,
Што си своме добром мужу
Зубе поломила?«

LXVI

Кад би с' морô потурчити
Од каквога чуда,
Беса или труса,
Ја би с' назвô Муса,
И рад бољег означаја
Муса од Мусаја.

LXVII

Аливера воли Станка
Уздише за њим;
И он за њом, — узели би с'
Али вера не да̂ им.

LXVIII

Наш појета Трива
Одговара свом имену стално:
Пише — тривијално.

LXIX

Твоја с жена зове Станом,
Ал' те уз њу јади тиште,
Лепа Стана може бити
Врло гадно пристаниште.

LXX

Сумњам да је Јона
Мого̂ пророк бити,
Кад већ ни то није знао
Где му прете кити.

LXXI

И Крунослав и то ј' име,
Али сковано;
Сад га ковач одбацује,
Јер је по... но.

LXXII

Овој загонеци
Одгонетке нема:
Пише с' Еуфимија,
Изговара с' Фема.

LXXIII

Ловра сада песме пише,
Жена му се на то љути,
Ал' он вели: »Окани ме,
Та и само моје име
Већ на ловор слути.«

LXXIV

Ви лептири који
Облећете Резу,
Не будите будале,
Буд'те на опрезу.

LXXV

У нас има доста
И неверних Тома, —
Ал' наш Васа има више
Неверних атома.

LXXVI

Доктор Лека мора да се
  Задовољи тиме
Што му ј', ако ништа друго,
  Лековито име.

LXXVII

Сад Милева моја често
  Игра поред капетана,
Па ми лева страна
  Чисто отрована.

LXXVIII

Зовнуше га у војску
  (Гдс њему не прија), —
А Зарије промуца
  Име своје: Зарија?!

LXXIX

Алимпије, њега често зову
  У сватове да им свира, —
Ал' им пије Алимпије,
  Тим и друге анимира.

LXXX

Ој Косара ћелава,
  На малој си цени, —
Или купи власуљу,
  Ил' име промени.

LXXXI

Жена му се зове Нада,
  А Ђока ју штоват знаде,
Па зато се често краде
  У крчму »код наде.«

LXXXII

Мој комшија К о ч а
  Има жену Вла'ињу,
И ја често чујем код њих
  К о ч и н у к р а ј и н у.

LXXXIII

Васа ј' воло неку М а р т у,
  Здраво му је била мила,
Због ње ј' воло и м а р т месец —
  До првог априла.

LXXXIV

Да је Х е р к у л жив и саде,
  Било б' цура на хиљаде,
Што се не би либиле,
  Не би се поносиле,
Не би биле Д е л и л е, —
  Већ би га још п р о с и л е.

LXXXV

Иза оца С п и р и оста
  И дуката доста;
Али С п и р а као С п и р а
  Није с' смирио
Догод није све дукате
  С п и р и о.

LXXXVI

Често жена Иву пита:
  Та куда ћеш, Иво?
А он, песник, одговара:
  »Рад слика, — на пиво.«

LXXXVII

Кад се Прока прокартао
  Он је клео више пути
Свога кума крштенога:
  »Тај ми хуља то наслути!«

LXXXVIII

О свађању Мите с Персом
  Чуо сам ову верзију,
Он јој вели: »кад си Перса,
  Иди већ у Персију!«

LXXXIX

Никанор је калуђерско
Лепо име; —
Али има калуђера
— Ваља знати —
Који би се могли
И Никанон звати.

XC

Хтео сам да продужим,
  Али мудри Коста
Трже ме за руку
  И прошапта: доста!

Срококо

1.

Вино, хлебац, порција, —
Дедер ми то срочи!
  Од вина се поји;
  Од леба се гоји;
  Од порција зноји.
Ето, срочио сам.

2.

Ма'нит, Бизмарк, Чакра, —
Дедер ми то срочи!
  Ма'нитоме секу кику,
  Бизмарк хвали ракијику
  Чакра мрзи на критику.
Ето, срочио сам.

3.

Змија, слога, Србија, —
Дедер ми то срочи!

Змија има много јаја;
На слогу се дигла граја;
У Србији сто партаја.
Ето, срочио сам.

4.

Влада, Стармал', сиротиња, —
Дедер ми то срочи!
Влада, кажу, има срца;
Стармали је често зврца;
Сиротиња ипак грца.
Ето, срочио сам.

5.

Један, други, трећи, —
Дедер ми то срочи!
Један воли шваљу;
Други воли праљу,
Трећи је у Даљу.
Ето, срочио сам.

6.

Ђаво, мравак, поп, —
Хајде ми то срочи!
Ђаво пеца натенани;
И мравак се од зла брани;
А поп се плебани.
Ето, срочио сам.

7.

Здравље, јаре и »Вампир«;
Дедер ми то срочи!
  Здравље нек нас чува баре;
  Јарету се каже: јаре!
  А »Вампиру«: ћуш магаре!
Ето, срочио сам.

8.

Сунце, обад, стеница; —
Дедер ми то срочи!
  Место сунца бива леда;
  Од обада нема меда;
  Стенице су права беда.
Ето, срочио сам.

9.

Киша, лопта и барон;
Дедер ми то срочи!
  Киша пада у долину;
  Лопта пада куд је шину;
  Барон пада у Уздину.
Ето, срочио сам.

10.

Капут, прслук, кошуља;
Дедер ми то срочи!
  Капут скину адвокати,
  Са прслуком порез плати;
  А кошуљу дипломати;
Ето, срочио сам.

11.

Борба, атар, слога;
Би-л' то срочит знао?
 Борити се, — то је часно;
 У туђ атар, — то ј' ужасно;
 Слога ће вам доћи касно.
Ето, срочио сам.

12.

Петак, време, Карловци;
То не можеш срочит.
 Нема петка без пасуља;
 Времена су сита уља;
 У Карловци с' нешто љуља.
Ето, срочио сам.

13.

Ђубре, сова, субвенција.
Дедер ми то срочи!
 Из ђубрета коров клија;
 Совуљаги тама прија; —
 Магарцима субвенција.
— Ето, срочио сам.

14.

Школа, финанц, булевар;
Би л' то срочит знао?
 Школа трпи много квара;
 Финанција нема пара;
 Пешта има булевара.
Ето, срочио сам.

15.

Колач, пена, Босна; —
Дедер ми то срочи!
  Колач тражиш, нађеш рена;
  Нада често буде пена,
  А Босна је усрећена.
Ето срочио сам.

16.

Куше—, Субо—, Ђурђе— вић
Пеја—, Попо—, Рогул— ић —
Хајде ми то срочи.
  Појави су ово жални и фатални,
  Сви би ови људи могли бити хвални,
  Ал', на жалост, не воле бити самостални.

Стрижице

I

За свакога критичара
  Немај много мара:
Има братка који зева
  И кад славуј пева.

II

»Измолуј ме, молеру!«
  Рекла једна дама.
»А шта да те молујем —
  Молујеш се сама!«

III

Ко љубав сеје
А мржњу жње,
Тај сваког дана
Сто пута мре.

IV

Сваки дан се Жарко љути
Што је Дрина крива.
У том гњеву јурне... Куда?
Да с' напије пива!

V

Шта је живот, реци,
Брате или враже?
Одговора нема, —
То ће смрт да каже.

VI

Ни по киши јапунџе
Није од сувиша,
Мудар човек сећа се:
Биће јоште киша.

VII

Та има и мозга
А и срца неко,
Ипак није поштења

Међ' људима стекô,
Само зато што му ј' мозак
Од срца далеко.

VIII

А што си се, пријашко незнани,
Савр'о у кутак?
Што не могу године, што не могу дани
То може тренутак.

IX

»Нисам среброљубив«
Заклињô се Мата,
Бројећ' и мерећи
Своје кесе злата.

X

Да с' удари порез на белило,
Државне би касе освежило;
Ал' о том се нигде и не снева —
Још су јаче жене од мужева.

XI

Агапије, Прокопије,
Калуђери стари,
Штета за то лепо име,
Ако нисте подрумари!

XII

Што је прекомерно,
 То не вреди ништа;
И озеблом зецу
 Страх је од огњишта.

XIII

Наши млади дани
 Нису закопани.
Шта загреје старца,
 Не зна ни сам рећи.
Стигуца га јара
 Из негдашње пећи.

XIV

Ти неправду можеш женски клети,
 Она ти се све то јаче свети.
За њу с' хоће, ето видиш, друже,
 Мушкије оруже.

XV

Мач не вреди ништа
Ако нема руке.
 Рука није ништа
 Ако срца нема.

Срце није ништа
Ако нема главе —
 А глава је глава,
 Ма и гологлава.

XIV

Многа добра воља
  У самоћи гине,
А у добром друштву
  Јачају врлине.

XVII

Кад добројиш дане,
Кад изгубиш здравље,
  Чиста ти је савест
  Најмекше узглавље.

XVIII

Најслађе је кајање
(Ако ниси знао)
Кад се човек може кајат
Што се је кајао.

XIX

Љубав само љубав
  Наградити зна;
Мржња и без мржње
  Казнити се да.

XX

Утерати у лаж кога
Сласт је права за некога;
Мени ј' посô много дражи
Кад га могу истерат из лажи.

XXI

Лепа песма
Чини чуда права:
Некога пробуди,
Некога успава.

XXII

Чујте ви озгора,
Око царских двора,
Не говор'те ви народу:
»Ова ти је земља мати!«
То он мора осећати.

XXIII

Што је гуслар слеп,
И добро је то —
Певајућ' не види
Да л' га слуша ко.

XXIV

Бог богује, цар царује
Увек греду своје путе.
Али ратар не ратује
Без невоље љуте.

XXV

Ако ти с' мили рад
И стар си млад;
Угаси л' ти се жар,
И млад си стар.

XXVI

Кад погледам на крај жића,
  А мој цео рад се свео
У две, у три речи:
  »Нисам могô, ал' сам хтео.

XXVII

Забележи, разумниче,
  У искуства врт:
Из љубави живот ниче,
  А из мржње смрт.

XXVIII

Јест, мајковић многи
Бесмртијем дише,
И вечност га зове,
Зове себи ближе.
И он к њојзи иде —
И далеко стиже.
На предворју вечности
Бранков усклик пише:
»Е па дотле, земниче,
А куда ћеш више!«

XXIX

Златан кључ отвара
  И гвоздена врата,
Али сужник ретко кад
  Има тог алата.

XXX

Б е з о б р а з л у к му је
  Заштита голема,
Јер где да га ћушиш
  Кад образа нема.

XXXI

Чудан је човек лаком:
Привућ га можеш длаком,
Ал' отерат се не да
  Ни батином ни шаком.

XXXII

Омладина — остарина,
  То обоје вреди.
Али дива или цина
  Наћи ћеш у среди.

XXXIII

Знате л' којим топом
  Злотвори нам прете?
Топом на ком пише:
  »В и с' н е р а з у м е т е.«

XXXIV

»С в е з а н а р о д!« — тако вичу
  Хладолежи ти.
А кад оно, а кад оно —
  Народ ради све за њи'.

XXXV

Шала уме лечит
Бар од триста зала,
Ту су триста зала.
Али где је шала?
Хала
Прогутала.

XXXVI

Злобе има свакад,
Злобе има свугде,
Благо оном роду,
Благо оном добу,
Које, па ма чиме,
Позагуши злобу.

XXXVII

Дивота је љубит ког си мрзио,
Страхота је мрзит ког си љубио.

XXXVIII

Што је данас бело,
С временом пожути.
Шта вели начело
Кад то види? — Ћути.

XXXIX

Философија је
Забава у срећи.
Много више вреди
Онда кад нас лечи.

XL

»П р и м е р н о се владај!«
Рекô отац сину,
»П р и м е р н о се владај,
Да те јади мину!«
Па што синак ипак
Карта се и пије?
Отац му је савет дао,
Али пример није.

XIL

Најлакше се онда позна
Је л' ко велик ил' је мали,
Кад га когод куди —
Или кад га хвали.

XLII

К а р т а ш к а д е в и з а

Ко од Бога помоћ има,
Тај је има и од свеца,
Тај је има и од краља,
Па чак и од кеца.

XLIII

П р и б е ж и ш т е

Знате ли шта ради
Мој комшија Мела,
Кад га киша стигне
А нема амрела?

Он у крчму сврне
  — Забога, да шта ће! —
Само што у крчми
  Покисне још јаче.

XLIV

Слободу збора
  Где год су стисли,
Ту јаче буја
  Слобода мисли.

XLV

»Небо је високо«
  Стоји раје вриска. —
Није небо високо,
  Већ је земља ниска.

XLVI

Прав или крив,
Догод је жив,
Слободно шеће
Тамо куд — неће.
Тек у крајње доба,
Тек на прагу гроба,
Кад је веће
Врло сустô,

Тад добива
Право пусто,
Право одозгора:
Ићи куда — м о р а.

XLVII

То одавно већем знаду
И у паклу и у рају:
Да се мале ствари краду,
А велике отимају.

XLVIII

(Штампано као CXVI »Проба пера« на стр. 69 ове књиге).

XLIX

Гаја стење под теретом дуга,
Већ је згурен од терета сама;
Стога не мож' ни пешке да иде,
Већ — на каруцама.

L

Многи су људи грешни,
Ал' зато нису смешни.
Ко баш силом хоће
Да нам буде смешан,
Нека себи уобрази
Да је непогрешан.

Изреке

(Кад су из реке морају бити водене.)

I

Ко не уме пити,
Нек не жели жеђи.
Ко с' не уме бити,
Добиће по леђи.

II

Где се новац кује,
На прсте се гледи.
Где се новац штује,
Онде нешто вреди.

III

Сиромашак жели
Да ти љубав врати;
А богаташ вели:
»Бог нека ти плати!«

IV

Лажне речи, сине,
Батина облеће;
Ако лажу мине,
Паралажу неће.

V

На високим двор'ма
Громовод се диже;
Ал' шта ћете с громом
Што о д о з д о стиже?

VI

Људи желе мира,
Мира обилата,
Ал' не оног што је
Гори и од рата.

VII

Вредна жена може
Много да наштеди,
А муж, ако ј' карташ,
На то се не једи.

VIII

Војску без вође
Не чека слава;
А вођ без војске —
Боље да спава.

IX

Ко ти хоће да забоде
Трн у здраву ногу, — ти му
Пружи малко ногу болну —
А са здравом нос разби му.

X

Ако сниваш кесу злата,
Ти и у сну мудар буди,
Стисни кесу оберучке,
Па с' одмах пробуди.

Епиграматично

I

Епиграми већем
Излазе из моде;
Одебљале коже, —
Ништа их не боде.

II

Једном калуђеру

Калуђеру, тебе
Сада боцнут хтедо', —
Ал' ти си већ боцнут,
Па си спават легô.

III

Верна љуба

Хвалила се љуба смерна,
Хвалила се да је верна;
А ја знам и коме —
Сваки дан другоме.

IV

Природа је нешто дала
Свачему и свакам:
Злато је т е ш к о,
Човек је л а к о м.

V

Не пресуђуј новине
По наслову лепом,
Већем гледај куд су се
Окренуле цепом.

VI

Један младић што се картô
Десет лета у Паризу,
Вратио се у Србију, —
Намирисô неку кризу.

VII

Народу смо своме дужни
Љубити га, хајд' и реч'ма,
  Ал' делима
  Много већма.

VIII

Један владар, надалеко,
Ево шта је често рекô:
»Не бојим се ја онога
Што с' о мени јавно збори,

Ал' зазирем од шапута,
Шапут може да обори.«

IX

У сваком епиграму
— Зна се од давнина —
Мора бити иглица,
Па ма како фина.

Који нема иглице,
Као овај овде,
Тај са својом празнином
Самог писца боде.

X

Човек може беснити,
Гњечит, ломит, тући —
Ал' се слава не може
За уши довући.

XI

Нек вам овај епиграм
Буде доказ леп,
Да не умем написати
Ни драму ни еп.

XII

Признај, драги брацо,
Док си још при свести,
Да би волô вино
И пити и јести.

XIII

Од мудрости до мудрости
Мора скакат земски гост.
Од лудости до лудости
Има увек мост.

XIV

Девиза неких стихотвораца

»Само проза има дужност
Писат умно, писат дично.
Поезија има права
Писат слично и прилично.«

XV

Ком је пчела за клобуком,
С најмањом ће проћи штетом,
Ако тражи оне којим
Стоји стршљен за качкетом.

XVI

Искуство нас учи
Најпоузданије.
Жежен кашу хлади —
Ако Србин није.

XVII

Утеха нежног мужа

»Ја да умрем,
Жено моја мала,
Ти би с' и тад моја
(Удовица) звала.«

XVIII

С немара, с нехата
Прекриће нам коров врата,
Па кад срећа усхте доћи,
Од корова неће моћи проћи.

XIX

»Слогом расту мале ствари«, —
Ал' не увек, моје јање.
Кад се сложе пекари,
Земичке све мање.

XX

Досетка једног стихотворца

Ала би то добро било
Да с' обичај установи:
И критике да се пишу
У стихови.
Добро б' било у толико,
Што их читô не би нико.

Дикице

(То је оно цвеће које и слепци познају, — јер боде)

I

»Умиљато јагње
Две овце сиса«,
И прво је у реду
Касапова списа.

II

»Покорну главу
Сабља не сече«.
— Ал' и то стоји:
Ко је сваком покоран,
Главе дићи неће.

III

»Коме није право
О дувар главом!«
Ил' ако му ј' право јаче,
Нек удари правом.

IV

»Не гули коре,
Да не буде горе.
Која кора трули,
И сама се гули.

V

»Зрно до зрна, погача;
А кап до капи, Морача.«
Црнац до црнца, кастија,
Протест до протеста, бастија

VI

»Тећ' ће вода
Куд је текла,«
Ма да није
Влада рекла.

VII

»Боље с миром
Него с чиром« —
Осим кад се преко чира
Долази до мира.

VIII

»Не лају куце
Да село чувају« —
И господа министри
У свој рог дувају.

IX

»Мера
Вера!«
Ал' где с' иште стара вера,
Ту не треба нова мера.
Чујте, н о в о м е р ц и,
Ми смо с т а р о в е р ц и!

X

»Ко што сеје,
То ће жети.«
Само што се ове речи
Човек доцне сети,
Тек кад дође црна жетва,
Тад се опамети.

XI

»Празна тиква
По води плива.«
Верујем ти, друго,
Ал' не плива дуго.

XII

»Heute roth
Morgen todt.
— Добро ј' знати и немачке
Пословице in der Noth.

Натписи и ситнице

I Део

Тврдици Шмилу

Тврд си, Шмиле, као стена,
Још си тврђи од камена,
У тврдоћи провео си
Цео век.

Али деци шала прија,
Зато њина иронија,
Где те виде, ту ти виче:
Мек! Мек! Мек!

Филозоф Пишта

Зашт' филозоф Пишта
Вели: Свет је ништа? —
Зато, јер он на свет гледи
Са свога гледишта.

Пера качар

Кад Перу качара
Гоне адвокати
Да дугове плати,
Пера им се руга:
Какав бих ја качар био,
Да немам ни дуга.

Пајина срећа

Срећан ли је, чија ј' жена глуха!
Још срећнији, чија ј' жена нема!
Ох, како је срећан Паја
Из ајмашког краја:
Његова је Фема
— Глухонема.

Очајник Гога

До сада је срећу од народа чекô, —
Сад је друкчи Гога:
Сад сву своју наду полаже на краља,
То јест—маковога.

Издајице

Иди, брајко, у шуму,
Која ти је прва,
Па се учи од хватова
Посечених дрва.

Не би нико оборио
Шуму колика је,
Да не даде шума сама
Секири држаље.

Хемички састав

Желиш ли знати
Хемички састав
Веселе кухиње

Манастирских низа?
Па то ће ти понајбоље
Казат Ана-Лиза.

Трчилажи

Немаш карактера! — Је л' да ти је жао?
А кад би га имô, пошто би га дао?

Карловкињи помодарци

Ти си права Карловкиња,
То верујем тврдо,
Чедо моје мило:
На глави ти «Магареће Брдо«,
А на лицу »убаво Белило«.

Неком посланику

Ти ни уста не отвори
На сабору, Стево!
»— Е, ви'ш беде, а ја, тужан,
Поваздан сам зевô!«

Омладини

Баш у доба глухо
Раскидоше омладинско рухо!
Ударише смело,
Разбише и тело —

Ух!
Ал' је осто̂ дух!
А делије моје
Баш се тога боје.

Поп Дебељку

Поп Дебељку већем
Црвен појас снују,
И време је да му
Трбух одликују.

Ч . . . ћеве књиге

Ох, така дела, драги,
Остаће нам вечита,
Јер ће увек бити књига
Које нико не чита.

Костина мука

Ти ми рече тек олако,
Да се шета Коста;
А толики трбух вући,
Зар то није доста!

Наше свраке

Мудри људи лепо суде,
Птице, веле, зору буде!
Ал' ја молим свраке наше
Да нам зору не поплаше.

Велика жалост

Миту снашла жалост веља, —
Туга мора црна бити:
Па зато ће шест недеља
Само црно вино пити.

Седом жутокљунцу

Онога не зови
Да управља чун,
Под седи бркови
Ком се жути кљун.

Вером, као и капутом

А. Што с' преврн'о вером,
Тако ти олтара?
Б, А да шта ћу с њоме
Кад је већем с т а р а.

Широкогрудије

»Не гледа се међу браћом,
Ко се како крсти«,
Већ — пишу л' му латиницом
Или, можда, ћирилицом прсти.

Песници

Где се много пости,
Ту обично има
Граха и пасуља,
Лука и зејтина
— Хоћу рећи уља.

Практични бесрамник

А. Под ноге је образ метô,
Зашт' то чини он?
Б. Зато што је од те коже
Понајдебљи ђон.

Зашто? — можда зато

Зашто многи тако рано
Оду с овог света?
А да није, а да није
Са »многаја љета«!

На гробу једног тирана

Овде лежи тиран,
Да л' је сада миран?
Мора бити миран
Кад је балсамиран.

Слава Којi

На бојноме пољу
Ти си, Којо, славан!
На бојноме пољу
Нико теби раван!
Јер ти си се, Којо,
Дању, ноћу бојô.

Мајсторија

А. На што су ти, Бранко,
Ти бонбони жути?
Б. Ја их чешће дајем жени,
Јер док једе, ћути.
А. А зашто јој носиш
Меда тако густа?
Б. Та кô велим, не би л' јој се
Залепила уста.

Благо сека Јеци

У случају болести
Благо сека Јеци,
За лекове не плаћа
Ништ' у апотеци:
Све то њојзи иде
На белило приде.

Пре брака и у браку

Док је био нежењен,
Пера је Анету,
Од велике љубави,
Гледô кроз лорњету.
Откако је ожењен,
Не тражи лорњету,
Он сад гледи — кроз прсте
Женицу Анету.

По смрти доктора Симе

Кад је умро доктор Сима,
Плакао је гробар Тима
Кад му ј' раку копô:
»Сад сам«, вели, »пропô!«

Адвокат Божа

Кад је био јоште дете,
Познавô сам Божу;
Он је увек хватô жабе
И дерô им кожу,
Зато га је тата
Дао за адвоката.

Виц

Ономад је Гојко
Начинио виц,
Жена хоће свилу,
Он јој рече: цић!

Мати кори ћерку

Не ваља ти што се белиш,
Кћери моја премила!
— Ви'ш, ја кад сам била млада,
Ја сам се руменила.

Фра Мартин

Зар ти не знаш фра Мартина? —
Треба да га знаш.
— Калуђер је, гвардијан је,
Ал' је и — карташ.
Он обвезе има двоје,
Обе поштује:
Обвезан је он и р а ј у,
Ал' и п а к л у ј е.

Калуђеров одговор

Калуђеру, постиш ли? —
Питала га грешна руља.
— »Ја не волим у рај ићи
Преко грашка и пасуља.«

Вино, вино, вино — с водом

В и н о, в и н о, чисто в и н о
До поноћи пије Гега;
А тек тамо по поноћи
Мало в о д е — (у кревет га).

Баба Ракина кћи

Зашто ћерка баба Раке
Диже носић у облаке? —
И то ми је разјаснио
Синоћ један враг:
»Јер ни сама не воли
Свој мирисат траг.«

Неједнаке мере

Уводи се све то јаче
Да се мере изједначе.
Ал' брат Пера још због мера
Псује триста вера.
Он пожути и пребледи
Кад год упореди
Своје жене дуги шлеп
И свој кратки цеп.

Доказ младости

Ево нека свако чује
Како лепо доказује
Госпођа Пијада
Да је и сад млада:
»Пре шеснаест година
Муж ми умро, — чујте!
Онда сам се наново
Родила, верујте!«

Опет адвокат Божа

А. Зашто воли зеца
Наш адвокат Божа?
Б. Јер са зеца може здерат
Седам, осам кожа.

Пера судија

Чудите се како Пера ступа
У судије, — кад је тако луд.
— Молим, молим, и досад је ћупа
Увек била суд.

Влажна кућа

А. Одашта је влажна кућа
Господина Мише?
Б. Е, гле јако, — зар не знате!
— Он и песме пише.

Жена под стражом

Симина је Мара лепа!
Тако вели кажа.
Зато ли је, дакле, ноћу
Увек чува стража!
То се Сими не замера, —
Лепа му је Мара;
Само, само ко је чува
Од — ноћног стражара?!

То се зове жена

Кад ћеш Тину видети
Дурљиву и љуту?
Само онда, брате мој,
Кад јој муж на путу.

Слаба политика

Ко Словене змијом прави,
Политику има слабу, —
Јербо змија може
Да прогута жабу.

Треба цвећа

Што је небо, башта да је,
А по њему све што сјаје,
Свака звезда да је цвет;

Па да с' цветак с цветом здружи —
Да т' га анђô с неба пружи,
Цео б' рекô српски свет:

Сад је башта — нема неба...
Јербо нама цвећа треба,
Треба вредном вредан сплет! —

Да је слоге

Ми бунцамо да се састављамо; —
Сваки живи да нам се противи —
Свака сила маглена је била,
Једна слога да нам је од Бога;
Ал' је нема — зато нам се дрема.

С—у З—у

Поред нашег сада,
Убавога рада
Може т' књига млада
И преживет гада!

Нада и страх

Нек се нада
Ко данаске страда;
Нек се боји
Ко високо стоји; —
Да је равно,
Требало је давно.

Вино и истина

Дочекасмо времена проклета —
Лаж истини навалице смета;
Тек у вину има још истина.
Јесу л' праве ове ствари мале,
Зато мени не казујте хвале;
Сваку рекла једна чаша вина
(Биће више — ако ко не збрише).

Пужу

И то су ми рогови —
  Пружиш па увучеш!
Боље немој беснити
  Кад не смеш да тучеш.

Српским лекарима

Не питај, лекару,
  Кад је нужда прека,
Хоћемо ли лека,
  Љека ил' лијека.

На свом месту

Сад имате место своје
  И чека вас дом;
Сад још само да сте
  На месту свом.

Матица

Док матица у Нови Сад дође,
Кôл'ко треба још воде да прође?

Мода

Знате какви сада песници се траже?
Кој' најбоље уме да се пренемаже.

Узрок

Зашт' код оног доброг чојка
Нема ватре на огњишту?
Ах, он јуче много даде:
Пет — пенгеша позоришту.

Нови Сад

Сви велимо: Нови Сад је
Изгорео за бадава!
Забадава!? — то је мало —
Треба рећи бан-бадава.

Разлог нечији

У сесији има тридест
И два ланца само; —
Већ и зато треба
Да је попу дамо.

Премудри ловци

О премудри ловци,
Кад вас тол'ко ниче,
Барем да имамо
И још које птиче.

Историја

Сваки јунак нађе
Историка свога,
Па нашто нам борба
И јунаштва многа.
Нашто нам је љубав,
Нашто нам је слога —
Та зечија пера
Нису тако строга.

Поскочица у колу

Хопа чизма, хопа сара!
У нас има сто чизмара,
Један шије, други пара — —
Коме штикла, коме шара —
Коме чизма коме сара!

Женска права

Ух, кад сте већ хтели,
Што нисте извели,
Да и женска глава
Има своја права,
Па да игра ролу
При зеленом столу,
Па кад се залети —
Ко би њојзи могô
Речи одузети!

Наше-ваше

Румун хоће »наше-ваше«,
А ја велим: бил!
»Наше-ваше« закон не да
То је »Хазардшпил«!

Господину Г.

Наш господин Г....
Само ћути, гледи —
»А да ли то штогод
И за народ вреди?«

Родољуби

»Камо правих родољуба?«
Већ одавно трубе, —
Ето правих родољуба: —
Браћа сеје љубе.

Благослов

Благослов се сада тамо даје
Куд је досад ишла анатема.
Е тако се благослови троше,
Па где треба, тамо нам га нема.

Држите Комарца

Држите Комарца!
Викну прије краја.
За сад морам рећи:
Не држите Змаја!

Банана

Не туж'мо се, браћо,
На рђаву храну;
Сад ћеду сељаци
Садити банану.

Јота

О сирото Јота,
Да худе си среће!
Двојица су у Матици
Који тебе неће.

Милостиви доктор

Милостив је доктор Пера
Хонораре не закера,
Он не иште никад
Да му новца дате,
Њему болесници
Само главом плате.

А. и Б.

А. Чим изађе моја књига
Ја ћу ти је на дар дати.
Б. Добро, добро, — али само
Морам ли је и читати?

Лепа страна нове моде

Мој се мужић продобрио,
Више ме не чупа.
»То је зато, јербо знаде
Да је коса скупа«.

Арх. Ц.....

»Према разном ветру и јапунџе шири!«
Из то мало речи грдна мудрост вири, —
Ал' често и човек и јапунџе страда,
Ко се својој срећи од ветрова нада.

Истоме

Ти си стојô, стојô
Као укован, —
Верују л' ти сада
Да си постојан.

Господштина

Sehe Jeder, wie er's treibe,
Sehe Jeder wo er bleibe,
Und wer steht dass er nicht falle —
(И веће су силе пале!)
Тако вели Гете,
Ал' га не чујете.

Калуђеру

Одрекô си с' оца,
Одрекô се мајке
И имена свога,
Одрекô се света.
О дреко си, и сад
Кô помаман дречиш,
Кад ти когод твоме
Пашовању смета.

Оној клики

Чујем где се виче
Гласно, без престанка:
»Та ми нисмо клика,
Та и ми смо странка«.

Ал' филолог свакој
Речи корен вија —
Јест, и ви сте странка
Па још — најстранија.

Нашем судомаћину

Ако није домаћин
Баш ниједан бесан,
Веруј, кедвеш баратом,
Није орсаг тесан.

Музикална удавача

Љубав јој је била
Девовању тема,
А сад мужу на ту тему
Вар'јације спрема.

Је л' истина

Је л' истина да фра Гица
Воли само ица шок?
Није само тако — јок!
Јербо наш фра Гица
Воли и Шокица.

Зашто пије Христина

Зашто пије вина наша Христина?
Јер свет вели да у вину лежи истина,
Љубопитна жена пије једнако,
Да докучи, да с' увери је ли баш тако.

Вегетаријанство у Босни

Откад сте ви Бошњаци
Вегетаријанци?
Кад сте то научили? —
Питао их неко.
— »Кад смо били у гостима,
Тамо код вас преко«.

Оставке

Познато је свима већ
Који су читали
Да су бечки министри
Сви оставку дали.

То су лепе новости,
Али мало вреде —
Када неће пештански
На њих да с' угледе.

Пословица

»Реци попу поп!
Реци бобу боб!«
— Савети су врло красни,
Ал' у пракси ништ' не хасни.

Обрана

Он. Верујеш ли и ти,
Жено моја Тодо,
Да је Г..... ђаволу
Своју душу продô?

Она. То не могу вероват,
То су збори глупи,
— Зар је ђаво магарац
Тако што да купи.

Експедиенс

Ћиса кори Јашу:
»Брудер, то је срам!
Тол'ко новца кошташ,
И опет си сам!«.

Купите му кућу, — нек је
Под кирију даје,
Само тако може и он
Доћи до »партаје«.

Једном ђакону

Ој ђаконе стари,
Момче за параду,
Сад ти већем и ја желим
Подугачку браду.

Нужна би ти зато била,
По мишљењу моме,
Црвен појас незаслужен
Да покријеш њоме.

Мнење у Турској

Чуо сам једну примедбу,
Да ви'ш, није глупа:
Турска ј' тело без главе
Која нема т р у п а,

Псовач

А. Зашт' наш солга увек п с у ј е?
То ми кажи, брато,
Б. Па нека га, нека, п с у ј е
То је тако дато.

Разна мнења

Купила је Стака фину
Плаву свилу за хаљину;
Још се вајка мужу Стака
Да је свила врло лака —
Муж се кроз плач смешка:
»Теби можда ј' лака,
Ал' мени је тешка!«

Вегетаријанац

Пито̂ неко свог пријана
Вегетаријана:

Што је на том злом времену
Оставио своју жену?
Он се на то стреса:
Нек иде до беса, —
Била је од меса
За мене је каква р....
Од пасуља и пиринча.

Свештеник или — попа

А. Кад што кажеш свештенику
А он очи склопи.
Б. Ако хоћеш да те чује,
Мораш казат — попи!

Штампарска погрешка
(»како« место »добро«)

А. Па шта ради ваша госпа
Тежатником, свецом?
Б. Е па знате, — као мати, —
Забавља се кецом.

Песник Велимир

Ох, кад читаш песме
Које лије лира
Младог Велимира,
Не само да видиш
Како се тај младић
На брег Парнас пење,
Нег' још чисто чујеш
Како уз пут стење.

Плебаношево покајање

Чуј шта вели поша
За свог плебаноша:
»На његову лицу
Покајање с' види:
Нос му је већ црвен,
— Нос му се већ стиди.«

Мира ради

Француз знаде да се **мир**
На латински зове **пакс**
И тражећи томе слика
Заузô је **Сфакс**.

Мој рукољуб

»У батине два су краја«:
Зато често бива мука,
Ал' батина споредно је,
А главно је ипак — рука.

То јест ако

На лепак се птице лове, —
То јест ако с' лепак лепи.
Више људи боље виде, —
То јест ако нису слепи.

Добро, али — нејасно

»Viribus unitis«
  То је добро! Тако!
»Viribus unitis«
  Али шта? — и како?

Шаја

Кад се Шаја сети смрти,
  Он овако тужан мније:
Ох, да ли се тамо пије?
  И да л' има субвенције?

Некима који само из моде пристају

Ваше блузе и килоте
  И шешире и ободе,
Ја не марим, носите их
  По ћеифу променљиве моде.

Ал' што с' тиче уверења,
  Уверењу велим свачêм:
Оно ваља да се зида
  На темељу мало јачем.

Дух времена

Сад тек учи проговарат
  Клопошево дете:
Прве су му речи:
  »Ох проклети свете!«

Разни разно схватају

Свако схвата зору
  Појмом свог фазона, —
Друкчије у низи,
  Друкче око трона.

Па кад ноћца једном прође,
  Па кад зора једном сване,
Било ови, било они,
  Једни ће јој наћи мане.

Разликујмо добро

Пожртвљивост признај,
  Ма се у прах скрила,
А себичност презри,
  Ма у цркви била.

На одру једног ноћника

Овде лежи Мија (кад се
  Из кафане врати —
Овде лежи од зоре
  До једанêст сати).

Проба

А. Зашто, Симо, ти последњу чашу
  Увек пијеш с ногу?
С. Хоћу да се уверим
  Да л' још стајат могу.

Само практично

Лепој Соки 'вако пева
  Њен практични Лаза:
Узô бих те, душо моја,
  Ал' — немаш мираза!«

Добром сину лошег оца

Угледај се на оца,
  Мој соколе млади:
Што год видиш да он чини,
  Ти — друкчије ради.

Једном премишљалу

Питају те: куд си нагô?
  А ти само склапаш очи:
»Ја бих радо поштен био,
  Ал' се бојим зло ћу проћи.«
Хеј мој брале, кад поштење
  Дође до тог свраба,
Онда га канда већем
  Капарисô — даба.

О неком новинару

За некога новинара
  Веле: Има дара
И ја велим има,
  И то — од Мађара.

Позориште београдско

Позоришна публика
  Пати од немара,
Управа се зато стара
  Да бар у ње буде — Мара.

Претворник

Звона звоне — шта је?
  Умро стари Вара.
Не жур' те се са погребом,
  Тако вам олтара!
Зар не знате да се
  Он увек претвара.

Откуд празна кућа

Што ти ј' тако кућа празна,
  Пријатељу учо?
Аха, — знам већ, та код тебе ј'
  Отац Гојко ручô.

Околност која мења

Па како си, лањска знанко,
  Добросаво мала,
»Молим, нисам Добросава, —
  Ја сам се удала.

Како тај схвата дужност своју

»Зашт' калуђер Гргур тако
Врши своју дужност јако
О благоме дану,
При метанисању?«
Из села Близника
Тако многа душа пита, —
— То ј' његова гимнастика
Ради бољег апетита.

Жали косу

Кад год Пера Јуцу туче,
За косу је он не вуче:
Он не штеди жену,
Него косу њену:
Косе му је жао —
За њу ј' дукат дао.

Преки лек

Ко дуката жутих има,
Па не знајућ' шта ће с' њима
Брине с' целе ноћи, —
Томе брату лако је помоћи.
Нек ништа не ради,
Па ће само проћи.

Зашто? — Зато

Знате л' зашто вирџиније
Још не пуши Штефко мали?
Јер му ј' рука јоште кратка
Да је и запали.

Песник Гојко

Гојко пише винске песме, —
Браво, браво,
Вино треба с водом мешат, —
То је здраво.

Досетљив у невољи

»Прокартô сам новце;
Ао љута муко!
Да ме није срамота,
Радо бих јаукô.«
(Па се нечем придосети,
Па кући полети,
Па жену истуче
— Нек она јауче.)

Једно хтео а друго испало

Сима својој жени
Пример пружит хтеде:
Донео јој мачку
Која много преде.

Ал' жена од мачке
Не научи прести,
Већ научи друго нешто:
Научи се — грепсти.

Пробуђена школска свест

У М— су седи старци
Рекли, не једаред:
»Да смо млађи, у школу би ишли,
Јест, у први разред«
— Остарино, ти ниси
Код очију слепа —
Уч'тељица заиста,
Заиста је лепа.

Неочекиван одговор

Госпођица. Господине, пријатељу,
Што време губите,
Тако ваљан, богат, млад
Што се не жените?

Господичић. Женићу се, имам кад,
Али чекам, знате,
Пример од вас, — чекам да се
Прво ви удате.

Неким судијама

Учили сте »пра́во«, —
То би било корисно и здраво,
Кад би уз то увек јоште
Хтели знати и шта ј' пра̏во.

Трошацијa Ива

Све се боји трошација Ива
Умреће напрасно,
Бој се, Иво, нечега горега:
Живети напразно.

Н. Н.

Кад је трезан,
Тад је везан;
Кад с' напије вина,
Кубура је још гора,
Јер га онда опет
Крчмар везат мора.

Чудновато

Сима има много кћери, —
О да дивна чуда!
Па ипак му главна жеља
Да — пуницу уда.

У м е р е н о с т

Ја могу без вина,
  Не требам ни капи,
Рекла моја стрина,
  Па се — рума напи.

Б е л и л о

»Жена ми се бели« —
  Тужио се Брња,
»Што се више бели,
  Мени је све црња.«

У ч и т а о н и ц и

»Гле како је чист
Н а ш е г д о б а лист«
  Тако рече Сава Мици
  У читаоници.

Мица му одврати:
»Узрок ваља знати —
Публика га ј' сита
Па га већ не чита.«

Г л у в о г л а с и ј е

Јао, јао! Уви, уви,
Ал' смо ти ми Срби глуви.

Глувешти
Не чујемо ни шта зборе
Посланици наши горе.
У Пешти
(Утеши се мој злослуте,
Можда није глувост у те,
Него само они ћуте —
Е — ха — ха!
То је лепа утеха).

Ситно пада

Ситно пада кишица
  Кад је облак високо;
Ситно пада субвенција
  Кад је Герман далеко.

Сада истом видимо
  Шта близина вреди,
У близини мастан џеп
  Много с' лакше цеди.

Ситнице за гладнице и жеднице

Једном јунаку

Што ти орден још не дају,
  То тебека вређа,
Ал' забога — још ордена нема
  Који краси леђа.

Једном уреднику

Тиса вода хладна
  Нашла себи жедна сина,
Макар да је Тиса **вода**,
  Ипак теби даје — вина.

Тамо њима

Снагом ваша права гипка
Вукли би се клипка.
Од ваше памећи
Могли би с' отећи.
Од вашег поштења
Нашли би спасења.
Од ваше булазни
Било б' лека разни'.
Ни ваша начела
Не би нас помела.
Само да нас Бог сачува
Од ваших трбува.

Девиза

Ово је девиза
Неких светлих круна:
У владиној глави
Може бити **буна**:
Само у народу
Не сме бит мајмуна.

Неком стипендисту

Био си у Бечу,
Био у Паризу,
Пôзно си Жанету,
Познао и Лизу,
А сад жељно пита
Жанета и Лиза!
Хоће л' скоро бити
Министарска криза.

Мале крупниције, или крупне малиције

Српском роду

Јеси л' умро, роде? — »Нисам«!
Немој ни умрети!
Јер тај није на умору
Ком се страшно прети.

Господину Т.

Господине, ви »перете руке«,
Велећ' да ви томе криви нисте.
А молим вас, што »перете руке« —
Ако су вам чисте?

О инсталацији

Кад се буде инсталирô,
Од признања сама
Пуцаћеду прангије чак
У Кривошијама.

Слано и неслано

Андријина срећа

I

Јуче ми је показао
Брат Андрија
Свога раја кључе;
Вели да је најсрећнији
Онда
Кад га —
Супруга не туче.

II

Добра душа

Добра ти је душа
Кале из Фенека:
Не руга се ако види
Пијана човека.
Милостиво вели:
»Маните га, нека, —
Не знам ни ја, браћо,
Шта ме данас чека.«

III

Сигурност

Ала је сигуран
Наш грк Папа Мита!
Неће никад банкротират,
Јер нема кредита.

IV

Женска природа

Природа је женска
Загонетка стара; —
Бистро око мушко
Почесто се вара;
Девојчица многа
Чини нам се луда,
Али кад се уда
Онда чини чуда.

V

Исторично-филологично

Турском соју налази се
Већ под Тројом трага,
Друкче јунак Мемнон
Не би био Ага.

У споменицу

I

Тренут и вечност

Нека разум твој опрости
Изреку ми кљуножуту:
Тренут лежи у вечности,
Ал' и вечност у тренуту. (1861)

II

Једном крчмару

Ој крчмару, утехицо
јединa,
Као што је твоја вода
невина,
Исто тако желет нам је
слободно,
Да и вино твоје буде
неводно. (1863)

III

Једној лепој, белој, руменој госпођици

Сви се диве твоме лицу
И почаст му дају,
То јест, боље да с' изразим:
Твоме молерају.

IV

Што је слатко,
То је кратко.
А ти, туго,
Трајеш дуго,
Ал' ти, смрти,
Све ћеш стрти.

V

Ст. П. В.

О Стевану (Вацком)
Не знам казат више:
Лепо ј' некад писô —
Ал' сад гадно брише.

VI.

Мудар савет

Овај је мудар савет
Могима спасô коже:
Ко не мож' како хоће,
Нек хоће како може.

Шта? Мргодиш се, побро!
Па добро, добро, добро:
Кад нећеш како можеш,
Ти мози како хоћеш.

У споменицу

разним великим и малим људма

I

Папи

Посвећиват свеце то је
Свето дело, велим.
Тако свето, да ти никад
Друга посла и не желим.

II

Барону Ј. Ж.

Негласању твоме
Увиђавност наша
Треба да се клања, —
Промукô си много говорећи
— Уочи гласања.

III

Тиси

Несмишљеном говору
Бодљикава ј' плата,
Зато сада упамти, —
Запиши на врата:
»Није добро пред сваким
Спомињат Пилата«.

IV

Земунском Јанаћу

кад се вратио први са сабора

Збогом, Јанаћу, збогом!
И благослов ти с неба,
Јер ми имамо брашна,
Ал' нама хлеба треба.

V

Проти Ђ. Бранковићу

Од чуда су занемили
Сви твоји бирачи,
Кад видеше како им се
Прота преиначи.
Међутим ти неко други
Заступа бираче;
Из гроба ти вели: »браво,
Мој презимењаче!«

Потуцања

Прво пола туцета

I

Старији су паметнији
А млађи су ватренији,
Где с' то двоје споји,
Ту велико броји.

II

Живу се вуку не мери реп, —
Бар док му моћ не јења,
Ал' зато и он мора
Да каткад длаку мења.

IV

Политику многу
  Ветар би одувô —
Кад је не би ленгер лажи
  На пучини чувô.

Друго по туцета

VIII

Много може мала снага
  Кад је зауздана,
— Али узда не сме бити
  Туђој ћуди дана.

XII

Знате л' који отров
  Душмани нам сладе?
»Ела, један другом
  Почупајте браде.

Треће по туцета

XIII

Између екстрема
  Граница се губи.
Има који љубав мрзи;
  Има који мржњу љуби,

XIV

Ракија и шећер
  Порезом нас плаши.
Две порезе уједаред дају
  Карапампулаши.

XVI

Многи лажан дукат
  Пословицу лажном чини,
Пословицу ону
  О златној средини.

Јер има дуката
  Споља су од злата,
Спољашност им златозарна,
  А среда бакарна.

Четврто по туцета

XIX

Самоћа је света;
  Али знате л' коме,
Ко се уме племенито
  Позабавит њоме.

XX

Речено је давно веће:
  »Свако ј' ковач своје среће«,
Али кад је једном скујеш,
  Ваља стати, —

Не куј даље, не куј даље,
  Јер је можеш расковати.

XXI

Зло је када здрава нога
  Од зла страда;
Кад се у њу, отуд, одуд,
  Трн забада.

Ал' и од тог још је горе
  — Јест, тако ми Бога —
Кад је пуно забадача
  — Али нема здравих нога.

XXII

Пијанац мисли једно,
  Крчмар мисли друго;
Ал' разномислица
  Не траје им дуго.

XXIII

Сиротиња помиње
  »Наше богаташе«,
Ал' ипак је далеко
  Од »коха« до каше.

XXIV

За паора кажу
  Има девет кожа,
Ал' порезно званије
  Има десет ножа*.

Жена над мртвим мужем

За живота твога, Коста,
Пролила сам суза доста, —
Сад опрости што не оста,
Да т' отплачем груди ледне,
У мом оку сузе једне.

Надгробно једном гробару

Био прота или попа,
Из колебе ил' из двора,
Ко год другом јаму копа,
И сам у њу пасти мора.

(* III, V, VI, IX, XI, XV, XVII, и XVIII песмица штампане су у Стрижицама (према тексту из „Друге певаније"); VII је погрешком штампана двапут у Стармалом: у 31 бр. (као II) и у 32 броју, а X је превод из В. Ига и ући ће у Змајеве песничке преводе).

Самуил Маширевић

За живота твога, старче,
Пролили смо суза доста...
Није чудо што не оста
Баш ни једне сузе јадне,
Да ти мртвом на гроб падне.

На гробу Тривуна Н.

(великога шаљивчине, а рђавог ловца)

Ту, у гробљу места Сивца
Леже кости досетљивца
А и ловца Триве:
Све му шале што је збијô,
Сви зецови које ј' вијô,
Још и данас живе.

Надгробница

Једном писмоноши који је напрасно умро
баш 1ог јануара

Кад осване крајни данак,
И затруби на устанак,
Ал' ће анђô да се чуди
Кад Симу пробуди.

Пре нег' очи што отвори
(Уверен сам као свето)
Сима ће да проговори:
Честитам вам ново лето.

Епитаф

једном псету

Овде лежи Кастор
Мрко жуте длаке,
Он је лајô на вандровце
И на просијаке,
Па је зато био
Своме госи мио.

Он је био псето
Врло поуздано,
Ал' на кућне пријатеље
Никад није лан'о,
Зато ј' опет био
Својој госпи мио.

На гробу пустог Весе

Гроб је ово
Пустог Весе.
Што је умро,
Не каје се.

Та доста се кајô
Док је жив још био:
А' кајô се само зато
Што се родио.

На гробу списатеља Теофита

Овде леже трудне кости
Списатеља Теофита.
Читајте, људи, надгробник овај,
Нека се једном и његово што чита.

На гробу једног брачног пара

Стан' путниче! — Ту ћеш наћи нешто,
Што се ретко нађе:
Овде леже муж и жена мирно,
Без икакве свађе.

На гробу доктора Исака

Овде лежи доктор Исак,
Пореклом из Сенте.
Спустио се у земљицу
Да походи пацијенте.

На гробу једног полицајца

Ту почива Фогмег Пишта,
Полицајац дичан.
Оно друго сами знате,
Не треба да причам.

На једном гробу

Овде лежи Каролина,
Моја драга стрина;
Моли попу да јој чешће
На гроб проспе вина.

На гробу грофа Шамбора

Последњег Бурбонца
Овде кости труну, —
Ох, мученик прави!
Целог свога века
Имао је круну,
Ако не на глави,
А оно — у глави.

На гробу једног критичара

Ево овде лежи
Новинарчић Ђуко.
За живота ј' увек перо
Критичарско вукô,
Њим се увек тукô.

На гробу једног циције

Овде лежи Аксентије,
Онај Цинцар седи.
Умро је пре подне,
Да ручак заштеди.

На гробљу

Сви су поштењаци
Који леже овде.
Ако ником не хасне,
Ником и не шкоде.

Стихови без сликова

I

Вредно је да дозна
Цела Еуропа,
Како уме псовати
Наш сеоски — пандур.

Сад је постô солга,
Пре је био риктер;
Да је откуд у Турској
Каз'ли би му — евала!

Отац Вића пије,
И пева кô кос,
Зато ј' ваљда и добио
Онај црвен — појас.

Он већ има чекић,
Ал' би хтео маљ:
Зато ј' око своје
Бацио на — Пешту.

Не питајте како се
Тол'ки новци смире,
Супруг игра: фарбла
Жена: — кува ручак.

Ја сам српски пријатељ?
Хвалио се Блаж.
И дела му сведоче
Да је рекô — истину.

Лепосаву проси
Емил, мудри ловац;
Њега је очарô
Лепосавин — дух.

Мојсилова љуба
Слика ј' од голуба, —
Питате ме како?
Ето, нема — жучи.

Мрзи где је мирно,
Воли где је рат,
То је његов позив,
Он је ад — мирал,

Да сам турски султан
Дао би му ферман,
Да се нико други
Не сме звати Гер — ик.

II

Удовица куд год иде
Рони сузе свуда,
И тако ће чинити
Догод се не — угуши,

Ја морам похвалит
Списатељ-Аксенту;
Јер његове књиге
Увек су на — цени

Славни отац Г.....
Све се више пење,
Жели да му с' надалеко
Види — непоколебљивост.

Кад у масно звање
Доведу битангу;
Народ вели право је,
Дајте му и — колајну.

Кад не може Мађарембер
Купуса да куса,
Онда знај зацело
Да је снево — што страшно.

Азбукопретрес

I

ҫ

О сирото ҫјело! ил' си худе среће,
Ил' си одвећ криво, — земља те измеће.

II

Ӥ

Иже поред јоте
Уплашено стоји, —
Нек обрише слитну,
Па нек се не боји.

III

8

Ја сам писмо свето!
Хвалило се 8к;
А ти хајд' у цркву —
Одговори Вук.

IV

Ф

Еф (f), штоваздан ради,
Сухотиња ј' сушта,
А гле нашег Ферте,
Два трбуха пушта.

V

Щ

Щ ко тебе брани,
Мора да је слеп,
У наше је Јоте
Барем лепши пре.

VI

ω

ω... ω... ω...
И само се чуди,
Што га и сад пишу
Погдекоји људи.

VII

ζ

Ти ме питаш за ζ
А ја на то велим:
ζенофона немам,
ζантипе не желим.

VIII

Ψ и Θ

А камо вам θ,
Тимоθија пита.
Θиθа грчка врајла
С ψ је друговала.
Пси су друштво лоше,
Па је појєдоше.

IX

V

Vжица, лисица с оба ува стриже,
Час говори вједи, час говори иже.
Таку накараду људи протераду.

X

ʹ ˋ ᴑ ʺ

Оксија, варијá, кâмока с камаром,
Закопани леже у букварү старом;
Пошаљи им, Боже, вечитога мира,
Јер у томе гробљу има и вампира!

XI

Ψ

Ψалтир ти је међа,
Ал' даље не крочи;
Макнеш ли се, то ћеш
Одмах у аψ доћи.

Болан Исак

Залуд Исак у болести
Пијавице меће;
По Јуди се пијавица
Врти и окреће;
Пијавица једна другу
Никад сисат неће.

Збогом пошô Шмерлинже

О сродни душе духу нам многоме,
Премили госте, срећан ти пут!
Ви'ш Виндобона умна не плаче —
Сви ти велимо: срећан ти пут!

И наша клима није баш топла,
Ал' опет воће полако зре,
Разни језици питају тебе, —
Куда ћеш драги? — што ниси пре?

— Ј —

О сомборско Јота,
Србобранско Јота,
Можда бих ти штогод рекô,
Ал' ме је срамота.

Нова мисао

Ево једне мисли нове:
Мет'те порез на гробове,
А штемплове на покрове,
Па вас нико неће дират —
Мртвац не зна резонират.

Даница

Поклон'те се народи
Велики и мали,
Што је дично, велико,
Треба да се хвали.
Па каква би с' књижевност
Ова српска звала
Да не даје Даница
Париских журнала.

Ништа лепше ни славније

Ништа лепше ни славније
Него Даничар,
Лаж му пушка и оружје,
Бог му је жандар.

Нити оре, нити сеје,
Нит' му треба рад,
Туђим трошком, туђим хлебом

Чува кнежев град.
Та славно је бити Даничар!
Та славно је бити Даничар!

Мазговлук

Откако је Христос мазгу
Узјахô на Цвети,
Отад многи мазговчићи
Држе да су свети.

Опет

Опет дошла песма стара —
(Пре је била од Бечара,
А сада је од Мачара)
Коме крцан, ком цигара,
Коме штикла, коме шара,
Коме устав од Мађара,
Коме чизма коме сара.

Клика

Беше вика:
»Клика! — Клика!«
Пре сам рекô:
Шала с' збија!
Сад признајем
Ево и ја,

Има клике, — сви сте чули
Да смо сложно усклинули:
Утвора је згажена;
Матица је спасена.

Јеврему

О Јевреме, Јевреме,
Још је можда невреме!
Волим што ћеш у Стамбол,
Да за српство радиш;
Ал' ћу бити весео
Текем — кад се вратиш.

Црни оци

Ал' нам се небо мути,
Канда на буру слути,
Канда се спрема гром.
Ала нас нешто гуши,
Ала је тешко души
Отет се греху свом.

Светли синци

Ми смо под Божјим небом,
Народ се не крије,
Наше је небо шире,
Лепше и ведрије.

Од'те међ' народ амо,
Из народа с' рађа спас,
Од'те на добро ваше,
Крајни је час!

Рајнеру

О Рајнеру, лепим си нас
Законом дотирô!
За све држим да ти га је
Чика Аст диктирô.

Песма

једног славног Београђанина

Куд погледам, куд зажмурим,
  Свуд по целом свету
Дижу, хвале, преузносе
  Ћоравог Гамбету.

А нас нико ни у ферштец
  (Без златних дарова),
Код толико наших славних
  Ћоравих послова.

Песма
новосадских Цигана

Она смола што нам маже
   Жице виолини,
Нема смисла, да се код нас
   Зове колофини.

* * *

Коло с' губи пред валцером
   У Венчић-салони,
Зато место: колофони
   Рец'мо: валцерфони.

Београдски нови слободни штампарција
и
Закон му

Је л' слободно држат мени,
Да ти ј' закон донесени
   Само нова ловка? —

Тад слободно држи и ти,
Да мој наслов може бити
   И наслов и — псовка.

Песма

Хаџића и Миловановића

Ми имамо сад већ свега
Што је жеља српског сина:
Још нам само једно фали:
Још само — батина!

Карловачко »благодјејаније«

у време поста

Пасуљ, пасуљ, пасуљ, пасуљ, —
То нам је девиза.
Хранимо се, крепимо се
Кô усред Париза.

А ко жели гимнастике,
Нека дође симо,
Док сломимо тврди »бердов«,
Сви се ознојимо.

Лекција ноблесу

»На питање увек рец'те
По енглески: »Јес!« —
Па ће вам се свако чудит
Какав сте ноблес«.

Н о б л е с а н и не хтедоше
Послушат ме. Пфуј!
Веле да им боље стоји
Кад кажеду: »Ује!«.

Новом Саду

О Нови — Нови Саде,
Већ имаш лепе зграде,
У коју с' сада стиште
И српско позориште;
Било је борбе много
Док си је дићи могô.
Ал' сам си узрок томе,
Из фалишнога стида, —
Што ниси таки Пешти
Казао ко је зида.
Ни Шрајбер не би на њу
Подигô такав рат,
Да ј' знао да је зида
»Közkereseti társulat«.

Калам-буран савет

(без обзира на граматику)

Дувај, трошна државо,
Дувај мира рог,
Са Марсом се не шали,
То је чудан Бог.

Рећи: »Марсе, устани!« —
То је готов бес;
А још црње и горе
Викнут: »Марсе лез!«.

Милетићев канал

Мађари се чуду чуде —
Шта зар и то још да буде:
»Милетићев канал«!!!!
У Мађарорсагу!!!!!!
Та пре ћемо жртвовати
Цео Банат врагу.

Ковиље

Неће Кипра олбу вина,
Хоће Кипра четир' хата,
Неће Кипра економа,
Хоће Кипра троши-брата.

Неће Кипра да се стегне,
Хоће Кипра да се шири,
Неће Кипра да што скупи,
Хоће Кипра све да смири.

Неће Кипра старијега,
Хоће Кипра да је паша,
Немој, Кипро, гулит коре,
Јер ће бити много горе.

Свештеницима и свештенодостојницима

Мој здрав разум протестира
Против вашег »мира,«
Та ко више суза пије,
И ко више крви лије,
Ко не жали ни свог брата.
Та ко више води рата,
Него главе крунисане,
Вашим »миром« помазане?!

Песма чобанчића

(која се у околини јасеновачкој пева

Чобанчићи, пастирчићи,
Ви сте нама мили
Кад су овце и прашчићи
Нама здрави били.

* * *

А сад су нам од метиља
Поскапале овце —
Не требамо сад Чобана
Ни за које новце.

Калуђери

Калуђери ништ' не раде,
Тако с' људи куну.
Та како не раде?
Ено Кипра вија
Коње по Земуну.

Каламбурчић

Свуда мало сунце грије,
Свуд је топлије, —
Само једна Босна дркће,
Тамо још није.
Иде зима, па ћемо се
Богу молити,
Да се почне на пролеће
И у Босни топ лити.

Цистранзија и Србија

(Није још дуел, него само дует.)

Цистранзија:

Дотрајали трули конци,
Попуцао шав —
Из тог следи: ти си мува,
А ја сам ти лав.

Србија:

Иди збогом, пијан брато,
Та ни налик није на то:
Ја бих могла (кад бих хтела)
И сад лавират
А ти си се узмувала
— Sapientis sat!

В. Н..... ћу

(Тешком једном центу мање 15 фунти)

Куд погледам свуд је тама,
Нема за те светила,
Твоја памет, она сама
Светило ти узела.

Да су знале профуз-аге
Шта у теби тајно зре,
Не би тол'ко тамновао,
Пустили б' те много пре.

Овај сабор

Овај сабор мора бити,
Мора бити права стена,
Да одбије ону стрелу
Што је на њу наперена.

Али не сме бити стена
Која има пукотица,
Да се у њу не увуче
Баш ниједна од стеница.

Песма

која се певала пре месец дана

(Сад се већ мало друкчије пева)

Што се наша Србадија љути?
Она с' љути што Никанор ћути.
Ил' он ћути што на добро слути,
Или ћути што се и сам љути?
Ако ћути што на добро слути,
Слутња вара по хиљаду пути;
Ако ћути што се и сам љути,
Нек се љути, док се не упути!

Сила Бог

Сила Бога не моли,
То већ давно знамо,
А и новог примера
Пред собом имамо.

Али, сило безбожна,
То ћеш тек дозволити
Што држимо да неће
Ни Бог тебе молити!

Афоризми

Жену грлиш руком,
А мучиш се муком.
Па зато их с луком
Упоредит смемо:
Једућ' га плачемо —
Ал' ипак једемо.

Зачуђен анђео

Зачудио с' горе
Анђô рајска мира,
Који тамо разне
Жеље регистрира:
»Но, на земљи мора
Да је брука већа!
Јер још досад не чух
'Вако лудих жеља —
Н. пр,
Избави нас, Боже,
Од избавитеља.«

Curiosum

У целој ствари
То ми се допада,
Што баш онда
Кад Сава и Драва долазе,
— Т и с а опада.

Моје мнење

Догод не видимо
Каква ће нам Босна
Донети шиħара, —
Ја бих с' донде ман'о,
Ја бих се окан'о,
Новога Пазара.

Преса

Ономад нам телеграф
Ову новост лупи:
Стара ј' Преса на продају —
Ко ће да је купи?
— Није ништа ново,
Пресо наша мила,
Кад ти јоште ниси
На продају била?!

Филозофија живота

Благо оном који покрај лепог здравља
На дугове своје сасвим заборавља.

Онима који се боје слободе

Слободе се бојати не треба
Браћо моја драга —
Само ако живи останемо
Од — сабадшага!

Коментар

Ти ме фалиш Szabadság.
Као Божји дар, —
Ал' том речи није ми
Разјашњена ствар,
Да те боље разумем,
Дај ми коментар!
»Коментар је врло лак:
Смеш бити Мађар!«

Омладини

Омладино, добро дошла
Баш у Новом Саду, —
Где те гади сумњиче,
Ту нек те познаду!

Ми те радо примамо
У наруча наша, —
Уместо прангија
Већем пуца — Јаша.

Гусле и лира

Хе, друго су гусле,
А друго је лира.
Лира ј' права лира
Кад се политира.

Ал' гуслама дајте
У простоти мира, —
Њима душу гњечи
Ко их политира.

Нестрпљивом критичару

»Невен« или — »Увен«,
— То је твоја ствар!
Ал' осуђуј кад се створи,
Само немо à priori,
Кад си критичар.

Доскочио му Немац

Тужио се Словен кротки:
Јао, јао!
Бог запита: А шта ти је,
Сине, жао?

Тешко ми је, Боже мили,
Тешко здраво,
Зашто Немац не разуме
Шта је право.

Бог пришапну: Немој ми се,
  Сине, пећи;
Већ покушај истину му
  У брк рећи.

Овај савет шапатом је
  Бог даривô;
Ал' на врага — то је Немац
  Прислушкивô.

Па се онда 'вако зборећ'
  Насмејао.
Јест, ал' ја сам, ја сам брке
  Обријао.

На једној мети

Нека би нам срећа дала
Кад се буду магле дигле,
Ваша збиља, наша шала
На једној се мети стигле.

Луде

Светина је лаковерна,
  Преварена чето бива.
Ћутање је образина
  Која многу лудост скрива.

Зато лудам' треба каткад
  Прилике да дамо,
Нек и луде проговоре,
  Да их сви познамо.

За хлебом

Хлебац стоји на свом месту —
  За трбухом неће;
Зато многи за хлебом
  Празан трбух креће.

Густимо га, који мора,
  Пустимо га, друзи,
Нек за хлебом иде, иде,
  Само нек не пузи.

У споменик великом Хрвату

Свин ће пре по Хрвати,
Он ће с' пре и похрвати
Нег' да се похрвати.

Очајање

»О, свете, злобни свете,
  Та пун си секатуре;«
Рекô је тужан Коста
  Куцајући празно буре.

Беспослен хирург

Наш дебели хururг Ника
Ваздан седи у кафани,
Тхе, — кад нема болесника
Он — време тамани.

Питање

Из српске се душе старе
Сузе краду;
Нови јади доприлазе
Старом јаду;
Нове муке намећу су
Старој муци.
Да л' ће томе што помоћи
— »Нови звуци«???

Чудно време

Чудно је то време
Кад у цркви видиш вуке,
А жандари и заптије
Беже у хајдуке.

Стара опомена списатељима

Још у старо доба
Римљани су знали,
Зашт' су перо писаће
»Каламусом« звали.

Јест, перо је зато
»Каламусом« звато,
Списатељи да се сете
На каламитете.

? ? ?

Виде л' овци, виде л' овци
Да на правом путу нису?
Виде л' овци да се курјак
Шуња близу?
Виде л' овци да се здравље
Тим не крепи?
Виде л' овци, виде л' овци?
Ил' су слепи?

Numeranda — ponderanda

Кад је сишло до шесдесет
Скупштинара с места своји'
Влада рече да гласове
Само мери а не броји.

Мало затим, ал' ево ти
  И Гудовић уз њих пристô,
Велеважним својим гласом
  И он рече оно исто.

Тако сада тужна влада
  Пред гласов'ма овим стоји,
Рђаво је ако мери,
  А још горе ако броји.

Тако је било и бити ће

Калуђер'ма (и протама)
  Женит се не даду, —
Ал' удове дијецезе
  Ипак се удаду.

Познате тајне

Заклела се земља рају
Да се сваке тајне знају,
Кô на пример: — У Србији
Зашт' министри не падају.

Нешто крунологично

(А баш и кронологично)

У крунама краљевским,
  Тако ми се чини,
Ваљани су министри:
  Смарагди, рубини,
И алеми — да како —
  Па ма били мали,
(Али, јаој, ако су им
  Тек само опали!)

Опомена мојој браћи

Дижем бокал црна вина
  И у спокој душе пијем
Скобељеву, кој' је умро
  У свом добу најједријем.

Он је умро, — ви'те браћо,
  И поуч'те с' том пригодом
Није добро, није здраво
  Наздрављати чистом водом.

Милионарски појмови

У Лондону ј' лане
(Обичаја ради)
До педесет лица
Умрло од глади.

Један милионар
На то 'вако вели:
»Тако им и треба,
Зашто нису јели.«!

Тако је то било

Што се Ћоса с Брком слаже
  Видело замера,
Том је послу опсовало
  Најпре триста вера;
А за тим је намигнуло,
И, створи се — Ера.

Зеленашев савет

Кад год можеш, ти помози
Сиромаха сваког брата;
Али новце не узајмљуј
Ниже тридест процената.

Мамут

У Србији, где је била
Земља насута,
Овић дана ископали
Стара Мамута.

И Мамут је, кô што веле,
Конзервиран дивно, —
Сад не реци да је време
Баш конзервативно.

Једном часовничару

Сатови се твоји
Међу чуда броје;
Претставите само
Себи ово двоје:
Они могу — чујте —
Лежећи да стоје.

Ако рекох, не посекох

Чувајте се, људи, карте,
То банкроте ствара.
(У Србији сад се радо
Играју »жандара«).

Намастирска новост

Има ли шта ново?
Питали су кала. —
»Данаске смо купили
Два нова бокала«.

Питање које се само намеће

Даклем, Шабац с Митровицом
  Савезаће мост...
. . . .
Ко ће коме од две коне
  Први бити гост.

Разлике

Измеђ' деце мале
И деце велике
Разлика, ово је:
Мала с' деца боје мрака
А велика —
Светлости се боје.

Разлог

Питао сам Симу
  Зашто свога века
Није пио воде
  А баш ни рад лека?
Одговор је био
  »Мани ме се, стриче, —
Чим се ноге перу
  То није за пиће.«

Љубавна слепоћа и њен лек

»Ох, ал' ми је невестица
И добра и лепа!«
Чујем, чујем и верујем,
Јер је љубав слепа.

Ал' поверуј и ти мени,
Пре нег' буде квара,
Да љубавном том слепилу
Брак очи отвори.

То је баш чудновато

»Једно ми је чудно«
Рече стари Дода —
»У природи то је
Права неприрода:
Зашто рибе ћуте,
Кад су женског рода!«

Чудновато

Какво је то Видело
Што нам очи крепи,
Кад ниједан не рече:
Видим да смо слепи!«

Истина им у уши
  Не мож' да прокључуви;
Ал' ни један не каже
  »Чујем да смо глуви!«

Једној уметници

Крепи се и снажи
У вису вештине!
Ту и болном срцу
Туга одумине,
Ту се душа лечи
Кад је јади тиште.
Благо оном који има
Тако прибежиште!

Ништа није без узрока

А. Нашто ли је — ако знаш,
Дангубицком екипаж?
Било суво, било блато,
Он се увек возит мора. —
Б. Он се воза само зато,
Да не сретне кредитора.

Зар није тако

Висине земаљске
  Жалосно су смешне;
Ту с' варају душе
  Да су непогрешне.

Да тога не беше
  У влада и круна, —
На свету би било
  Много мање буна.

Народна банка

У »виделске« господе
  Ручице су танке,
Ал' их здраво пружају
  На народне банке.

»Ум царује« — рекли су —
  Снага кладе ваља,
Али новац тек може
  Одржат богаља.

Врло важно питање

Мудри људи прописују
  Сиромашним људма меру,
Па свакоме саветују:
  Да се пружа по губеру.

То је лепо. Треба људи
Да тај савет вермају;
Ал' како ће они многи —
Што губера немају?

Разна доба, разна и оружја

Док бијаше с Турци
Делити мегдана,
Требало нам много
Перних буздована.

Ал' откако наста
Та чивутска ера,
Сад нам треба много
Буздованских пера.

Две стране

Кад човек кроз прсте
Гледи неку ману,
Свака ствар имаде
Своју добру страну.

Виделу су обе стране
Врле и ваљане, —
Да с' у њих замота
Комад шунке слане.

Маса

Владалац. Шта ј' то народ
Министри. То је маса.
Владалац. А откуда знате?
Стармали. Јер од њега они беру
Најмасније плате.

Владар и удворица

(Балада из старог, средњег и новог века

Владар се осори:
»Ћути, гаде вражи!
То ми не говори,
То су пресне лажи.«

Удворица ј' брзо
Тај укор одувô:
Пресну лаж је тргô,
Па је мало скувô.

Посолио, зачинио
Онај исти гнус, —
А владар га сад прогутô
У медени кус.

Па која ми је онда вајда

Кад ми доктор Тоша
Даде декокт густи:
Грозница ме пусти.
Ал' кад пошље рачун
Да му се труд плати —
Опет ме ухвати.

Према губеру

Кад се човек пружи
Нек му ј' губер мера;
Нарочито онда,
— Кад нема губера.

»Нашем добу«

Оно тело ком се данас
»Ваше доба« клања,
Није камен вере, него:
Камен претикања.

Искрешите из тог кама
Искру добра слута, —
Да се камен својевољно
Уклони са пута.

Ил' бар само покушајте
  Да с' тол'ко разбуди,
И ја ћу вам радо викнут:
  Беаферим људи.

Пакрачка балада

»Госпођице, моје злато —«
  Тако рече Маза,
А девојка рече на то:
Хвала Богу, кад сам злато, —
  Не требам мираза«
На то Маза покуњи се
  Кâ ударом грома,
Покуни се, пошуњи се
  Па отиде дома.

Песник и жандар

Песник. Небо нам је превисоко
Кад нас гони гнев жандара,
А земља је тако тврда —
Живима се не отвара.

Човек поштен, ком је правда
И слобода светилиште,
Нема куда, нема куда — —
Жандар. Има, — од'си у аришге.

Зар није тако

Ко поштено збори,
Том је жеља жива,
Да на гласе своје
Стече и одзива.

А Виделу једном
Потреба је прека,
Да се загушују
Гласови Одјека.

Тисина реформа

Тиса је државник
Срећан, мудар, смео;
И мене је реформирô
Како — није хтео.

Под чергом

»Чуј ме, Гага, чуј ме,
Што сам ноћас снио:
Украо сам коња —
Ал' је матор био.«

Гага сина ћуши
Па му рече: »Рано,
Кад већ у сну крадеш,
Кради што ваљано!

Вода и вино

Као што ти вода
Каже твоје лице,
Тако ће ти вино
Казат — туђе срце.

Тек што није запевао овако

Ао Даљу,
Мој претешки маљу!
Бело Брдо,
И ти си ми тврдо!
А Борово,
И тебе би псово̂!
Живо-баро,
Добро моје старо,
Ево плачем,
Па у тебе — скачем.

Пријатељска обрана

У Сомбору
На збору
Многи ме запита:
А камо Полита?

Ја се срећом сетих
Шта да одговарам:
Буд'те уверени
Он није немаран.

Да дивних сватова

Видело се жени;
Просвета му нева;
Наше доба кумује;
Турски народ пева.

Њиховог весеља
Простиру се звуци, —
»Већ из густог луга —«
И тако даље...

Добро је и то

На овоме свету добро је још и то,
Што ни смрт ни ђаво не примају мито.

Иначе би многи сиромак лако
Место каквог богаташа отишô у пакô.

Радо иде

»Радо иде Србин у војнике
Где з е л е н е беру лаворике«
Тако песма вели,
Али ми би хтели
Лаворика з р е л и'.

Радост дедина

Узô деда свог унука,
Мет'но га на крило,
Па га пита: Знаш ли шта је
На Косову било?

Добро ђаче даде чути
Свој гласак умилни:
»Nagy-apókam, hát te nem tudusz
Magyarul beszélni!?«

Жалим

Жалим — али природни се
Закон не мења,
Добра плода не мож' бити
Од зла се(ј)мена.

Исповест

Не да застрем леђа
  Од навале круте,
Не да згрејем ребра
  Од мећаве љуте,
Већем да обнажим
  Nebratinska lica —
За ото ми треба
  Бугар-кабаница.

Љубав

Љубав није земаљске ћуди
  То, земљаче, знај.
Кога стигне, том досуди
  Пакô — или рај.

Ex tempore

Сад ћу нешто рећи
  Па како ми буде:
Људи траже слободу,
  А слобода људе.

Сомборцима

Молим вас, Сомборци,
  Докле ћете тако,
Да се човек не зна
  Разабрати лако:

Је ли у вас пало
  Мало семе мрско, —
Ил' сте можда велико
  Огледало српско.

Женскиње

Таке су вам женске
Увек кажу: Не, не, не!
  Али зато ипак воле
  Да их људи моле.

Ако Кр. Милан још дуже узвлада, шта ће бити

Поделиће Србију
  На двије партаје:
То јест на хајдуке
  И на полицаје.

Из дневника једног владаоца

Лепо ти је бити владар
 Још у младе дане,
Али стање, свако стање
 Има своје мане.

Има нешто што не ваља,
 Што јако засеца:
И највећа цивил-листа
 Може да с' прокеца.

Хоћете л' да знате

Хоћете л' да знате
 Шта је циљ животу?
Шта и блудном сину
 Дарива лепоту.

Што (и прије смрти)
 Небо сваком даје,
Што у вечност диже
 Свачê замишљаје.

Хоћете л' да знате
 Сва истина гди је,
У којој се нико
 Преварио није?

Хоћете л' да знате
  Шта је оклоп срећи? —
Е па добро, чујте:
  То вам не знам рећи.

И пословица уме да слаже

Пословица вели
  — Ти је већем знаш —
»Једно мисли пијаница
  А друго бирташ.«

Ал' у томе нема
  Истине ни словца, —
Обојица мисле
  О — немању новца.

Кубура

Хајдуци се множе
  И свој посô раде,
Зашто је то тако,
  То Видело знаде.

Гараш своју руку
  На сељане пружа:
Хватај их, фукаро!
  — »Немамо оружа.«

Хазурала, жандаријо,
Дела ти их тражи!
»Ми смо давно оружани
— Немамо куражи«.

Ex tempore

»Рука руку пере;
Образ обадвије.«
Ал' то ништ' не ваjди
— Где образа није.

Некоме под образином

Не, ја нећу скидат
Образине твоје,
Образина ј' лепша
Него лице што је.

Ја и мој кона

Ја мог кону свугде хвалим,
А он мене свугде псује.
Ал' ни њему кâ ни мени
Неће нико да верује.

Глас народа

Глас народа, лепо име,
Лепа ствар.
Мора признат Енглез, Француз,
Немац, Србин и Мађар.

Ал' поп Панта што заврће
Друкче сад —
То тек није Глас народа —
То је јад.

Са загребачког свеучилишта

Српски ђаци. А камо нам »Нада«?
— »Не допушта влада«.
Хрватски ђаци. Па зар ни »Хрвата«
— Б — је Тисин ћата.

Овај поук вреди
Милион дуката

Ја хуља — ако није тако

Док се Браник, Застава
Међу собом гложе,
Вражје Доба, Турски марод
Веле: подрж', Боже!
(»Боже!« — тако с' каже;.
А мисли се: »враже!«)

Quod erat demonstrandum

Верујете л' да већ з о р а
  Над Србијом слави —
Хоће да заруди,
  Хоће да заплави?

Ко још не верује
  Увериће њега,
Ено Милаш, н о ћ н а п т и ц а,
  Из Србије бега.

Чика Јоница

Пијаница ви велите да је;
  Тим чините криво чика Јоници.
Он не пије никад вино — лети,
  Без много воде — у ладјоници.

Женске и гимназија

И женске би радо
Гимназију училе,
  Ал' им једно смета:
Није им мило
Полагат испит
  Маторитета.

Јефтино и скупо

Може л' бити јефтино
  Оно што је скупо,
О томе сам беспослен
  Некад главу лупô.

  Ал' сачувај, Боже,
  Сад видим да може.

Ко са Цинцар-Јефтом
  У кшефтове ступи —
Ј е ф т и н и новци
  Здраво су скупи.

Турска молитва

»Не уједини, Боже, каура!«
То беше стара турска молитва,
Тако се молише Богу.
И Н а ш е г д о б а Турци
Похвалити се могу
Да нису никад желели
Поштену српску слогу.

Разликујмо добро

»Н е ћ у — јер не могу«,
  То већ разумемо,
»Н е м о г у — ј е р н е ћ у«,
  Томе се смејемо.

Нешто о правди и неправди

П р а в д у ваља бранит
  Здруженим силама,
Н е п р а в д а ће онда
  Угинути сама.

Кастелар

Можда има право
  Кастелар
Сад када је
  Стар.

А можда је право
  Имао и тад
Кад је био
  Млад.

Придопуњују се
  Разни појмови, —
Ал' то не сватају
  Неки сомови.

»Српски дневник«

Турски »народ«	Размакните се мало, И мени треба сало, Gewähret mir die Bitte Ich sei der dritte.	»Вражје доба«

Како се то слаже

Сила, кривда и правда, —
Како се то слаже?
Сила вели: све је лако.
Кривда уме грешит јако,
Правда пита: докле тако?
Тако се то слаже.

*

Трава, свињетина и Чивут, —
Како се то слаже?
Трава ј' лепа кад је росна.
Свињетина није посна.
Чивут вели: Éljen Босна!
Тако се то слаже.

Ad vocem »линч«

Кад би било у Србији
»Линча« у ствари,
Не би било до беснила
Виделовском Гари.
Ал' он друге још напада,
Остављен на миру,
Јер је »линч« у Србији
Само на папиру.

Шта

Шта, — и од менека
  Песма с' иште овде!
Ма забога, људи,
  Зар вам мало воде!?

Што ми песма кратка,
  То је општа срећа,
Иначе би могла бити
  Поплава још већа.

Шајлоци

Да би речи кад н а с мале
До просјачке торбе свале,
Док н а с цеде, док н а с гуле
Те шајлочке гладне хуље.
Тек онда се на њих гракне
— Кад П у љ с к о г о п у љ е.

Наширванов одговор

Питали су Наширвана
  У мудрости цвету:
Који краљ је понајбољи
  На овоме свету?

А Наширван рече:
Само онај то је
Од кога се прави
И здрави не боје.

Пред ким дршћу само
Хотимични кривци,
Ниске подле душе,
Лаже и смутљивци.

Притисак од доле

Притисак од доле,
То сад можеш чути;
Тога јоште нема,
А Он на то слути.

Како је

Како је у Босни?
Свашта с' о томе пише, —
(Десетина ј' много,
Трећина још више).

Романс'јери

Врло многи романс'јери
Кад што пишу, дуван пуше,
Све цигару за цигаром, —
Све грцају, све се гуше.
Око главе, сирацима,
Пуно ј' дима, ç десна, с лева,
Има дима, има дима
Али нема — Тургењева.

Генеза једне речи

Знате л' пошто ј' чоха била
У времена стара,
И Чивут је продавао
Аршин по сто пара.

За успомен старе
Јевтиноће ове
Маџар још и данас
Чоху »po-szló« зове.

У весељу

Јоца, кад је здраво весô,
Чашу о зид хити.
(Та забога, што се не би могло
И из флаше пити!)

Стара мука

Кад немам барем дукат
  У свога џепа тами,
Не могу пит шампањца, —
  Ал' то и не треба ми.

Гора је мука стара,
  Која и данас бива:
Кад немам десет пара,
  Не могу пити пива.

Слога

»Слогом расту мале ствари« —
  Пословица вели.
Ал' нек расту и велике,
  То ми срце жели.

Декашев

Наш Декаш ев има красан пев,
У Пешти му ништ' друго не смета,
Него само: — ев.
Да постане Дескаш,
Таки да му пљескаш.

? ? ?

Има л' човек тол'ко суза
  — То бих волô знати —
Да са њега све грехове
  Лако б' могô спрати.

Искрена порука

Да је по жељи срца,
Које се све копрца,
Ти би ми била друга,
Веруј, ниједна друга;
Ал' не даду прилике,
— Убила их туга. —
Ти немаш новаца,
А ја имам дуга.

Комшији Марку

Кад на »Добру воду« идеш,
Носиш боце добра вина:
Ту доброте имаш двоје,
Па изабереш што је боље.

Истоме

Кад се вратиш с »Добре воде«,
Хвалиш воду оцу своме;
Али боце носиш празне —
То је дика вину твоме.

Крчмарева хвала

Хвалио се крчмар Пера
  Да му вино много вреди —
Јер он и сам воду мрзи,
  Не мож' да је гледи.

* * *

Моја сведоџба

Не знам шта му вино вреди,
  Знам да воду нерад гледи:
Кад у бокал воду јури,
  Он увек зажмури.

Месари филолози

Ни месари нису
Филолози глупи,
Сваки воли по две речи
Да у једну скупи —
Били су пре скупи —
А сад су прескупи.

Лаза Костић на врхунцу свог Парнаса

Бежим из јата старих другова
И тражим друштво јејина, сôва.
Знам да ме народ бирати неће,
Ал' мене ипак Мефисто креће,
    Гони у табор,
    Где ће ми Габор
Оплести венац од анатема —
Какав ниједан још песник нема.

Ипак је нека разлика

Цигани се свађају
    Да можеду мира градит;
А ми? — Ми се миримо,
    Да с' можемо опет свадит.

И има и нема

»Има л', Фемо, вечере?«
    Беху речи браца Пере.
Одговора жена Фема:
    »И има и нема.«

Опет пита браца Пера:
»Како то разумет' треба?«
Одговара жена Фема:
»Има лука, нема хлеба.«

Пријатељу

У вољи те имам,
О томе не двој;
У вољи те имам,
Пријатељу мој.

Ал' бих волô да те немам
Само у вољи,
Волео бих да те имам
И у — неволи.

Испосницима

Запамтите речи
Игумана стара:
»Боље ј' не постит —
Кад немаш ајвара«.

Лажни и прави

Јест, на земљи има
Лажних пријатеља,
И то нам је срећи
Погибија веља.

Ал' још много већма
Срећу нашу дави,
Што је сваки непријатељ
Непријатељ прави.

Коприва

Гле, коприва никла,
Зелени се мирно!
Не ожегла никог
Ко је није дирно.

Размислица ваша
Може сада бират':
Ил' не ваља жећи,
Ил' не ваља дират'.

Пријатељство

Пријатељство тражи,
Пријатељство хвали;
Томе дивном цвету
Цену не обали.

И ако ти време
Викне: »То је шала!«
Остаће ти помен
Дивних идеала.

Из писама Др. Илији Огњановићу — Абуказему

I

Хај, да ми је табак од формата
Ко на пример од капије врата,
Да се њиме вечерас послужим,
Да ти вратим — и да те задужим.

II

Ја се држим свога обичаја лепа,
Да ниједно писмо не буде без репа.
Ако ти је мрско, ти ништа не реци,
Него узми маказе па — штрц! реп отсеци.

III

Више пута човек нађе
Празан лист,
Па — не трпећ' што је тако
Бео и чист —
Ту надрља, Боже прости,
Какав стих
(Казбулбуц би овде додô
Wie jetzt ich)
Тој манији подложни су
Људи сви, —
А свет трпи, — е па трпи
Сад и ти.

IV

Ова моја слика
Пријатно ме дира
Као да је скинута
С вршачких пешкира.

XVI

ДОДАТАК

I

Оној цури што преде

Не знам јеси л' Јелка,
Ил' се зовеш Белка;
Не знам да л' си Станка,
Ил' се зовеш Анка —
Ал' одело каже
Да си Банаћанка.

Што одело каже,
Не бих веровао,
Да ти нисам бела
Лица сагледао.

Твога бела лица,
Црних трепавица
(— Не знам ти очију,
Трепавке их крију).

Да ти нисам шапат
Са усана читô,
Са усана једрих
Кô банатско жито.

Гле, ти канда предеш,
  Али ено, ено,
У воду ти пада
  Пунано вретено.

Нек вретено пада
  Куд му терет нагô;
А мисли нек лете
  Куд је њима драго;

Нек и оне преду
  Нешто лепше, веће, —
Засада је тајна
  — Даруј, Боже, среће!

Па да буде срећан
  И момак из села,
Што га мајка лани
  Оженити хтела.

Јесте, мајка хтела,
  Ал' он није хтео,
Разболô се јадан,
  Једва ј' преболео,
— Јер ти си му, цуро,
  Свет и живот цео.

Проба

Весело се Ива
  Са вашара враћа;
Купио је срце
  Од меден-колача.

Довечер ће бити
  Код снаш' Ане моба, —
Са о т и м ће срцем
  Драгојлу да проба.

Има Ива срце
  Још кутк амо слађе,
Ал' с њим неће да се
  У срамоти нађе.

Мора л' које срце
  Пукнути од зврце,
Нека пукне ово
  Лецедерско срце.

Прими ли се ово,
  Друго ће да следи,
И заиста тако с'
  Многи бол заштеди.

Мојем драгом Севастијану

Нити грми небо,
Нит' се земља тресе.
Ти се жениш, Шебо,
И ожениће ш се.

Ја познајем Кицу,
Твоју заручницу,
И благо си с њоме
Мужу послушноме! —

Не будеш ли знао
По ћуди јој вести:
И грмеће, јао,
И земља ће с' трести.

III

Маћедонија

Је л' то зрно мака, што бенђелук пружа
Кад свет не верује у озбиљност мира?
То бенђелук није, — Еуропа преза
Као да је неко по табани дира.

Је л' то мала пега, што ће нестат брзо,
Чим на брижна лица падне бела праха?
Није пега што се белим прахом лечи, —
Јер ја видим амо и сувише страха.

Је ли то облачак, који ће раздуват
Они благи ветри из трумбете мира?
Та ј' трумбета канда продерана јако,
Ил' се смрзла пара, па промукло свира.

Или је то звезда са дугачким репом,
Коју народ уме да тумачи просто?
Можда ј' нека звезда. То ће султан знати,
Јер он је отскора астрономом постô.

Ко боље загледи, — види старе јаде
На земљишту гдено јад и не избива.
Превија се нешто, и цичи и пишти,
Као љута гуја у процепу жива.

На те јаде горке Еуропа ћути,
Хоће да их ћутом и муком заглуши —
А маслина мира у свемоћној руци
Оборила лишће, куњи се и суши.

Сећате л' се оног Невесиња мутна,
И то ј' била пега на зренику мала,
Столетни су боли кроз пегу продрли,
И крв је потекла, да би је опрала.

Пред оваком пегом и данас стојимо —
Данаске се зове маћедонска рана;
Али рана рану буди и призива,
А пуно је рâна на груд'ма Балкана.

А Европа ћути, — да л' заиста спава?
Да л' заиста снива о чем радо бунца?
Но мени се чини, мира бити неће
Док не сине светлост правдинога сунца.

Претераним пријатељима српским у Загребу

Пријатељство више вреди
Него врећа сува злата.
Пријатељство људе јача,
Отвара им срећи врата.

Без њега се мрко гледе
И рођена до два брата.
Пријатељство нека буде
Измеђ' Срба и Хрвата.

У невољи и у јаду
Будите нам ви на страни;
Ал' нам никад не будите
Пријатељи претерани.

Јер ви знате и то бити.
Ево један пример овде:
У Позору викнули сте:
»Ћирилица очи боде«.

Чије очи? — Ако ваше,
  Е па ви је не читајте.
Мислите ли очи наше, —
  Окајте се, мира дајте.

Наше очи не мож' нико
  Боље чуват од нас сами';
А ми смо их сачували
  И на сунцу и на тами.

Ћирилица никад није
  Наше очи бола, роде,
Али има друго нешто,
  Што до срца чак нас боде.

То су јади наши горки,
  А братински греси вељи.
Отклоните те убоде —
  — Ако сте нам пријатељи.

Сабор хрватски

Састао се сабор у Загребу веће;
Не чека се јесен, кад прецвета цвеће.

Тисино ће цвеће увек дужност знати,
Само треба стати, па га прстом звати.

Не чека се берба, да напуни меру, —
Та берба је увек кад с' дијурне беру.

Запара се може отклонити леком:
Главом ће се климат кâ лепезом неком.

У Загребу, даклем, силом вишег смера,
Ту ће да се почне петолетна ера.

Зашт' је Загреб први? И то могу рећи:
Јер се ту потегô притисак највећи.

Жали, Боже, труда и изборних мука!
Све то изјалови нека јача рука.

Која само Пешти шире поље спрема
И већину ствара где већине нема.

И народ је послô неколико људи
Да буду сведоци како с маглом блуди.

Камење ће падат на њихове речи,
Њихове ће гласе, »већина« да згњечи.

И ја зато питам, не би л' боље било
Не освештат оно што је тако гњило;

Па ко има свести, нек се дома врне —
(На клизавом збору лако се посрне).

Мањина је слаба да отклони квара, —
Па чија је сила, тај нек даље шара.

Сам нек шије, пара, зида и обара,
И кад дође време — сам нек одговара.

Кијевкиња

Одаке си, лепа
  Девојано млада,
»Из Русије, брате;
  Из Кијева града«.

Па шта радиш, селе?
  »Из врта се шећем.«
А чиме се бавиш?
  — »Ето видиш, цвећем.«

А зар има врта
  У твом завичају,
Па зар има цвећа
  У северном крају?

Окренула главу;
  Даље ни да чује, —
То питање дрско
  Увредило ју је....

А тај понос њена
  Домољубна жара,
То је текем цветак
  Да му нема пара.

О Божићу 1897

Божић. — Слама под ногама.
Не чује је се кад ко хода.
Тако идем, прислушкујем
На грудима свог народа.

Ласно ј' слушат' ове груди,
Ту кадиве, свиле није.
И гле, у тим већим груд'ма
С а м о ј е д н о срце бије!

Али како живо куца,
Као да га срећа љуби;
Kâ да су му крвцу дали
Сви соколи и голуби.

Како чисто, здраво куца
Једно срце рода мога.
(То не чује ко не сиђе
Са постоља високога).

Пустите ме да с' одмарам
На том месту, на топлини,
Ту ми душа тихо поје:
»Слава Богу на висини!«

Ил' сиђите и ви амо,
Моји друзи школовани,
Прислушкујте и ви са мном
Овај појав богодани.

И реците, зар би било
Већа греха самртнога,
Него цепат једно срце
Тог народа недужнога!

О Ускрсу 1898

Под годинам' беле власи,
  Под теретом мирна прса, —
И ја вам се ипак јавим
  Од Божића до Ускрса.

Не знам докле. Ал' баш зато,
  Што се ближим своме крају,
Пазим своју стару харфу,
  Да јој жице не пуцају.

Нерадо се много чита
  У свечане ове дане, —
Зато, песмо, само носи
  »Христос васкрс!« на све стране

И више бих могô рећи
  Чега су ми груди сите,
Али то ће бити лепше,
  Ако сами замислите.

Иди, песмо, лети свуда
  Где се српска речца прима,
Иди, песмо, лети свуда,
  И понеси поздрав свима.

Поздрави ми старце седе,
  Уморене као и ја,
Поздрави ми здраве људе,
  Којим' мушка борба прија.

Поздрави ми млада срца,
  Што се дижу у висину,
У висину опште среће —
  Поздрави ми омладину.

Поздрави ми бабе, мајке
  И девојке, наше цвеће,
Поздрави их, — ништа више, —
  Одбити ми поздрав неће,

Поздрави ми ону браћу,
  Што у мени друга виде,
Па и оне што ме стара,
  Не знам зашто, ненавиде.

Иди, лети, песмо моја,
  Kâ идеал к идеалу,
Поздрави ми све и сваког
  — Понајвише децу малу.

»Текла вода текелија«

Текла вода текелија,
Под њом седи анексија, —
Отуд иде стар делија:
»Пије ли се текелија?

Љуби ли се анексија?«
— »Ид' отале, стар. делија,
Не пије се текелија,
Не љуби се анексија«.

Текла вода текелија,
Под њом седи анексија, —
Отуд иде млад делија,
Јесте чоха зеленија,
Ал' и вољა поштенија,
Мисô, радња праведнија,
Па и љубав ватренија:
»Пије ли се текелија?
Љуби ли се анексија?«
— Помоз' Боже, млад делија,
Познамо л' се и ти и ја,
И пиће се текелија,
И љубити анексија.

Комарац у Бечу

Није ми се хтело путовати,
Ни шарена света погледати,
Шарен света, шарених чудеса.
Нит' Комарац зато има кеса,
Ал' ког тиште, тај помоћи иште —
Голом руком чепрка огњиште.
Беч се бечи, слава нека стара,
Каже гнездо, јато помодара —

Кад сам стигô баш би зора била,
Да се није у маглу увила.
Ја искочих па гласно повика'
Ево мога старог познаника.
Негда ђаци похитасмо амо
Да науке и права слушамо.
Исцрписмо што год нам се дало, —
Можда није ништа ни остало.
Кад сам дошô до некога динга,
Удари ме задај од диблинга.
Беж', комаре, ако те познаду,
Да те како тамо не скркљаду.
Кад се магла нешто разгуснула,
Тражим где је Стеванова кула, —
Ал' од куле ни трећине нема,
»Камо људи та зграда голема?«
Ал' ми рече један дечко стари:
»Скресасмо је да нас не мађари,
Мирном Бечу да не срами лица,
Изгледала ј' као перјаница!«
А ја шапнух мало муцајући,
Хоћете л' јој цилиндер натући?
П' онда сврнух у гостилник први,
Да с' напијем жуте бечке крви,
Лагер, мерцен и министер бира,
Барем штогод нек се профитира.
Видео сам на Грабну лепота,
На Фрајунгу мало је живота,
Елизијум заборавит нећу —

Он је и сад под земљом у Бечу.
Видео сам свакојака света,
Комедија, опера, балета,
И просвету у најлепшем цвету,
Голу, нагу, у свили, скерлету.
Кад ми беше довољане свега,
Хајде, рекох, да се кући бега,
Из торбе се потрошио бања
Ал' је торба пуна обећања,
Прексутра ћу, када зора сване,
Бацит торбу Јавору на гране,
Нек се нада док опет не страда.
Ал' кад дођох Јавору до грана,
Под Јавором спазих Домишљана,
Оставио димлије на брегу
Па размеће карте на белегу,
Ја приступих, нуто чудо ново —
»Ал' засада доста је и ово!« —

? ? ? ? ? ? ?

Кад је оно Бог запитô
Праоца Адама —
То је био први вопрос,
Свију других мама.

Плодна мама, плодне кћери,
Плодни унучади,
Па се плоде немилице
Вопросчићи млади.

Шта је питô Бог Адама? —
Питô га да л' спава.
Од тог доба сваки вопрос
Људе успављава.

Кол'ко уста и језика,
Сваки се изландô —
Најпре врева, хука, бука —
Cur! Quomodo? Quando?

Вопроси се шире, врте,
Врκоче и трче;
А кад треба одговора,
Цео народ рче.

Па се спава, па се сања,
Ил' ногама рита,
Догод когод из бунцања
Штогод не запита.

П'онда опет »вопрос«, »kérdés«
»Question« и »Frage« —
Играју се мало »Гебе!«
Помало и »Шлаге!«

П'онда опет јо'цакат!
Лаку ноћ! Бон ноте!
Нек се у сну нова чуда
И вопроси коте.

Беше вопрос српски, турски,
Беше талијански,
А одговор растопи се,
Као и снег лански.

Сад се опет грчки роди,
Те одговор чека —
Зинули су веће многи
С близа и далека.

А Комарац чуда гледа,
Гледа натенане,
Јер се сећа да је тако
То било и лане.

Па вас учи: ко год жели
Да му срећа певне,
Пре питања нека оштрим
Одговором севне.

Министарска девиза

»Коме није право
Тај нека се сели«,
То стара девиза
Министарска вели.

Ми се нисмо отселили,
Били смо упорни,
Ми за дела ничија
Нисмо одговорни.

Ту девизу ставити,
То је посô вражи,
Јер, гле, ево она сад
За министре важи.

И тако ће та девиза
Да постигне цел.
Нек се селе министри,
Међ' њима је Сел!

Пропуштена прилика

У пештанском горњем дому
У музеју ствари старни'
Ови дана беше речи
Ниско и високопарни',
Ту ј' попарја допарена
Коју мисле да нам даду;
Ту је било више паре
Него игде у дамфбаду.
Ту је сваки Мађар био
На услугу ангажиран,
А Немађар могô ј' сваки
Бити гњечен и фротиран.
А коме је топло срце,
Топле груди, топла душа,
Ту је болан могô наћи
Изобилно хладна душа.

Зато жалим што и наше
Људе тамо видô нисам,
Особито наше старце
Које мучи реуматизам.

Дугачка змија

Један велик народ
Змијом сте назвали,
И тој »змији«, ви велите,
На главу сте стали.

На »змијиној« глави
Стоји гроф Андраши,
Ипак зато, кâ што видим,
Он се »змије« плаши.

У Босни је хтео
Глави сатрт снагу,
А »змија« се миче
По Мађарорсагу.

Јест, »змија« се миче
По Мађарорсагу,
А реп јој пактира
У Златноме Прагу.

Гроф би радо хтео
И репу да спречи,
Ал' ће бити смешан
Ако се раскречи!

Насмејмо се, браћо,
Овој глупој шали,
Јер је »змија« велика
А Андраши мали.

У Будиму граду

У Будиму граду
Чудно чудо кажу:
Нестало је са сокака,
Ради бољег мрака,
Једног лепог вечера
До шездесет фењера.
И тако је у Будиму
Сад још већи мрак,
Ал' је ипак ова крађа
Врло добар знак.
Из тога се види
Како тамо горе
У Пешти, Будиму,
И крадљивци сами
За просветом гину.

Десператан јахач

Ја све мислим, Тиса има
Једног коња шарину,
На ком јаше кроз ритину
Кроз брљину, барину.

Тим је путем тешко ићи
  Кад се много упрти.
Шарин виче: ти ћеш, госо,
  Ти ћеш мене потрти.

Потреш ли ме, ја ћу пасти, —
  Где год паднем, ту је глиб.
Тиса мисли шарину ће
  Окрепити бич и шиб.

Шарин јечи, — мамуз звечи, —
  Кобан ли је дует тај;
Шарин вели: кад ме потреш,
  И теби је скоро крај.

Наједаред — близа криза —
  Тиса дрекну: Вас ис тос?
Шиба, шиба, усред глиба
  — Сад ће пасти баш на нос!

Није пао, — неки су га
  Спасли из тих барина,
Ал' ја ипак држим да је
  Потро, потро—шарина.

»Тајна наредба«

Ој наредбо тајне пуна! —
И ја сам те вајну читô;
Прочитô те, па сам онда
Слутњу моју ово питô:

Шта се теби чини, слутњо,
О чем ово писмо збори?
Је л' истина то што каже,
Ил' су празни разговори?

А слутња ће на то мени:
— Бре, чујеш ли, мој соколе,
Мени с' чини кô да писца
Те наредбе зубак боле.

Само не знам да л' на Срба
Ил' Словака, сина гола,
Ил' Румуна, — ал' то писмо —
Биће рецепт зубна бола.

Позориште у Сарајеву

Читали смо из новина
  Нова гласа превесела,
Да су глумци сарајевски
  Претстављали већ Отела.

Отело је траљав био,
  За улогу недорастô;
Ал' зато је све до краја
  Одиграо јогунасто.

И у листу сарајевском
Шибају га бичем љуто,
Кад не уме ка̂ што треба,
Што се, јадан, меша у то!

Тога глумца, тог невежу
Свак је живи сажалио,
Томе глумцу (тако пише)
Нико није аплаудиро̂, —

Зар ни онда њему нико
Аплаузом не потврди,
Кад је реко̂, кад је реко̂,
Да »у Данској нешто смрди«?

Етике

Питај, музо, — ни за што не мари;
Реци како ј' то било у ствари,
Кад је страдо̂ солгабиров стари.

Шетао се солгабиров стари;
А желите л' да вам право кажем,
Мамуран је још од јуче био,
Па му стомак воде зажелио.
Зато сврну он у кућу прву,
И заиска чашу воде хладне.
Домаћица болесна је била,
Није могла са постеље скочит,

Зато посла своју малу ћерку
Да донесе воде са бунара.
Дође ћерка са чашом у руци, —
Хладне воде носећи дебељку;
А мајка је из постеље грди:
»Зар у руци, изели те вуци,
Зар ти не знаш шта солги кипира!
Срам те било, камо ти тањира?«

Застиде се девојчица мала,
Па истрча грешку да поправи.
Скиде тањир лепо га бришући, —
Чашу воде у тањир изручи,
И донесе жедном солгабиру,
Донесе му воде — у тањиру.

Палата од 16 милиона

Тешите се, ој путници,
Које нужде на пут прате,
А путујућ' првом селу
По глибу се копрцате.

Тешите се, децо мала,
Која сте без школа,
Те без знања постајете
Ил' слепац ил' лола.

Тешите се јадни, болни,
  Којим бол дотишта,
Не имајућ' у болести
  Људскога склоништа.

Тешите се гладни, које
  Патња кињи многа,
Те с' морате селити из
Завичаја свога.

Тешите, се бескућници,
  Пред комшијски врати,
Који кућу продадосте —
  Да се порез плати. —

»Да с' тешимо! — али чиме?
  Реци, тако т' вида.«
Са палатом за дијету
  — Што ће да се зида.

* * *

Хеј, негда се простије,
  Стизало до мете!
И под ведрим небом се
  Држале дијете.

Није с' много дрмало
  Ни десно ни лево,
Ал' се народ међ' собом
  Боље разумевô.

Не сејаху с' размирице
  Где им места није,
Већ сви сложно скакасмо
  Против турске змије.

Али сад се презире
  Равно поље Ракош,
Бес нас шиба кривом пољу
  Што се зове раскош.

Раскошити кошеве,
  Око тог се мота,
И за то се довољно
  Нађе »патриота«.

* * *

Ал' доцне је опомена моја;
  Да, — tempi passati;
На реду су опомене друге:
  Сад ћути, па плати!

Но већ кад нас црв подгриза
  У језгри, у среди,
Нек је барем оном лепо
  Ко из даље гледи.

Кад већ нема у срцу нам
  Среће, правде, мира,
Нек се барем туђем свету
  С помпом импонира.

Нек се зида, даклем, зграда
  Злаћаних салона,
Нек се зида, — шта су нама
  Шеснêст милиона!«

Нек се зида та палата
  За векове јака,
Нека допре (бар оџаком)
  Небу до облака.

Нека буде колосална
  Архитектска фуга,
И достојна величине
  — Државног нам дуга.

Честитка Хаџи Лоји

Кад је довршио петогодишњи курс у Терезијенштату
и, као што чујем, научио помало и немачки.

Честитам ти, Хаџи Лојо,
  Ти си данас frei! —
Ето видиш, робовању
  Мора бити крај.

Не питам те како с' провô
  Fünf jährige Frist, —
Таке ствари не спадају
  У шаљиви лист.

Но чим су те ухватили,
  Ја сам dazumal
Таки знао и прорицô:
  Биће ти фатал.

Е па ништа, пет година
  Није Ewigkeit;
Ко изиђе из аришта,
  Свет му ј' weit und breit.

Слобода је свакомствору
  Мила, dort und hier,
Ти си сада на слободи
  Gratuliere dir!

А где ћеш се настанити,
  То би волô знат,
Да л' ћеш опет Сарајеву,
  Lustig in die Stadt? —

Ил' си можда варошкога
  Живота већ satt
Па ћеш тражит у горици
  Sommeraufenthalt?!

Слика и прилика

У »Боршсемјанкову«,
  Маџарском шаљивцу
Нађох једну слику —
  Смејô сам се вицу.

Нацртан је Тиса,
Већ ка̂ што се црта;
А у левој руци
Држи једног хрта.

(Хрт је тако мршав
Као миш у посту, —
Види се да ј' био
На Тисином косту).

И у десној руци
Тиса нешто има:
Маказе големе,
Па се дичи с' њима.

Њима сече хрту
(Из начела свога)
Све комад по комад
Репа тананога.

Тиси ни бригеша,
Благоносно шмрца.
И чуди се само
Што се хрт копрца.

Али ко је хрт тај?
Нико други није,
Већ стубови уставности,
Старе ж у п а н и ј е.

Слика ј' доказ да још има
У Маџара вица.
Има, има вица,
Ал' и — кукавица.

Мађарска академичка омладина у Пешти, Печују ит.д.

Ви сте можда бржи нег' што разум прашта,
(Ал' и разум каткад има својства ташта;)
Ви нисте онаки како Тиса жели;
Можда вас и винце лако развесели.
Неке од вас можда професори гоне,
А неки се можда и од књиге клоне.
Али да сте клада без икака чуства,
Ко вам то пришива — потвора је пуста.

Можда вам је зелено политичко дело
(Ал' у политици ретко је што зрело).
Можда вам и савест у потаји цичи,
Што се не да с правом ваш идеал стићи.
Можда је и слабост што се снагом гради,
Можда су и ваши отровани нади, —
Ал' да вам на срцу није ледна кора,
Ко неће да лаже, то признати мора.

Тешко је то доћи до истине чисте,
Ви Кошута младог запамтили нисте.
Судили би боље, ал' вам школа таји
Наук што га дају стари догађаји.
Ваш је зреник кашто ужи нег' што треба,
Па не дате сваком своје парче хлеба.
Ал' да вам кроз жиле сурутка не цури,
То види и онај ко се на вас дури.

Нећу да сам ügyvéd ни Ферка ни Пиште,
Ал' се умем ставит на ваше гледиште.
Мени се не чини да је белведерно,
Ал' и с тог гледишта могу рећи верно,
Могу рећи (да ме нико не осуди),
Могу рећи (да се нико не разљути),
У вама је жица што условно гуди:
Од оваке деце могу бити људи.

Са вашег гледишта прећи ћу на своје,
(Кам' среће да једно поред другог стоје!)
Са гледишта мога (није моје само),
Колико нас има и ви и ми знамо,
Са гледишта нашег чекô б' барјак бео —
Ал' ја сад о томе нисам зборит хтео.
Томе ће се можда касно венац сплести,
Где се могу руке са две стране срести,
Ту су благовести.

Од злопамћа уме да замагли глава,
Има мука којим треба заборава.
Има рана које смртне су без друга, —
Ал' до споразума много је каљуга,
Рекох више него што сам досад смерô,
Занела ме мисô, — жеља — или перо.
Хтедох само рећи: ваше ј' срце младо,
А није га санак ни трулеж савладô.

Дует

Т и с а. Ја сам горе, — ви сте доле
(Истина је — народ кија)
Нека пада дажда, крупа,
Знам шта вреди опаклија.

Г а р а ш а н и н. И — ја!

Т и с а. Кад се сетим да сам чума,
Кад се сетим, да сам лија,
Тад помишљам шта ме чека,
Тад помишљам шта ме вија.

Г а р а ш а н и н. И — ја!

Т и с а. Канда ће ме време скучит
Или рука Бог зна чија,
Ал' док могу, ја ћу пљуват,
У јаз који на ме зија.

Г а р а ш а н и н. И — ја!

Тиса. Кад буде рачун искô,
Остаће ми амајлија;
Покушаћу да се браним,
Да сам био вода тија.

Гарашанин. И — ја!

Тиса. Тад ћу рећи: Свему ј' крива
Само ваша слепарија,
Та ви сте ме одржали,
А знали сте да сам лија.

Гарашанин. И — ја! И — ја!

Кад је тако, нек је тако.
Коме 'вако стање прија,
Нека њаче и он с њима:
И — ја! И — ја! И — ја! И - ја!

Има један

Има један бан
(Име знате сами)
Нит је плав ни жут, —
Ал' је наметнут.

Земља њега плаћа;
Из ње лиже саћа.
Но с чела до пете
Сав је teremtette.

Кад заоштри бркe,
Неки му се диве —
(Али онда нестаје
Земаљске архиве).

Срб'ма каже: Вама ћу
Пружит руку леву!
(И заиста поглади
Поповића Стеву).

Једанпут је рекô
— Veritas ex пића —
Срб'ма нисам гори
Од Мажуранића.

Кажу да ј' и страдô
И очепљен био.
Не знам, — јер ми с њиме
Процес није мио.

Сви ми знамо, — и он
Зна где му је место:
У Загребу ј' ретко,
У Пешти је често.

Па шта га још држи?
Нека ситнеж адска:
Неслогица српска,
Српска и хрватска.

Ода »Lelkész úr«-у

(у четири језика)

Ах, was zum Teufel! Ђавоља мода!
So lange Zeit schon, ни једна ода.
Ал' meine Herren gedulden sie nur,
Он је на реду, он је an die Tour
Наш — лелкес ур.

Па господине, кажʼте ми сада;
(Али мађарски): придите чада!
Но па Was lachen's? Шта се смејете?
Како ће друкче разумет дете —
Своје катихете.

Ох, благо вама, Српчићи мали
Што сте се Душан и Милош звали,
Сад сте бар István, а неки Pista,
У место Христа, имате Кришта
— Ал' то је ништа.

Хоћете цркву да љубе људи,
А овде отров трује нам груди,
Та нашу веру, наш једини спас,
Узимљу силом од јадника нас.
Онако per Spass.

Да има човек и Lammes-Natur
Мора се једит на то лелкес ур

Зато смо некад и били славни,
Докле смо били сви православни,
Сад смо продани.

У кућу нашу шаљу нам Цвејане,
Док нас не баце у лутеране,
У цркви слово, хој мајко мила,
Придика није по века била
— Немају »штила«.

Ал' доста сада, не могу више,
Никакво перо тај јад не пише,
Попа се карта, па повуче »шнур«,
Они му веле: Jól van lelkesz ur
Ја велим: — Bon jour.

Нешто к ситуацији данашњој

О састанку берлинском
Двоја-ју царева
Нагађало с' мудро
А и лудо штошта;
Сад морамо да читамо и то
Шта нам вели та берлинска Пошта.

Та је Пошта врачара позната,
У длан врачат врло јој је мило,
»Krieg im Sicht« је негда
Она рекла прва —
Тако се и збило.

Сад опет булазни
О некоме »с у н ц у« —
Чуј: »о сунцу р а т а«
И молује, како с' руски орô
Са аустријским у рамена хвата.
А Берлинци то читају мирно
Кâ да нису наши
Алијанцијаши.

Поручују и то:
»Augen aufi halten
Pulver troken halten!«
Ал' не кажу крај порука тога:
Не бојте се, три смо на једнога!

Пријатељи драги
In so ernsten Zeiten,
Те поруке ваше
Wie sol man sie deuten?

И Пештански Лојдош
Већ тртицом трта;
Вели: н а ш т о д а с е
Ђ а в о н а з и д ц р т а!
(Који зид он мисли,
Не питајте мене —
Можда онај уз који су
Притисли Славене).

Истина је, неки, —
А то је већина,
Ни надали с' нисмо
Бољем из Берлина.
И од те већине
Да се савет искô,
Не би се стајало
Данас тако ниско.

Можда ће се искат
Кад већ буде касно.
(Чекати на касно
Врло је опасно).
Ал' ми ћемо рећи,
Ма да не чујете:
Тешко сваком кога
Бунило помете.

IV

Јадан Грујица

На весеље иду људи
На каруца,
И сретају рањеника
Бледа лица.

Федери се љуљушкају
На каруца,
А рањеник на мали се
Коли труцка.

Мека срца на каруца,
Крију очи,
Да не виде како крв
Из ране точи.

Док стигоше на весеље.
Јао, јао,
Рањеник је крв и живот
Иструцкао.

Сутра погреб тако сјајан,
Гледни брате,
Што су јуче Грују срели,
Сад га прате.

Сузе с' роне, срце с' цепа
И најтврђе.
Ох, ала ме боли ово
Милосрђе.

Сит гладном не верује

У подне се шетô
Један стари уча.
— Немô шта да руча.
Ал' није ни чуда,
Плата му је худа.
И ту худу плату
Касно му издаду.

Поносит је био,
Глад је своју крио.
Ал' му се на очи
Свело нешто црно;
И уча је клецн'о
И мало посрн'о.
То видео кнеже
Па ће рећи жени
Образа румени':
Гле старог ћурана,
Пијан у по дана.

На Божић 1900

Кол'ко ми се већем пута
Овај свети данак јављô,
И ја све, што ј' сузно било
И крваво, заборављô.

И данаске чујем звона
Како брује с Божјег храма,
Ал' се губе, као да их
Гута нека страшна тама.

Још неправда земљом влада,
Јоште јачи правду тлачи,
Још је свугде пуно суза,
А стара се звезда мрачи.

Љуто цвиле стари нади
Од насиља и омразе;
Што је Христос дићи хтео,
То »хришћани« у прах газе.

Како ј' Србу где га муче
Да му отму најсветије,
Како му је? — ко то мари, —
И на Божић сузе лије.

А у Кини, ту се слегле
Стране војске, »хришћанија«,
А грозота за грозотом
Ка̂ из пакла да избија.

А како је у Трансвалу,
Шта ту чини пуста сила? —
Ту се Англа поносита
У сотону претворила.

Тако тамо, тако амо, —
А друкчи би били дани,
Кад би људи били људи,
Прави људи и хришћани.

Јесте, Христе, Божји сине,
Ти се рађаш сваког лета,
Али ја те одмах видим,
Одмах на крст разапета.

Од Бога би добро било,
Цвануло би рајско цвеће,
Само људи неће мира,
Неће правде, неће среће.

*

Има л' гдегод још врлина
Да том јаду нађу лека! — —
Тако песник Божић здравља,
Канда задњи свога века.

Хука... треска

Хука... треска... звека... јека...
Неко трчи... ко си? стој!
»Ја долазим из далека!«
(Из луднице утекô ј').

Куда журиш? — »Пузим дома!«
Зар га имаш? — »Сто и два!«
О сирома', о сирома'!
Теши себе како зна.

Та шта бунцаш! Буди свес'ан!
Гле, крвав си, модар, блед.
»Ујео ме голуб бесан,
Па му пуштам крв на мед.«

Дај ми руку да опипам
  Жилу како бије. — »Хе!
Немам руке: њоме сипам
  Белу клетву по врх ње.«

Ал' кад плачеш што се смејеш?
  — »То је оно: ја сам Бог.«
А сад дланом очи кријеш...
  »Жао ми је ђав'ла свог.«

Имаш право, имаш право,
  Ти већ стижеш неку цел.
»Мозак пећи то је здраво,
  То већ видиш и ти, је л'?«

Ох, шта бива од човека!
  Хајд' не лудуј. Са мном пој:
Свакој срећи има лека
  Ил' на земљи, ил' у њој!«

После Бисмаркова јубилеја

Кô што знате велика је слава
  У Берлину, у Немачкој била;
Седамдесет Бисмарку се лета
  Навршило првога априла.

Свирке, песме, бубњи и бакљаде,
Наздравице, дарови и цвеће, —
(Гарашанин — опкладит се могу —
Од свог рода то дочекат неће).

Бисмарк има противника својих,
Противника и старих и млади',
Ал' тог дана признао је свако:
Бисмарк зна шта ради!

Уснопити раштркано пруће,
Тим ојачат снагу своме роду —
Ал' куд нагох, — од мене с' не тражи
Да му пишем оду.

Али зато читати сам смео
Много, што се о Бисмарку пише,
Ту ти брате има крупних ствари,
— А ситних још више.

Један пише како Бисмарк живи,
Кол'ко ради, кол'ко се одмара;
Други броји кол'ко пије пива,
Кол'ко пуши у вече цигара.

Један броји власи му на глави;
Други црта његове голубе;
Један прича ко му жуљ сасеца;
Други знаде чиме пере зубе.

Том приликом дознô сам и ово
(Што из вида изгубити нећу)
Све о'дело које Бисмарк носи
Шије му се и кроји у Бечу.

То је лепо, тим се многи диче,
Тиме бечка индустрија цвета,
Само не знам боји ли се когод
Реципроцитета.

Та бојазан нашла би свој вршак
У овом есапу:
Ми Бисмарку кројимо одело, —
А он нама — капу.

Буланже

Све што досад о теби чујасмо
Изгледало ј' као игра мала;
Ал' од јуче постало је друкче, —
Сад већ као да баш није шала.
Тебе дижу хиљаде рамена,
Десно, лево, и старо, и младо;
У те звера цела Еуропа, —
Да ли си се томе икад надô?

Много надâ врло неједнаких
Око твоје гуркају се главе:
Застава им бурно се лепрша,
— Али боје не знамо им праве.

Сакупити елементе разне,
А лозинку држати у шпагу,
То је нешто што ил' води вису,
— Или води врагу.

Је ли труло што је досад било,
Ил' је труло што се сада спрема —
Том расуду расудник се тражи,
Тој памети паметника нема.
Још највише када оно вреди
Што је рекô један пророк грешан:
»Буланжеу, ти ћеш бити велик,
— Ил' ћеш бити смешан.«

Свет је збиља, ал' на игру личи,
— Дође ли ти само добра карта,
Умеднеш ли руковат с адути,
Бићеш већи него Бонапарта.

Бизмарк бледи, — и то нешто вреди.
Стрепе »јачи«, и то нешто значи.
А журнали велики и мали
Чудном су се журбом ужурбали.

Ал' ако је све сујета сама,
Што те вешто у ковитлац баца.
Пундрав страсти ако те завласти, —
Ето свету новога пајаца.

— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — —

Шта је да је, —
Још се не познаје,
Ми стојимо пред неким почетком,
Пред почетком
И пред загонетком.

Буланжера један грди,
А други га хвали.
Један вели: Биће велик
Други: Биће мали.

Ал' о томе сад већ судит
Још немамо права
'Ваке чудне загонетке,
Њих успех решава.

V

Сад разумем

(Циганска балада)

Дошо Циган код бербера,
Сео на клупу.
Бербер узô стару бритву,
Здраво тупу.

Па га њоме стаде стругат,
Врашка шала!
Кад је шала Циганину
Додијала,

Запитаће сузна ока,
Тужна лика:
»Од чега је бритва твоја?«
— Од челика!

»Сад разумем«, рече Цига,
Вртећ' шију,
»Зашт' ми тако из образа
Искре бију!«

VI

Гле чуда

Ко год вели да данас
Више чуда нема,
Нек погледа »господу«
Китњастога Срема.

С буварама спрегоше
Да им живот чува —
Ал' гле чуда, ипак их
Иij' ујела бува!

Није бува ујела
то »господство« круто,
Ал' гле чуда и опет
Чешкају се љуто!

Леп изглед

Кад год читам Лист недељни,
Нађем нешто што ме теши,
Хајд' погод'те шта ме теши,
И нашто се брк мој смеши.

У језику Брудеровом
Свак' дан више погрешака,
Граматика све му гора,
А синтакса иста така.

Пође л' тако још и даље,
Изглед нам се леп отвара,
Да ће Брудер српски сасвим.
Заборавит — nem-sokára.

Здравица

Весô сам ти, роде мили,
Кô да ми се лађе топе:
Тако ми је, кô да ми се
На грбачу ђаво попе.

Па бих хтео у том ћефу
— Ма ме стало главе —
Да наздравим браћи српској
С обе стране Саве.

Ја бих хтео, желео бих, —
Еј, жељице пуста! —
Ал' шта ћемо кад не даду
Отворит нам уста.

Бре, ил' дали, ил' не дали,
Здравити се мора,
А да не би откуд било
Каквих приговора. —

Ја наздрављам Бечејцима
Који мирно трпе,
Да нам софте подерану
Автономију крпе.

Дичном Сремцу нека Бог да
Око поуздано,
Да разазна шта је збрка,
Шта ли самостално.

Румљанима сто зборова
Где се слога ствара, —
Ал' без госта из Осека
И из Вуковара.

А Бајцима — њима желим
Што чешћу параду, —
(Они за то председника
Апарте имаду.)

Априли, ли, ли

Задовољство свуд се чује
— Нов се закон школски кује —
Јер се Тиса јако брине
Да просвета свуда сине,
Да будемо срећни сви...
Априли, ли, ли!!!

Докле Мирон ћути, дрема
Наш се Глиша на пут спрема,
Да се с владом свађа, бори —
Док се Сабор не отвори,
Да јој каже ко смо ми...
Априли, ли, ли!!!

Попови нам свесни свега,
— Види допис из Осека —
И на звона сад чак пазе,
По наредби попа Лазе,
У ком српска крвца ври...
Априли, ли, ли!!!

Дације су врло мале,
Калуђери веру бране;
Свети синод згоду тражи
Православље да оснажи,
На бранику увек бди...
Априли, ли, ли!!!

А »јединац« жељно чека
  На повратак средњег века,
Да се на нас тужи, жали,
  Што му ценит нисмо знали
Seine Bildung, sein Genie...
  Априли, ли, ли!!!

Априли, ли, ли

Отац Глиша Тиси креше,
  Што с' о права српска чеше;
Па му вели: само даље,
  Не дирај нам православље!
    Већ нам српска крвца ври —
    Априли, ли, ли!!!

А јединац наш се једи,
  Те беседи своме деди:
Назаренство свуд се шири,
  Пропашће нам народ мили,
    Па шта ћемо онда ми? —
    Априли, ли, ли!!!

»Наше доба« Јоту моли,
  Па му братски 'вако збори:
Манимо се правца стара,
  Може Срб'ма нанет квара,
    Путеви су наши зли —
    Априли, ли, ли!!!

Кикинђани сами зборе,
Направисмо од зла горе;
Доста беше стида, срама,
Окајмо се свог програма,
У заборав све што би! —
Априли, ли, ли!!!

Српска влада сад се брине
Да слободи оков скине;
Да уведе »фраје пресе«
За словенске интересе,
Да будемо своји сви —
Априли, ли, ли!!!

Напредак нам свуда цвати,
Јер нас српска слога прати;
А Тиси се чисто мили,
Што смо здрави, што смо чили;
Те над Срб'ма својски бди —
Априли, ли, ли!!!

Опет о њему

У свакоме српском срцу
Што болује од срамоте
Ничу, дижу с' и бујају
Ове речи: мрзимо те!

Шта се чује у близини?
Шта се чује у даљинам'?
Опет речи истог бола:
Мрзак си нам, гнусан си нам!

И на дому и у збору
И у хладу цркве свете,
Са молитвом најтоплијом
Отме нам се: нећемо те!

У жилама свака капка,
Свака суза што потече,
Тебе кори, теби збори:
Несрбине, нечовече!

Кад би гробља гледат могла
Што нам твоја рука спрема,
И она би једногласно
Повикала: Анатема:

И што мајка српска љуља
У колевци нежно дете,
Кад дорасте па разуме,
И у гробу прокleће те.

И ти јоште оружаш се
Да с народом бијеш војне,
И ти јоште не силазиш
Са висине недостојне.

Ал' ми ћемо дочекати,
  Пријатељи да ће твоји,
Они моћни, стрешћеду те
  Као блато с ногу своји'.

Сустали су

„Мала чета људи, која се годину дана трудила око Српског Дневника, сустала је."
Ђ. Ђурковић

(У 74, т. ј. последњем броју Срп. Дневника

Да је била мала чета,
Коју српским цветом зласте,
То смо знали и дојако,
И пре него што признасте.

Сад писмено признајете
Велик малер свог маленства;
И органа »умерених
Слободњака« ево — неста.

Угаси се искра што је
Из баронског џепа пала,
На којој се српска мисô
Никад није загрејала.

Точећ' мутљаг читаоцу
И славећи свога Тису,

Стојачковић, дели-Бекић
И Ђурковић и Видовић
Ознојени — »сустали су«.

Нит' ко плаче, нит' ко рида,
Ван баронског буђелара,
За несрпске који цели
Пурдисаше српских пара.

»Сустала је чета мала« —
Од труда јој бриди глава;
Одмор јој је врло нужан,
— Па нек' легне нека спава.

Светковина петстолетна
Од поука косовскога
Прославиће с' много лепше
Без Дневника пештанскога

А за њиме нек одјуре
У спаваћу у одају,
Сви што српству нешто хасне
Само онда — кад спавају.

Кад се шетам

Кад се шетам Новим Садом
Гајим наде не баш мале,
Гледећ' како улицама
Копају канале.

Копајте их, вредни људи,
— Касно ваљда јоште није —
Нек одјуре испод земље
Све каљуге и помиіе.

Копајте их, вредни људи,
Нек се гњили брлог суши,
Нек отече до сто врага
Све што смрди, све што гуши.

Нека бежи муљ из врта,
Нек се спла́че љиг са крова,
Нек се кида пиштевина
Са улица, из домова.

Копајте их, вредни људи,
Те проводе, те канале,
Уз дворове, уз колибе
Уз вајате и уз сале.

Зидајте их, вредни људи,
На широко, на високо.
Да не запне бљушт на путу
У Дунаво у дубоко.

Нек нестане разна гада
Из мог милог Новог Сада,
Нека буде светô, мио,
Као што је негда био.

VII

Честитка Ст. Н–у

Своје красно име
У књижевном свету
Јако си бламирô,
Где? — у кабинету.

Сад си сишô с моћи
Која није за те;
Од'те браћо, листом
Да му честитате!

Честитам ти и ја
И душом и телом,
И не теби само,
Већ и српству целом.

Па сад Бог ти дао
Благослова снаги —
Министеру мрски,
Књижевниче драги!

Бог ти дао много
Година и дана,
Еда б' могô опрат љагу
Свог министровања!

Краљево колено

Заболело колено
  Од Србије краља; —
Ми колену Милошевом
  Сви желимо здравља.

Друга ј' жеља србинска
  Поштеногa смера,
А друго су новине
  Жидска карактера.

Те новине штикују,
  Плету, преду, везу,
Нагађају узрок болу
  И патагонезу.

Једне жидске новине
  (Бог им име знао)
Нашле брзо узрока:
  »Краљ је с коња пао.«

Друге жидске редакције
  Дижу себи цену
И проносе улицом:
  Tumor albus genu.

Трећи брижно шапућу,
  М е т а с т а з у веле
(Али дајбог и м е т у
  И с т а з у помеле!)

Четврта нас Жидовка
  Поучава лепо:
Краљ је био у лову,
  У лову ј' назебô.

Тако разне редакције
  Тамо амо лутe, —
Само српски листови
  О том свему ћуте.

Волео бих чути бар
  Шта *Стармали* јавља, —
Он колену Краљевом
  Знам да жели здравља.

(Кад нас силом изазивљеш,
  Крешимире бане,
Рећи ћемо, хајд' и ми
  Што са наше стране.

За то мњење имамо
  Разлога довољно, —
Не чудимо с' што ј' Краљево
  Сад колено болно.

Узрок сваки наћи ће
  Ко ближе загледи:
Уз кољено Краљево
  Гарашанин седи.

Где год Гарша приседне,
  Ту добра не значи,
И то нам је довољно
  Све да растумачи).

Хај! хај

Сад се опет овако
  Зуца и бенета:
»Србијанска пушка
  Зато је запета,
Јербо треба Краљ-Милану
  Популаритета.«

Та ово је лудо, —
  Али боли јако,
А ако је истина,
  Онда ј' наопако.

Јест пуне су пушке
  Са обадве стране —
(Ал' у пушкам' не мора
  Зато бити тане).

Могу пушке пуцат
  И наше и њине,
Али пуцат горе
  У плаве висине.

Па да братац брата
  Раном не дарива,
А мисô нам општа
  Да остане жива.

Хај, па да одјекне
  То балканско стење:
Ове пушке значе
  Слогу и здружење!

(А ком братска слога
  И држање смета,
Тај нек тражи — где далеко
  Популаритета).

Црни барјак

Црн је барјак у Беломе граду,
  Шта то значи милом Богу хвала?
То не значи ни мање ни више,
  Већ да ј' пакост мегдан одржала.

Пакост јача од мирнога труда,
  Страст се дигла до врхунца свога;
Самовоља коси и обара —
  Нема више друштва ученога.

Што се мршти Михајлова сенка
  Жалећ' дело својих жртав' дивни',
На ото се не обзиру бесни,
  На ото се не обзиру кивни.

Пада воћка тешко однегана,
Тако плодна, тако одабрана,
А шесдесет и четир' гласника
Зајецаше на толико страна.

А дипломе ученога друштва.
Златописи, трудбености младе,
Сад су пале, сад су додотлале
Да се од њих фидибуси граде.

Ко разуме, тога мори туга
Гледећ' како злоћа мети спеши,
Мори туга сваког српског друга
— Само један Абердар се смеши.

Не, још неки на ту с' бруку смеше,
И око им весело се сјаји,
Јер њихове сад акције скачу —
Ти радосни, то су — полицаји.

Сад ће с' питат ко је њима мио
Питаће се за ког они маре,
Њихно мњење биће меродавно,
И створиће — академичаре.

Јест, ствараће академичаре,
Привезане за годишње даре.
Јест, ствараће академичаре;
Ил' управо: нове Абердаре.

VIII

Вила

К сужњу је вила слетела с горе,
Скиде му оков, куцн'о је час,
Ал' што ће тужан, још му је горе,
Народ још чека велики спас.
Боље он гробом, но народ робом;
Погине л' славно слободи рад,
Душу му, вило, понеси собом,
У вечну кућу пиши му јад.

Иш, голуби

Иш, голуби, иш отале,
  Попићете псету воду,
Па где ће је после наћи
  Кад не може на слободу!

»Ми пијемо све кап по кап,
  Једну шаку можда свега.
Псето ј' добро, не тера нас. —
  Биће доста и за њега.«

Е, ако је њему право,
  Тад ни мени није криво.
Добре госте свако воли,
  Кад не пију алапљиво.

Киша пада

Киша пада, киша,
Из неба полако,
Али вода из олука
Цури здраво јако.

Браца рече: ову згоду
Пропустит не могу
И под олук брзо
Подметнуо ногу.

А малена сеша
Жалостиво гледи;
Подметла би и она
— Ал' ципеле штеди.

Ђурђевска киша

Даријево благо
Помиње се много;
Кажу да га никад није
Пребројати могô.

Ал' то цело благо
Врло мало вреди,
Кад се с нечим другим,
Већим упореди.

Све се ово благо
Испод тога скрива,
Што ђурђевска киша
Народу дарива.

IX

Тужноме срцу

оца и мајке

Чекô сам док се сузе притаје
И боли Ваши добију слуха,
Гроб да се травом огрне свежом
И да замири од милодуха.

Па сада да Вас замолим лепо:
Довољ'те духу с'учешћа мога
Да и он венац један донесе,
Да и он клекне крај гроба тога;

Па да се Богу помоли овде
— Молитвом горких србинских јада,
— Молитвом скупих србинских жртвâ,
— Молитвом топлих србинских надâ.

С виса на више молба ми лети,
Светилу света и круни крунâ;
Висином рајском душа ми с' крепи
И враћа с' Вама утехе пуна.

Оче и мајко, Ви нисте своји,
Над тугом Вашом позив Вам стоји,
Бол се у боле шире пренаша.

Ширим се болом снага Вам доји,
— Горчина српских једна је чаша —
Да ћете клонут, нико с' не боји,
Залог нам анђô — Марија Ваша.

Пригодом педесетогодишњице Ивана витеза Трнског

Бела вило, Иванова друго,
Уздржи га јоште дуго, дуго,
Да се народ наужива сина,
Ким се дичи педесет година.

Побри Стеви Каћанском

Добро дошô, Стево,
Испод мрачна свода!
Добро дошô у слободу, —
Ако је слобода.

Ако ј' само муња,
Да заблешти очи,
Кâ и друга муња:
Мора брзо проћи.

А Велика Србија
Није мисô мртва,
Јера већем сада
Има својих жртвâ.

XIII

Поглед на Француску

Макмахон је сустô,
Са свог места устô.
Свет весело гледа
Како Греви седа, —
То је Седан нов
Наполеонов.

Питање

Да л' то твоју слогу крепи
Је ли, Сремче мили,
Што су ти се посланици
У клупче савили?

(неслани) Сир Ђока Кр—ић

Народе! браћо! Гле како сам феш —
И од Ђоће сам већи ја — кортеш!
Зато знајте:
Ђођа је klug, ал' ја сам још kluger,
За мном, роде, ко је бугер!

Српске цркве у Босни

У Босни се давно штеди,
Без икакве кажем ласке,
Српске цркве сада служе
За стубове телеграфске.

Хвала вама, браћо мудра,
Хвала вама, ви штедише,
Можда ј' добро да се српска
Црква мало електрише.

»Српски лист« у Задру

Ако браћа ил' небраћа наша
У светињу имена нам задру,
Бориће се са умом и пером
Наш честити Српски лист у Задру.

Неверна публика

»Недељном хакикату« и »Српском вакиту«

Ти не тражиш од нас ништа, —
Теби треба читалаца,
Ти нам шаљеш твоје чудо
Без претплате, без новаца.

Бадава нам шаљеш
Бенетање глупо;
Не шаљи нам ни тако, —
И то нам је скупо.

Једном песнику

Песме су ти као роса
Што с небеског пада свода;
Ако нису баш кô роса,
То су као друга вода.

Господин Тома

Поштован је свуда јако
Наш господин Тома;
Чим у друштво које дође,
Сви на ноге скоче —
Па отиду дома.

Поправио се

Поправио с' Грба-Меха,
Окан'о се својих греха:
Нит' ког беди, нит' ком труни,
Нит' кајшари, нит' шпијуни.

Сад не псује Бога, свеца,
Нит' се коцка, нит' се кеца;
Ни пиће му с' већ не мили —
Јуче су га сахранили.

Цахерл

И Цахерл, ево, умре,
Жалити га ваља махом,
За живота ј' прах продавô,
Па сад поста и сам прахом.

Бог нека му душу прости!
Ал' шта вајди тужно лице?..
Отсад ће нас, кâ и досад,
Гристи буве и стенице.

У споменицу П. Т.

Не замерам змији
— Не тако ми Бога,
Змија м о р а пузит,
Јербо нема ногâ.

Човека се гадим
— Опрости ми, Боже! —
Који у срам пузи, —
А побећи може.

Натпис на једном гробу

Ој човече праведниче,
   Не журн се тако јако:
Дођи овом гробу ближе,
   Ту с' одмори, постој малко!
У тишини овог гроба
   Жандар Габор мртав лежи;
— Да мртав не лежи
   Рекô бих ти: бежи!

СКРАЋЕНИЦЕ

Бран. = Браник (политички лист, Н. Сад)
Вр. пог. = Врач погађач, шала и потсмијевка
Дан. = Даница, лист за забаву и књижевност
Др. пев. I и II = Друга певанија Змаја Јована Јовановића, 1895/6, књ. I и II (св. 23 и 30 Српске књижевне задруге)
Жижан = Жижан, календар
Жижа = Жижа (шаљиви лист)
Заст. = Застава, политичке новине
Зета = Зета, лист за књижевност и поуку
Змај = Змај, свеске за шалу и сатиру
Јав. = Јавор, лист за забаву и поуку
Југ. дн. = Југославенски дневник (суботички)
Кал. = Календар
Ком. = Комарац, лист за забаву и сатиру
Нев. = Невен, чика Јовин лист
Н. иск. = Нова искра, илустровани лист
Орао = Орао, календар
Панч. = Панчевац, календар
Пев. = Певанија Змаја Јована Јовановића, 1882
Полаж. = Полаженик, календар
Пост. = Постиљон, алманах
Све д. пс. = Све дојакошње песме Змаја Јована Јовановића, 1871
Седм. = Седмица, лист за науку и забаву
Стар. = Стармали, хумористично-сатирични лист
Фруш. = Фрушкогорка, алманах

САДРЖАЈ

Пробе пера

први део

Стр.

Пробе пера

други део

Честитања и жеље

(Жижа 1871, бр. 6)

Црвена јаја

(Стар. 1882, бр. 9)

Рибoлошке ситнице

Именолошке ситнице

I део

Именолошке ситнице

II део

(I, VI, XIII, XVIII, XIX, XX, XXIII—XXVII, XXXII XXXVIII, XLIII—XLVII, L—LX, LXII—LXIV, LXVI, LXVIII, LXIX. LXXIV LXXVI штампане су и у Стармалом 1889, бр. 34—36).

Срококо

Стрижице I—L

Изреке

Епиграматично

Дикице

Натписи и ситнице

I део

Натписи и ситнице

II део

У споменицу

У споменицу разним великим и малим људма (Стар. 1881, бр)

Потуцања

Стр.

Додатак

I

II

VIII

IX

XIII

САДРЖАЈ

(По азбучном реду)

Стр.

Стр.

Стр.

Стр.

Стр.

Стр

Стр.

НАПОМЕНЕ

1

Пробе пера, I део изишле су све под овим насловом у *Стармалом*. Али су тамо на неким местима бројеви погрешно срачунати. Последња песма означена је бројем CC, а у ствари је CCXXX. Овде је и стављена под тим бројем, и ако се у њој помиње реч „Двеста”. Текст је узет из *Друге йеваније*, а у *Стармалом* је нешто друкчији. Та ће се разлика обележити у последњој књизи Змајевих *Сабраних дела*.

2

У Додатак су ушле песме које су из разних узрока изостале из ранијих свезака. Римски бројеви пред извесним песмама показују групе којима песме припадају према распореду у првих осам књига.

3

Песме од стр. 227—334 или нису биле штампане под општим насловом, или су штампане у рубрикама у којима има и прозних састава (Пабирци, Пуслице, Ћира и Спира). Овде су унесени под својим посебним насловима.

ДОПУНЕ »САДРЖАЈА«

II књига

Песма **Слава им** штампана је и у *Невену* за 1889, бр. 11 и прештампана у књижевном листу *Коло* за 1889, бр. 18.

III књига

Ода мојој чутури штампана је у *Постиљону* за 1876 г.

Ода ономе који би ове (1877) године знао написати шаљиву оду штампана је у *Постиљону* за 1877 г.

Ода црвеном носу штампана је *Постиљону* за 1878 г.

Ода моме берберину Миши штампана је у *Постиљону* за 1878 г.

VII књига

Песма: **О седамдесетогодишњици Светозара Милетића** штампана је и у *Другој певанији*, II.

Песма: **Над гробом Светозара Милетића (Није то укоп)** штампана је и у *Застави* 1901 г. бр. 22

Песма: **Дижите, браћо, заставе тежачке** штампана је и у *Застави* 1898, бр. 19.

Песма: Поздрав Николи Тесли штампана је и у *Србобрану* за 1892 г, бр. 43.

Песма: Драшковом рабошу штампана је у *Стармалом* за 1888 г, бр. 19. а не у *Врачу погађачу.*

VIII књига

Песма из „*Снохватица*". Прело у Тулегу штампана је у *Застави* за 1899 г, бр. 60.

У Босанској вили за 1898 годину штампане су ове песме из „*Девесиља*": Знам ја шта сам; На уранку; Аманет од дједа; Имам драгу; Здравица Милки и Сјећам с' мукâ у бр. 9, а Српски језик у бр. 13.

У *Застави* за 1898, бр. 109 штампане су из „*Девесиља*": песме Споменик будућности; Опет и У Новом Саду.

У *Застави* за 1900 бр. 177 штампане су из „*Девесиља*" песме: Девесиље; Српски језик; Знам ја шта сам; Аманет од дједа.

ИСПРАВКЕ

На стр. 38 у наслову треба место judabit да стоји: *juvabit*; на стр. 44 место *штампаране* треба *штемпларине;* на стр. 63 м. possimus треба *possumus;* на стр. 224. м. *песници* треба *посници*. У садржају су исправљене и те и две три друге ситније погрешке које не кваре смисао.

CVI песма из циклуса **Пробе пера** (стр. 63) треба да носи број CVII; CVII да је означена бројем CVIII, а CVIII бројем CIX. Остали бројеви иду добро по реду.

Пред рубриком **Додатак** (стр. 335) треба да стоји број XIV а не XVI.

Испред песме **Треба цвећа** (стр. 231) уместо две линије треба да стоји: **Натписи и ситнице,** *II део.*